

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
ДЕВЕТО ВАНРЕДНО ЗАСЕДАЊЕ
У ЈЕДАНАЕСТОМ САЗИВУ

Други дан рада

19. јул 2018. године

(Седница је почела у 11.30 часова. Председава Ђорђе Милићевић, потпредседник Народне скупштине.)

*
* *

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Поштоване даме и господо народни посланици, настављамо рад седнице Девог ванредног заседања Народне скупштине Републике Србије у Једанаестом сазиву.

На основу службене евиденције о присутности народних посланика констатујем да седници присуствују 93 народна посланика.

Ради утврђивања броја народних посланика присутних у сали, молим народне посланике да убаце своје идентификационе картице у посланичке јединице електронског система за гласање.

Констатујем да је применом електронског система за гласање утврђено да је у сали присутно 86 народних посланика, односно да су присутна најмање 84 народна посланика и да постоје услови за рад Народне скупштине.

Да ли неко од председника, односно овлашћених представника посланичких група жели да затражи обавештење или објашњење у складу са чланом 287. Пословника о раду Народне скупштине?

Реч има народни посланик Александар Шешељ.

Изволите.

АЛЕКСАНДАР ШЕШЕЉ: Даме и господо народни посланици, имали смо ситуацију пре неколико недеља – за време састанка Европског савета у Бриселу, где су присуствовали шефови држава чланица Европске уније, донета је одлука о даљем току и решавању мигрантске кризе и информација је да ће ЕУ од такозваног Западног Балкана, шта год то значило, направити тампон-зону или, како се каже колоквијално, паркинг за мигранте.

Са тим у вези постављам питање Министарству спољних послова, министру Ивици Дачићу, Министарству унутрашњих послова и министру и потпредседнику Владе Небојши Стефановићу – како ће држава Србија да реагује, које ће мере предузети да заштити свој интегритет и безбедност својих грађана и да ли је могуће да ћемо дозволити да се од наше земље прави паркинг за мигранте?

Доста је било овога да ми сами себе лажемо кад причамо да није то баш тако, да су то само поједини чланови, да су то само неке земље, да то није званичан став ЕУ итд. Дакле, то је званична одлука Европске уније, на коју држава Србија треба да реагује ако су јој приоритет безбедност и интереси њених грађана.

Немојте да заборавите да се стравичан терористички напад догодио у Паризу пре две године, у Позоришту „Батаклан“, где се утврдило да је један од главних нападача, у нападу који је однео више од 160 људских живота, у Европу прешао, ушао преко Србије, а границу Србије је прешао на Прешеву.

Шта ће се десити са потенцијалним терористима када не буду могли да стигну даље од Србије? Да ли ће онда своје акције почети да упражњавају на нашој територији? Ово је једна врло важна тема, на коју треба да се адекватно одговори.

Исто тако имали смо у понедељак, када је председник Србије Александар Вучић примљен у Јелисејској палати, и после конференције за штампу, тј. на конференцији француски председник Емануел Макрон, који је по неким оценама тренутно водећи и најмоћнији политичар у ЕУ будући да Ангела Меркел има све мању подршку и унутар своје коалиције и унутар Немачке и да слаби утицај Немачке тренутно у ЕУ, рекао да нема никакве шансе и да није реално да Србија приступи ЕУ 2025. године. А онда ми у нашим медијима можемо да читамо – ако се испуне ови услови, ако се успостави комплетна владавина права, да је то тај датум. Кога ми лажемо? Лажемо сами себе.

Ми делујемо као неко ко се, када му се не свиђа одговор на питање, труди да преформулише питање у нади да ће добити бољи одговор. Дакле, треба да прихватимо реалност, нема Европске уније, и с тим у вези треба да потпуно другачије приступимо и да не говоримо о решавању и коначном решавању проблема Косова, да то не буде тема. Једина платформа може да буде Устав Републике Србије, који јасно каже и у преамбули и у заклетви председника и у заклетви министара шта је то Косово и Метохија и о томе не сме да буде расправе.

Постављам, исто, питање Александру Вучићу – да ли ћемо, пошто је замрзнути конфликт најгоре решење по његовом мишљењу, када одмрзнемо ту ситуацију на Косову, почети да одмрзавамо ситуацију и у Војводини, и у Рашкој области и у Републици Српској итд.? Где је та црвена линија када ће наше руководство почети да штити наше националне интересе?

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има народна посланица Ана Стевановић.

Изволите.

АНА СТЕВАНОВИЋ: Захваљујем.

Своје питање упућујем министру спољних послова Ивици Дачићу, затим министру културе и информисања Владану Вукосављевићу и министру унутрашњих послова Небојши Стефановићу.

Пре нешто мање од месец дана отворен је Народни музеј, једна од најзначајнијих установа културе у нашој земљи. Претходне године отворен је Музеј савремене уметности. Обе поменуте институције културе заслужују да у њих буду смештена највећа дела наше уметности.

Моје питање за министре јесте – да ли им је познато да је у протеклих пар година из амбасада, конзулата и резиденција бивше Југославије нестало више од 140 вредних уметничких дела? Само 40 дела недостаје из амбасаде у Риму, а споран је попис и у Вашингтону, Хагу, Стокхолму, Цириху и Ослу. Где су бројна дела завршила, засада је непознато. Да ли министри и министарства на чијем су челу имају сазнања на територији којих земаља се налази део ове богате уметничке баштине, коју су највећим делом створили српски сликари?

Као што поменух, највећи број дела, око 40, недостаје у Риму. То су углавном графике словеначког уметника Божицара Јакца, иначе најпознатијег Титовог портретисте. Од дела наших уметника у амбасади у Риму недостаје „Девојка са птицом“ Миодрага Протића. Српских уметничких дела нема ни у Вашингтону, Хагу, Стокхолму, Цириху, Мексику, Анкари, Бечу и Ослу. Међу тим сликама су и „Улица“ Љубице Цуце Сокић, „Париз“ Пеђе Милосављевића, које су биле у амбасади у Ослу, као и три дела Стојана Аралице из нашег дипломатског представништва у Стокхолму. Неке слике су шетале од амбасаде до амбасаде, нарочито у арапским земљама непосредно пред почетак ратних сукоба на тим просторима. Уметничка добра су због безбедности пребацивана из једног у друго дипломатско представништво.

Подсетимо, током периода сукцесије у неколико наврата дељено је затечено благо из дипломатских представништава, а највећи део тог блага припао је управо нашој земљи. Драгоценост ове колекције је у томе што је највећи број слика готово потпуно непознат јавности јер су право из уметничких атељеа одлазиле у амбасаде. Слике су највише куповане 50-их година, када су оснивана дипломатска представништва тадашње државе по свету.

Према расподели југословенске уметничке баштине која се затекла у амбасадама и конзулатима Србија је богатија делима „Женски акт“ Стевана Алексића из 1920. године. Иначе, ово дело је процењено на цифру између 150 и 200 хиљада евра. Затим, детаљ из Косовског циклуса „Раздрагани коњи“, „Косовски бој“ Петра Лубарде, „Девојка у народној ношњи“ Марка Челебоновића. Иначе су најзаступљенија дела Стојана Аралице, Петра Лубарде,

са по 20-ак слика, па Петра Коњовића, Пеђе Милосављевића, као и Милића од Мачве.

На списку највреднијих дела које је Србија добила сукцесијом налазе се „Мотив из околине Париза“ Саве Шумановића, која је била у амбасади у Москви. Да ли су пописивачи направили материјалну грешку па су Шумановићев „Шидски пејзаж“ погрешно именовали или је ова највреднија слика из дипломатске колекције, процењена на цифру између 200 и 300 хиљада евра, мистериозно нестала, засад је непознато.

Захтевам да нам министарства одговоре на питање – шта се догодило са овим делом и где се оно тренутно налази?

Питање за Министарство спољних послова – да ли Министарство поседује листу са свим регистрованим уметничким делима? Постоји ли икакво писано објашњење за уметничка дела која недостају?

Питање за министре – да ли ће држава Србија одговор о њиховом нестанку затражити преко Интерпола? Да ли ће ова три министарства предузети икакву заједничку акцију како би се сазнала судбина ових дела и како би се она вратила у Србију?

Информисања јавности ради, драгоценост српске дипломатске колекције је у томе што је већина слика потпуно страна стручној јавности, а по процени стручњака неке од њих су највреднија дела појединих уметника. Због тога предлажем да се ове слике које на извештајан начин репрезентују српску уметност протеклог века врате у Србију и буду доступне нашој публици, а да се у дипломатским представништвима поставе слике савремених уметника. Ово пре пошто је, као што поменух на почетку, недавно отворен Народни музеј, а претходне године отворен Музеј савремене уметности, и делима које сам поменула је свакако место у две поменуте институције културе. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колегинице Стевановић.

Реч има народна посланица Мариника Тепић.

Изволите.

МАРИНИКА ТЕПИЋ: Захваљујем, председавајући.

Питања постављам министру унутрашњих послова Небојши Стефановићу. Одмах напомињем, пошто стенографски запис комплетно и савесно бележи сваку нашу реч, тражим да министар одговори на свако појединачно питање које поставим, а не уопштено на изабрана питања. Такође напомињем и да за све што кажем поседујем доказе и фотографије, а које су доступне свима, како на друштвеним мрежама тако и у медијским извештајима, те су једнако доступне и министру и његовим сарадницима, што значи да евентуална неинформисаност МУП-а и министра Стефановића о лицима која ће бити предмет мојих питања никако не може да стоји као тачна, те ћу, уколико министар и МУП не одговоре

на ова моја питања, сматрати да лица која су предмет мојих питања и њихове организације Министарство и сам министар директно штите.

Питања су следећа. Који је план, какав је циљ и чему служи интензивно ангажовање чланова и сарадника Српске деснице Мише Вацића у званично приватне, а заправо прорежимске безбедносне службе? Како је могуће да извесни Стеван Ђокић, који води приватну агенцију под именом ДБА за безбедност, истраге и одбрану, брендира ту ДБА готово идентично као званичну полицију, од значака, аутомобила до свих других обележја, и тиме ствара општу забуну у јавности кроз слику да се заправо ради о формалној полицији? Да ли је министар икада упозорио Стевана Ђокића да је то забрањено и ко му је уопште и дозволио такав начин рада и деловања?

Како је могуће да тај исти Стеван Ђокић – ево, ја поседујем фотографије, дакле у загрљају са Мишом Вацићем, са Томиславом Ловрековићем, тзв. новинаром који је био хапшен због тога што ми је упућивао претеће текстове смрћу и који их је свакодневно производио против мене – сада улази са том истом ДБА и у вртиће, улази и у школе и држи некакве тзв. обуке? Дакле, постоје подаци и у медијима да су они били у Вртићу „Ива и Маша“ у Лазаревцу, у Основној школи „Надежда Петровић“ у Београду, а верујем и у другим школама и вртићима.

Да ли због оваквих појава ни после шест месеци не знамо ко је усред Београда, и то у три наврата, исписивао по фасадама мени претеће поруке „Мариника, схвати, нећемо стати!“, а које су биле последица мојих питања о томе шта британски фашиста Џим Даусон ради у Србији? Да ли због тога што Џим Даусон свима нама испред носа и даље шета Београдом и Новим Садом и обучава ултрадесничаре и њихове заштитнике како да делују и прете опозицији Александра Вучића?

Како је могуће да тај исти Стеван Ђокић из агенције, такозване, ДБА уђе пре неколико дана и у Прихватилиште за децу, које је у надлежности Града Београда, и симулира неку добротворну акцију, и то још чини са истакнутим чланом и активистом СНС и Вацићеве Српске деснице Вуком Ментовићем? Ментовић је такође сарадник Џима Даусона и о свему, као што сам рекла, постоје фотографије и докази. Притом, наравно, Стеван Ђокић се у последње време не скида са режимских медија, што је већ матрица и дежа ви који смо имали у 90-им годинама – стварање режимске параполиције.

Затим, како је могуће да поменути Вук Ментовић, који се представља као председник „клуба пријатеља“ синдиката Уједињени колектив полиције, заједно са председником тог недавно основаног полицијског синдиката Марином Старчевић злоупотребљава полицију и њене припаднике у Прихватилишту за децу, београдском, када је припадницима полиције забрањен политички ангажман и деловање, а медији су објавили да је Старчевићева заједно са тим

Вуком Ментовићем из СНС и Српске деснице нешто делила деци по Прихватилишту?

У исто време, како је могуће да у истој наводној акцији, поред Старчевића и Ментовића, као припадник Ђокићеве ДБА учествује и извесни Немања Ристић, препознатљив кроз, такође, политичку организацију Заветници, који улази у Прихватилиште за децу и ради за параполицијску ДБА, док има подебљи кривични досије, а поуздани извори тврде и у психијатријској установи „Лаза Лазаревић“? Како је могуће да не знате да се за Немању Ристића наводи да је убица који је починио убиство 1994. године током обрачуна припадника вождовачког и звездарског клана, када је убијена Татјана Николић стара 20 година и да је из затвора изашао 2012. године? Да ли ви, министре, не знате да се за Немању Ристића наводи да је хапшен због претњи смрћу републичкој јавној тужитељки Загорки Доловац и бившем америчком амбасадору Мајклу Кирбију?

Да ли су то све, министре, несуђени припадници помоћне полиције коју сте хтели напречац да уведете, а можда и будући уколико ту намеру ипак остварите? Да ли због свега овога, министре, нама народним посланицима опозиције...

(Председавајући: Захваљујем, колегинице Тепић.)

Само да завршим реченицу.

Да ли због свега овога, министре, нама народним посланицима опозиције могу да прете разни Вацићи и Ловрековићи које обучава фашиста Џим Даусон, које штити и помаже ваша СНС и да ли...?

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колегинице Тепић.

Реч има народна посланица Татјана Мацура.

Изволите.

ТАТЈАНА МАЦУРА. Захваљујем, председавајући.

Прво питање упућујем председници Владе госпођици Ани Брнабић, затим председници Народне скупштине Маји Гојковић и председнику државе Александру Вучићу.

Јуче смо добили информацију у јавности да је председник државе Александар Вучић учествовао у још једној рунди преговора у Бриселу. С тим у вези нас занима – да ли постоји документ којим смо ми овластили Александра Вучића да у име грађана Србије, представника Народне скупштине, преговара и учествује у преговорима у Бриселу? Ако постоји такав документ, молим вас да се он достави Народној скупштини на увид и исто тако да се покаже грађанима наше земље.

Са друге стране, не би било лоше, дакле сматрам једном врстом обавезе да председник државе поднесе извештај шта се тачно налази на преговарачком столу, у каквој се позицији налази наша држава и практично да поднесе једну врсту детаљнијег извештаја, јер од поруке да је јако тешко било јуче на преговорима грађани Републике Србије, нити они који живе на територији Косова

и Метохије, немају апсолутно никакву корист нити из тога могу да имају било каква сазнања како ће изгледати њихова даља будућност.

Друго питање упућујем министарству војном, тачније министру Вулину. Дакле, волела бих да министарство Војске мени проследи документ у којем се јасно описује како изгледа министар војни у протоколима, тј. у јавним неким обављањима протокола. Дакле, да ли он има могућност и право и како то уопште треба да изгледа када министар војни испред грађана Србије, испред свог министарства учествује у неким званичним посетама? Да ли он може да носи неформалну војну униформу, која најчешће подсећа на паравојну униформу, и на тај начин се руга представницима Војске? Да ли може да носи униформу која подсећа на људе који обављају комуналне делатности у области одржавања оцака? Мене занима протокол којим је једном министру Војске Републике Србије дозвољено да на овај начин представља једно овако важно министарство.

Треће питање упућујем министарки Зорани Михајловић, која је једна од ретких министара у Влади Републике Србије која макар на моја питања изузетно брзо и правовремено одговара. Међутим, остала је дужна одговор на једно питање. Оно је можда данас наизглед мало јер није велико као нека друга државна питања, али се оно тиче једног мањег броја ученика који живе у засеоку Липик у селу Тулари у општини Уб, који имају физички проблем да стигну до основне школе коју похађају. Овај пут је дужине два километра, није пут који је од великог значаја и с тим у вези претпостављам да није приоритетан, али ако узмете у обзир то да се ради о ђацима који похађају основну школу и који тај пут морају да пређу пешке, а ја сам добила информацију како тај пут изгледа и ово је слика из јуна, дакле нису у питању поплаве, ово је најобичнији плусак који је пао ових дана, ово браон све што видите, то је вода на том путу и молим потпредседницу Владе и министарку да у најкраћем могућем року помогну људима, односно деци која похађају основну школу да би могла од септембра на прави начин да похађају наставу.

Четврто питање упућујем Министарству правде и Министарству за рад као надлежнима по питању Закона о спречавању насиља у породици. Као и увек, тражићу извештај о спровођењу овог закона, али постоји једно питање које ми се чини да је остало недоречено а да се може појавити велики проблем, а то је када су у питању особе са инвалидитетом које трпе насиље у породици од насилника који су најчешће у прилици да буду и њихови лични асистенти – на који начин центар за социјални рад решава ово питање када се изрекне мера удаљења насилнику из ове породице? Дакле, потребно нам је јасно – да ли је неким правилником ово одлучено, да ли постоји нпр. одлука да се нека геронтодомаћица упути да помогне особама са инвалидитетом које су пријавиле случај породичног насиља?

И последње, надам се да ће ми време дозволити. Још једном апелујем на председницу Скупштине и на вас, потпредседниче, ако можемо да одржимо колегијум у ком ћемо се договорити да нормализујемо рад Народне скупштине. С тим у вези апелујем да се престане са бесмисленим амандманима који се, навешћу само један пример, баве опорављањем медицинске заштите када је у питању закон о хелијама и ткивима. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колегинице Мацура.

Реч има народни посланик Милија Милетић.

МИЛИЈА МИЛЕТИЋ: Захваљујем се, председавајући.

Поставио бих неколико питања из делокруга неразвијених подручја на југоистоку Србије.

Прво питање конкретно је усмерено потпредседнику Владе господину Расиму Љајићу, Министарству трговине, туризма и телекомуникације, а прво бих се захвалио председнику Вучићу, садашњем, а претходном премијеру државе, за пут који је завршен од Сврљига према Старој планини, за пут који је веома битан за све грађане који желе да оду до Старе планине, а најбоља дестинација јесте тај пут који иде, за оне који долазе преко Нишког аеродрома, преко магистралног пута до Сврљига, преко Сврљига до Старе планине.

Овим желим да обавестим све људе који желе да оду до Старе планине да обиђу Хотел „Ресорт“, да обиђу лепоте, бисер туризма. То је тај део Србије који је стварно нешто најлепше. Може се сада доћи, тај пут је урађен, пут је у одличном стању.

Али моје питање је било и у делу – када ће се обезбедити и покривеност мобилном мрежом, интернет мрежом? Баш због тога што сви знамо да стварно има велики број туриста који сада долази и иде према Старој планини, али проблем је недоступност мреже. Самим тим, то је и још једна потреба коју морамо завршити, да обезбедимо преко надлежног министарства, преко оператера да се обезбеди покривеност мрежом у целом делу пута јер ћемо на тај начин стварно имати могућност не само да људи могу комуницирати већ се могу и наћи на сваком месту квалитетни пољопривредни производи, који су у том крају веома транспарентни, добри, одлични, као што је сврљишки белмуж.

Формирана је и организација „Белмужијада“. То је нешто туристичко-пољопривредног карактера и она ће бити за неколико дана у Сврлигу, односно 3, 4. и 5. августа. Позвао бих све људе да дођу, да обиђу општину Сврљиг, преко Сврљига да оду до Старе планине, до Хотела „Ресорт“, који је стварно нешто најлепше. Очекујем да ћемо заједно са директором хотела „Ресорт“ Карацићем имати могућност да у наредном периоду обезбедимо још смештајних капацитета, јер моја жеља јесте, и жеља свих наших грађана на југоистоку Србије, да се Стара планина развија, да се ради, а надам се да ће надлежно министарство и потпредседник Владе господин Љајић имати могућност да дође до Сврљига, да

оде до Старе планине. Позвао бих га овако јавно да дође и на „Белмужијаду“. То је туристичко-пољопривредна организација и манифестација где ће бити преко 100.000 људи за три дана. На том месту се могу видети стварно квалитетни производи, домаћа радиност, спортске активности и то је све оно што наша Србија, наш народ, наши сељаци негују, поштују, уважавају.

На једном месту се могу квалитетни производи пробати, јер смо сведоци да нам је природа дала све. У малим општинама као што су Сврљиг, Бела Паланка, Гацин Хан, Меровина, Сокобања, Књажевац и у великом броју малих општина на југоистоку Србије имају могућност да се баве пољопривредом, а када се бавимо пољопривредом, кроз овакве организације као што је „Белмужијада“, као што је сеоски туризам, као што је ловни туризам, као што је хотел „Ресорт“ на Старој планини са директором Караџићем на челу, то је велика шанса да се пољопривреда развија.

Да би се развијала пољопривреда, потребни су и повољни кредити. Поставио бих питање директору „Поштанске штедионице“ господину Кекићу, пошто је „Поштанска штедионица“ једна наша државна банка која стварно ставља велику пажњу на неразвијена подручја, на мале општине, јер смо сведоци да велики број малих општина, као што је и моја општина Сврљиг, као што је и Бабушница и још доста таквих општина немају своје банке. Због тога је ту „Поштанска штедионица“, која својом политиком жели да покрије свако село, сваку општину, да својим повољним кредитима да могућност да се и мале општине развијају, јер без квалитетне банке, без повољних кредита, а ово кажем стварно из срца... „Поштанска штедионица“ на челу са господином Кекићем даје велику подршку развоју пољопривреде, квалитетни услови су тамо.

Још једно питање – да ли држава Србија и Министарство пољопривреде кроз програм кредитирања, субвенционисање кредита даје субвенције и повраћај кредита за оне клијенте који узимају кредите за пољопривреду преко „Поштанске штедионице“?

Ја мислим да ми сви који смо ту желимо добар развој југоистока Србије, развој пољопривреде и због тога још једном, као човек који долази из једне мале општине, из најлепше општине у Србији, Сврљига...

(Председавајући: Захваљујем, колега Милетићу.)

Ја овде представљам Уједињену сељачку странку и позивам све да дођете на „Белмужијаду“, да видите лепоте нашег краја и квалитетне производе.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Ђорђе Вукадиновић.

Изволите.

ЂОРЂЕ ВУКАДИНОВИЋ: Захваљујем.

Моје питање се надовезује на онај први део питања колегинице Мацуре и тиче се овлашћења односно платформе са којом председник Републике Србије учествује у бриселском дијалогу.

Дакле, видели смо поново јуче да су у делегацији Приштине, поред Хашима Тачија, присутни и премијер, или тзв. премијер републике Косово, да је ту председник скупштине републике Косово, такозване, а у српској делегацији ми као посланици народног парламента не знамо..., не да не учествују председник Владе или председник Скупштине, него заправо Скупштина не зна о чему се разговара, него мора да гледа из таблоида и да чита између редова, а неретко чак и из приштинских медија. То је питање упућено председнику Владе и министру спољних послова.

Поводом тога, а заправо је врло конкретно и тиче се изјава високог руског функционера Јединствене Русије, владајуће руске странке, и члана Одбора за спољне послове Руске думе, који је неколико пута, последњи пут пре два дана, упозорио, подсетио, саветовао, апеловао, како год хоћемо да то схватимо, на српске власти да буду опрезне у вези са преговорима и тзв. свеобухватним споразумом са Приштином, јер он је рекао, а то је радо и често виђен гост у Србији и у редовима актуелне српске власти и српске владајуће странке, односно СНС... Сада вас, господо, господин Железњак упозорава, и то није први пут: „Захтеви да се потпише споразум између Београда и Приштине довешће до територијалног распада Србије на протекторате НАТО-а и вероватно бити увод у даље цепање и даљи распад државе Србије“.

Дакле, понављам и наглашавам, високи руски функционер руске владајуће странке, чест и радо виђен и цитиран гост у владајућим медијима, односно власти блиским медијима у Србији, сада шаље поруку која, гле чуда, одједном више не наилази на такав одјек и једва бива забележена у нашим званичним медијима.

Дакле, да ли Министарство спољних послова има коментар, односно Влада Србије, поводом ових изјава? Чак врло, рекао бих, сурово, али, ја се плашим, тачно, господин Железњак подсећа и пореди ове преговоре и овај споразум, који би требало да потпише Београд, односно Србија са Косовом, са Минхенским споразумом, односно споразумом који је довео до распада Чехословачке, а на крају није мир донео, као што је било најављивано и чиме је правдан, него је био заправо увод у Други светски рат. Дакле Чехословачка се распала, распарчана је, а на крају, кажем, нити је то спасло тај остатак Чехословачке од потпуне окупације, нити је спречило Други светски рат. Ово је врло важно упозорење са пријатељске стране, упозорење на које не реагују, бар засада, наши представници власти.

Ја сам захвалан надлежним министарствима која врло често и уредно одговарају на моја питања, али, нажалост, најважнија питања, са најважнијих адреса, углавном остају без одговора. Ово је пример таквих питања. Дакле, све

што се тиче преговора са Косовом, све што се тиче тзв. бриселског дијалога, све што се тиче тзв. свеобухватног споразума који се овде најављује остаје некако у сенци или се гура под тепих.

А зашто је то тако, можда можемо да претпоставимо с обзиром на то да је управо ова власт, не мислим ова влада али ова власт, 2013. године у априлу потписала Бриселски споразум, који још увек није реализован управо у оним тачкама које се тичу или би требало да се односе на српску страну, и 2015. године такође, и то лично Александар Вучић, потписао је други Бриселски споразум, након којег је, понављам и цитирам, честитао преко Твитера и рекао: „Наш народ на КиМ има разлог за задовољство. Постигли смо добре споразуме. Вечерас се успоставља заједница српских општина“. То је био 25. август 2015. године. Бриселски споразум је био још две године раније.

Значи прошло је три, односно пет година од те објаве. Ништа ни од заједнице српских општина, ништа ни од прекида дијалога, ништа ни од ревизије или одустајања од споразума у оним аспектима који уопште нису реализовани од стране Приштине и зато вас питам и тражим одговор и од Владе и од министра спољних послова по том питању, посебно с обзиром на ове ставове руске стране, односно господина Железњака. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Бошко Обрадовић.

Изволите.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Поштовани председавајући, поштоване колеге народни посланици, поштовани грађани Србије који пратите директан пренос заседања Народне скупштине Републике Србије, помаже Бог свима!

Моје питање иде председнику Србије Александру Вучићу и волео бих да ме стручне службе Народне скупштине информишу да ли је председник Србије икада одговорио на иједно посланичко питање које је поставила Посланичка група Српског покрета Двери.

Дакле, имамо посла са председником Србије који апсолутно не поштује Народну скупштину Републике Србије и никада не одговара на посланичка питања. То јасно говори о карактеру његове власти и карактеру његове личности, па га молим овога пута да добијемо коначно одговоре на наша питања. Нека од њих ћу поновити и у овом свом излагању.

Прво питање јесте – на основу којих овлашћења председник Србије Александар Вучић води тзв. тајне преговоре о судбини Косова и Метохије? Када је био овде у Народној скупштини Републике Србије, када је овде представио своју платформу за преговоре, дакле када је добио подршку Народне скупштине Републике Србије да уопште може негде да оде и да преговара о Косову и

Метохији и на основу ког уставног прописа је у његовој надлежности да он на овакав начин преговара, води и решава оваква политичка питања?

Шта је са Владом Републике Србије? Влада Републике Србије је једна канцеларија председника Србије и њему подређен државни орган или шта? Дакле ово је не само рушење комплетног Устава Републике Србије, које је започело још 2013. потписивањем антиуставних бриселских споразума од стране Ивице Дачића и Александра Вучичића а, ево, наставља се даљим урушавањем Устава Србије и преузимањем комплетне власти у руке председника Србије.

Питам – када смо ми у Народној скупштини Републике Србије у последње две године овог новог скупштинског сазива говорили о Косову и Метохији? Никада. О Косову и Метохији се говори широм света, свуда сем у овом дому Народне скупштине Републике Србије.

Друга ствар коју питам председника Србије – зашто није обавестио јавност Србије да је промењен формат бриселских разговора? Више се у Бриселу, као што сви можемо да видимо, не разговара о бриселским споразумима и примени онога што није примењено из такозваних, иначе антиуставних, бриселских споразума. Прешло се у нови формат разговора, који није ништа друго него разговори о коначном статусу Косова и Метохије, односно о потписивању правнообавезујућег споразума са овом непостојећом и лажном државом, што значи признање независног Косова од стране актуелне власти у Београду, што значи учлањење тзв. независног Косова у Уједињене нације, што значи, дакле, одрицање од територије државе Србије, кршење Устава Републике Србије, који препознаје Косово и Метохију као саставни део Србије.

То се у овом тренутку дешава у Бриселу. О томе разговара председник Вучић. О томе сведоче и његови саговорници и ратни злочинци и терористи с којима он разговара у Бриселу и јасно је да у наредних неколико месеци Александар Вучић мора да испуни своју обавезу, коју је преузео када је дошао на власт уз помоћ Запада 2012. године, да потпише правнообавезујући споразум са лажном државом Косово, да омогући Косову улазак у Уједињене нације и да призна независно Косово.

Ако није тачно ово што ја тврдим, нека изађе Александар Вучић јавно међу грађане и каже да никада неће потписати један такав споразум, да никада неће дати столицу Косову у Уједињеним нацијама, али, као што видите, он то не сме да каже, јер је јасно да о томе тренутно тајно преговара.

Треће, и завршно, питање јесте – зашто месец дана не могу да добијем одговор ни од кога у државној власти зашто наш државни врх не позове руску војну мисију у Србију и тиме обезбеди безбедност за све грађане Србије, а посебно оне на Косову и Метохији?

Дакле, зашто комплетан државни врх ћути месец дана на овај конструктиван предлог Српског покрета Двери да појачамо нашу преговарачку

позицију, да направимо геополитичку равнотежу, да добијемо подршку нашег савезника који би послао руску војну мисију овде? Ако је већ Александар Вучић толико велики пријатељ са Владимиром Путином како се хвали сваки дан, ја сам сигуран да би Владимир Путин позитивно реаговао на овај позив и послао руску војну мисију у Србију као што је послао руску војну мисију у Сирију на позив тамошњег државног врха.?

Из овога што нема одговора већ месец дана на овај конструктиван предлог опозиције да се позове руска војна мисија у Србију, као што је била у Србији од 1999. до 2003. године, мени је јасно да то ова власт не сме да уради зато што је Александар Вучић уцењен човек и зато што ће жртвовати Косово и Метохију зарад свог опстанка на власти. Продаће Косово зарад свог опстанка на власти.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Обрадовићу.

Реч има народни посланик Предраг Јеленковић.

Изволите.

ПРЕДРАГ ЈЕЛЕНКОВИЋ: Поштовани председавајући, поштоване колегинице и колеге, упућујем питање, односно тражим информацију од Министарства за државну управу и локалну самоуправу – у којој фази је доношење решења, односно позитивног мишљења Министарства за државну управу и локалну самоуправу на основу одлуке Скупштине града Ниша о одређивању назива насељеног места?

Наиме, комисија за називе делова насељених места и називе улица Скупштине града Ниша је на седници 4. априла 2014. године донела закључак, на предлог иницијативе грађана званог Бања Топило, да место звано Топило добије назив и статус насељеног места.

У поступку одлучивања по овом захтеву прибављено је мишљење Управе за планирање и изградњу у вези са статусом бање Топило. Територија на којој се налази бања Топило сагледана је кроз два важећа просторна плана, тако да је Скупштина града Ниша на седници 14. октобра 2014. године донела одлуку под бројем 064512602 и покренула иницијативу за одређивање назива новоизабраног места Бања Топило.

Бања Топило се налази на северном ободу Нишке котлине. Удаљена је од Ниша 25 километара. Ова релативно мала бања откривена је случајно, али се вест о њеној лековитости брзо проширила.

Топла минерална вода извире са око 18 извора и има температуру 34 Целзијусова степена. Иначе, вода је погодна за реуматске болести и нервни систем, као и хронична обољења унутрашњих органа. Бања има око 180 кућа, са приближно 500 регистрованих кревета. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Јеленковићу.

Реч има народни посланик Неђо Јовановић.

Изволите.

НЕЂО ЈОВАНОВИЋ: Захваљујем се, председавајући.

Моје прво питање или боље рећи тражење информације или обавештења од Владе Републике Србије односи се на Министарство спољних послова.

Односећи се са великим поштовањем према свему ономе што чине министар спољних послова Ивица Дачић и председник државе Александар Вучић кроз дипломатску борбу за превасходно поштовање Бриселског споразума и коначно решавање питања дела територије Републике Србије, Косова, ми посланици би требало да знамо следеће чињенице.

Прво, шта је то што је у односу на Бриселски споразум испунила, пре свега предузела па потом испунила Приштина, а шта је то што се везује за Бриселски споразум што је предузела и испунила Србија?

Ово питање је веома значајно питање имајући у виду да се Бриселски споразум све мање афирмише као једна врста облигације у правном смислу речи, која подразумева обавезивање обе уговорне стране, јер Бриселски споразум није потписан једнострано, већ је потписан како од Приштине тако и од Србије.

Добро грађани Србије знају шта је руководство Републике Србије, односно наше државе досада предузимало, досада чинило, и које су све обавезе са наше стране доведене до нивоа да се може сматрати да је Србија апсолутно посвећена Бриселском споразуму и коначном решавању питања Косова – наравно, штитећи превасходно наш народ, српски народ на територији Косова – кроз постизање одређених компромиса, који су очигледно неминовност.

Такође, наши грађани и те како добро знају да смо се у задње време упознали са чињеницама колико је држава повукло признање тзв. држави Косово, па би било добро да од Министарства спољних послова добијемо информацију да ли ће се такав тренд, а сигурно је и да хоће, наставити и убудуће и које су то државе, имајући у виду њихов геостратешки положај, имајући у виду њихову површину или величину, имајући у виду њихов број становника, које су то државе које су одустале или повукле признање Косову и које ће то државе убудуће највероватније да буду, с обзиром на значај и улогу тих држава на међународном пољу деловања.

Друго питање које постављам везује се за информацију коју тражим од Министарства за заштиту животне средине, или екологију – да ли у оквиру Националне стратегије заштите животне средине постоји програм који се везује за различите локалитете територије Републике Србије који су очигледно еколошки угрожени? Да ли ће се, с обзиром на степен угрожености тих локалитета, наравно еколошке угрожености, повећати број тзв. заштићених добара или заштићених територија?

Ја ћу се у том смислу позвати на једну од таквих заштићених територија, то је Национални парк „Тара“ на територији Златиборског округа, као и „Парк

природе“ који се налази на територији Мокре Горе, где је немерљив допринос у заштити тог локалитета дао наш уважени и веома ауторитативни представник и у међународној заједници, човек који је помогао држави Србији, а то је Емир Кустурица.

Последње питање које бих поставио односи се на Министарство државне управе и локалне самоуправе. Вероватно ће ово питање бити везано и за нека друга ресорна министарства, а ради се о статусу јавних предузећа регионалног карактера.

Наиме, ми смо сведоци да имамо тзв. регионалне депоније које још увек немају своје законско утемељење и које још увек нису системски решене. Било би добро да се у том смислу системски регулише питање устројства, организације и статуса таквих јавних предузећа које оснива више локалних самоуправа, односно општина и градова.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Јовановићу.

Реч има народни посланик Горан Ћирић.

Изволите.

ГОРАН ЋИРИЋ: Питање за председницу Владе.

Сви овде памтимо, наравно, да је 2011. године усвојен Закон о јавној својини, да је рок за примену тог закона био три године, првобитни, а да смо онда нашим одлукама овде, одлуком већине пре свега, два пута одлагали примену тог закона у потпуности.

Шта је идеја тог закона? То ћу подсетити и председницу Владе Републике Србије. То је, пре свега, упис имовине, и градова и општина, локалних самоуправа са циљем ефикаснијег управљања управо тим ресурсима и начином да се не претварају те институције искључиво у извођаче комуналних радова, него оне који могу да подстакну локални економски развој и то захваљујући упису те имовине и стављању у функцију те имовине.

Што се тиче јавних предузећа, поменућу, наравно, и ту важност уписа имовине, због корпоративизације, о којој смо често слушали. Нека од тих јавних предузећа су корпоративизована, али показују сада шта се дешава у суштини у начину примене овог закона. Због тога позивам све колеге посланике и посланице да урадимо нешто и на ту тему, не само доносећи законе, него и контролишући начин на који се примењују ти закони.

Ево неких примера. Да имамо потпуну примену овог закона о јавној својини и да су јавна предузећа уписала своју имовину, имали бисмо дефинисане односе, а ево имамо актуелну причу о главној железничкој станици у Београду, која је власништво и уписана имовина „Железница Србије“, које су акционарско друштво, да су годинама генерације људи који су радили у „Железницама Србије“ инвестирали у инфраструктуру заједно са државом, и да имамо усвојен Закон о јавној својини, који је управо омогућио „Железницама“ упис ове имовине.

Шта се дешава сада у тој нејасној примени овог закона? Позивам председницу Владе да нам да одговор управо на то питање. Сва та имовина годинама, деценијама улагана у „Железнице Србије“ преноси се у функцију, пре свега, већинског капитала, страног приватног капитала у пројекту „Београд на води“ и подсетићу вас да је 68% власништва „Београда на води“ у односу 30% приватни а 32% је учешће државе.

Имамо сличну ситуацију, а унеколико и различиту, даћу и тај пример града Ниша, преноса власништва над аеродромом у Нишу, где питам председницу Владе и ресорно задужену министарку Михајловић, која је на једно моје питање о преносу власништва аеродрома Ниш на државу одговорила да Ниш ионако није власник, а онда се месецима инсистирало на доношењу одлуке Скупштине града Ниша о преносу истог тог власништва за које министарка тврди да град Ниш нема. Дакле, то је начин на који се примењује Закон о јавној својини и ја позивам председницу Владе да покаже довољно храбрости да изађе и пред ову скупштину и пред јавност и одговори на ова питања.

Исто се ради и о зградама када говоримо о „Београду на води“, о зградама „ГЕО завода“, помиње се Хотел „Бристол“ и уопште однос према државној имовини.

Следеће питање је питање о начину на који је продата државна имовина којом је управљао Дипос и Републичка дирекција за имовину. Знамо да је пре две године део те имовине пренет на Републичку дирекцију, да је део те имовине продат и моје питање јесте – упознајте све посланике, а ја желим управо тај списак нових власника те државне имовине, а имамо и сазнања да је убрзо после преноса тог власништва на нове приватне власнике део те имовине и продат по вишеструко скупљој цени. Дакле, потребна нам је и та информација.

Треће питање је за председницу Скупштине Републике Србије госпођу Мају Гојковић. Већ смо дали захтев и већ смо је позвали да нам омогући увид у снимке, који су расположиви, из ове сале, насиља које је доживела наша колегиница Александра Јерков. Ти снимци су, сигуран сам, расположиви. Немамо одговор од председнице Скупштине. Дакле, претње исписане на њеним папирима су биле видљиве за све нас овде присутне у сали, али су нам потребни и материјални докази да председница Скупштине сигурно неће подржати насиље у овој...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Александар Марковић.

Изволите.

АЛЕКСАНДАР МАРКОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Имам неколико питања и једну сугестију. Сугестија се односи на ове Ђиласове пулене из лажне патриотске организације Двери који су галамили данас. Када већ Ђилас наручује посланичка питања, нека их притом барем обучи

када је реч о неким елементарним категоријама Устава, уставним надлежностима итд.

Постављам питање поводом недавне вести коју су медији пренели да је председник општине Параћин, извесни Саша Пауновић, који је иначе и потпредседник ДС, познатији као Параћински Деспот, тако га зову Параћинци, поднео некакву жалбу Комитету за локалну управу Савета Европе, а коју су подржали његови коалициони партнери, градоначелник Шапца и председник општине Чајетина.

Објављена је вест да су 28. јуна ове године, дакле на Видовдан, на седницу поменутог Комитета у Истанбулу отпутовали председник општине Параћин Саша Пауновић и градоначелник Шапца Небојша Зеленовић. У вези са тим постављам питање Министарству за државну управу и локалну самоуправу – из којих средстава је финансиран овај њихов пут, боравак и евентуални смештај у Истанбулу? Од којих или од чијих пара је плаћен тај пут за Пауновића и Зеленовића да би они тамо тужакали и блатили своју државу и грађане? Дакле да се утврди да ли су то платили грађани Параћина или Шапца, односно да ли је то плаћено из буџета локалних самоуправа Параћина и Шапца или је то можда плаћено од неких њихових спонзора. Можда су неки спонзори платили ту њихову авантуру. Можда је то неки тајкун платио. Можда Драган Ђилас. Можда Вук Јеремић. Грађани имају право да знају ко је ово платио и морају добити одговоре на ова питања

Друго моје питање – шта ће Министарство за државну управу и локалну самоуправу предузети ако се испостави да су путовали о трошку грађана Параћина или Шапца, тј. ако је плаћено из буџета локалних самоуправа? Уколико се испостави да је ова њихова авантура плаћена из буџета, неопходно је да обојица моментално поднесу оставке на функције које врше. Дакле, јасно и гласно морају да објасне по ком основу су били тамо и ко је то платио.

Ево, имамо слику из Истанбула. Знате како, чега се паметан стиди, онај други се поноси. На слици су Зеленовић из Шапца, Саша Пауновић из Параћина и извесни Алимпић, за кога није утврђено по ком основу је уопште тамо и шта он представља.

Зашто ово све потенцирам? Зато што овакав преседан који се десио, да неко подноси некакве сулуде жалбе и тужбе, притом потпуно неосноване, против сопствене државе и грађана, а да притом отпутује о трошку тих истих грађана, потпуно је неприхватљив и у крајњем смислу лицемеран. Које одредбе Закона о локалној самоуправи њима дају ово за право? По којим одредбама статута града или статута општине они изводе ову своју лудорију? На који начин они уопште могу да подведу ове своје активности као вршење функције председника општине или вршење градоначелничке функције? Или им је то неко можда наредио да ураде. Можда неко од њихових налогодаваца, има ту доста кандидата.

Ево, имамо слику са неког догађаја. Ту је цео тај тим, цео тај тужни скуп. Ту је Борко Стефановић, ту је Драган Ђилас, ту је Вук Јеремић, чак и онај Јанко Веселиновић несретни, ту је Лутовац, ту је Стаматовић, Зеленовић и Пауновић, наравно. Дакле, да видимо да ли је неко од њихових налогодаваца можда наредио један овакав сраман задатак.

На крају, поставља се питање мотива за све ово, да неко тужака и блати сопствену државу, да неко износи најгоре могуће оптужбе без икаквог основа само зато што осећа да му је угрожена функција коју обавља, само зато што постоји могућност, легитимна могућност да он више не буде председник општине. Постављам питање – шта је онда следеће? Очекујем да уследи предлог да се у Параћину забрани одржавање избора како би Пауновић до краја живота остао председник општине или да га прогласимо као доживотног председника општине Параћин. Онда ће можда бити задовољан.

Завршавам у следећој реченици, свима сте продужили 15 секунди. Грађани Параћина, Шапца и Чајетине не желе, нити ће бити таоци неодговорних штеточина које воде ова три града, односно општине. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Марковићу.

Пошто се више нико од председника, односно овлашћених представника посланичких група не јавља за реч, настављамо са радом.

Обавештавам вас да је спречена да седници присуствује народни посланик Гордана Чомић.

Настављамо рад.

Прелазимо на 1. тачку дневног реда – **ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ЉУДСКИМ ЋЕЛИЈАМА И ТКИВИМА** (претрес у појединостима).

Сагласно члану 90. став 1. Пословника Народне скупштине, обавештавам вас да су поводом претреса у појединостима о 1. тачки дневног реда, Предлогу закона о људским ћелијама и ткивима, позвани да седници присуствују: др Златибор Лончар, министар здравља, проф. др Владимир Ђукић, проф. др Берислав Векић, проф. др Ференц Вицко и др Мехо Махмутовић, државни секретари у Министарству здравља, др Драгана Вујичић, вршилац дужности помоћника министра здравља, др Весна Ракоњац, вршилац дужности директора Управе за биомедицину, др Јелена Јанковић, самостални саветник у Министарству здравља, и др Александра Влачић и Злата Жижић, саветници у Министарству здравља.

Примили сте амандмане које су на Предлог закона поднели народни посланици.

Примили сте извештаје Одбора за уставна питања и законодавство и Одбора за здравље и породицу, као и мишљење Владе о поднетим амандманима.

Пошто је Народна скупштина обавила начелни претрес, сагласно члану 157. став 3. Пословника Народне скупштине, отварам претрес Предлога закона у појединостима.

Наравно, сачекаћемо да нам се прикључи министар.

На наслов Предлога закона амандман је поднео народни посланик Филип Стојановић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Филип Стојановић.

ФИЛИП СТОЈАНОВИЋ: Поштовани народни посланици, даме и господо, поднео сам амандман на Предлог закона о људским ћелијама и ткивима. Наслов закона се мења и нови гласи – Предлог закона о трансплантацији људских ткива и ћелија.

Пошто ја долазим са Косова и Метохије, тачније из Косовског Поморавља, у чијој околини данас постоји веома јака српска заједница, а у вези са овим законом морам да подсетим на још једну тужну чињеницу. Поред фамозне „жуте куће“ има још случајева где је вршено пресађивање и трговина људских органа и где постоји оправдана сумња да је међу жртвама било и несталих Срба са Косова и Метохије. Због таквих и сличних ствари ми у Српској радикалној странци смо против доношења ових закона, јер се они доносе по налогу Европске уније.

Највећи проблем са оваквим законима је тај што они остављају велику могућност за разноразне злоупотребе. Немамо ми ништа против тога да се онима којима је то неопходно пружи свака могућа медицинска помоћ, али то не сме да иде на уштрб неког другог, поготово не без његовог знања и његове сагласности.

Стање у нашем здравству је још увек незадовољавајуће, где се у неким местима пацијентима не могу пружити ни најелементарније здравствене услуге. Дајте да прво решимо проблеме са бесконачним листама чекања на прегледе на савременим медицинским уређајима. Недопустиво је да нам пацијенти умиру због тога што нису стигли на ред да се прегледају на адекватан начин. Решимо прво ове проблеме, а остало ће доћи само по себи. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Стојановићу.

На наслов Предлога закона амандман је поднела народни посланик Љиљана Михајловић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На наслов Предлога закона амандман је поднео народни посланик Божидар Делић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На наслов Предлога закона амандман је поднела народни посланик Александра Белачић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На наслов Предлога закона амандман је поднео народни посланик Момчило Мандић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На наслов Предлога закона амандман је поднела народни посланик Марина Ристић.

Реч има народни посланик Марина Ристић.

Изволите.

МАРИНА РИСТИЋ: Поштоване даме и господа народни посланици, Србији је потребно између два и три милиона донора. Ово је 14. фебруара 2013. године изјавио пуковник проф. др Зоран Ковачевић, тадашњи начелник Нефрологије ВМА. У том тренутку, десет година након покретања програма о донорству, донорске картице је потписало око 80.000 људи, што је мање од 1% становништва. Верујемо да ни данас није боља ситуација.

Ово је пре свега јасан показатељ колико наш народ нема поверења у здравство. Нисмо ми необавештени, нисмо ми лењи нити оптерећени заблудама и чекањем да неко други реши наш проблем, како тврди садашњи начелник Нефрологије ВМА проф. др Ђоко Максић, који је један од иницијатора за доношење овог закона. Баш напротив. Одлично ми знамо колико је донорство важно, али исто тако знамо и у каквој држави живимо, знамо какво нам је стање у здравству и колика је небрига власти за добробит народа. Ми, једноставно, не верујемо никоме.

Зна то и владајућа структура. Знају они да неће помоћи никаква промоција преко медија. Нису ни нудили било какве олакшице људима који потпишу донорске картице, јер знају да ни то не би променило ништа. Једини начин да се испуни директива Европске уније о 40 давалаца на милион становника је управо доношење овог закона, по којем је свако потенцијални донор.

Није спорно да је донорство неопходно, да је то хуман чин, али је недопустиво да цео један народ претворимо у банку ћелија, ткива и органа доношењем овог закона, јер је то пре свега лични чин. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

По амандману реч има народни посланик Душан Милисављевић.

Изволите.

ДУШАН МИЛИСАВЉЕВИЋ: Поштовани председавајући, поштовани господине министре, државни секретари из Министарства здравља, колегинице и колеге народни посланици, не бих се сложио са колегиницом која је рекла да је ово директива Европске уније. Мислим да је ово закон који ће помоћи људима који чекају да виде како ће Скупштина гласати, како ће се Скупштина изјаснити по овом веома важном законском решењу, које спасава људске животе.

И у пленарном заседању сам рекао и понављам и сада да говорим као лекар који је упознат са бројним проблемима трансплантационог програма. Колегиница

је навела да грађани Србије који су потписали дозорске картице имају сумњу у здравствени систем. Мислим да то није тачно. Мислим да су грађани Србије један од најхуманијих народа у Европи. То је кроз историју српски народ показао, и у овим годинама је српски народ показивао увек жељу да помогне сваком нашем грађанину који је имао неки здравствени проблем, да ли кроз сакупљање новца кроз хуманитарне акције преко друштвених мрежа, да ли кроз неке апеле јавних личности и мислим да то није тема. Мислим да исто није тема и да треба да се каже да није ово нико условио. Као лекар знам да Евротрансплант није обавеза прикључења Европској унији. Евротрансплант је заједница неких уређених здравствених система, уређених држава, авангардних народа, који имају за циљ да заштите своје становништво и који су се договорили да направе ту једну заједницу како би лакше њихови грађани, пацијенти добили орган и продужили живот.

Причао сам и понављам да као лекар апсолутно подржавам ову иницијативу за доношење оваког законског решења зато што ће наши грађани имати лакше могућност да победе своју болест.

Понављам, у Србији тренутно има 2.000 пацијената који воде борбу за живот против тешких болести, која се не може добити сем пресађивањем органа. Две хиљаде наших грађана гледа ову скупштину, и њихове породице, како ћемо се ми изјаснити, али тај број није коначан. Питање је данашњег дана, сутрашњег дана, недеља које долазе, година које долазе, колико ће још наших суграђана, можда и неко од наших најмилијих, постати болестан.

Болест не куца на врата одређених људи. Болест може закуцати на свачија врата, и на врата припадника власти и опозиције, и морамо да се опходимо према грађанима једнако. Значи, да схватимо да је ова тема јако озбиљна и да Србија неће бити било каква банка органа, него ћу вас упознати, пошто сам сведок неколико животних борби за преживљавање неких наших грађана. У једној сам активно учествовао, у промени уредбе Републичког фонда за слање и лечење наших грађана у иностранство, па је једна мала наша грађанка из Војводине имала ту шансу да прва иде на рачун Фонда здравственог осигурања у Беч на трансплантацију срца. И тада одобрене паре и средства из буџета Србије нису била гарант да ће она добити у моменту тај орган. Значи, нико тада није причао о томе да је она добила срце неког аустријског малог дечака. То нико није споменуо. Нико није рекао из Аустрије – зашто смо дали тој српској девојчици срце?

Борим се против заблуда, стереотипа и неких ствари које су размишљање 19. века. Овде размишљамо о животима наших пацијената и о жељи да се Србија у том процесу изједначи са врло развијеним земљама, као што су Шпанија, Немачка, Словенија, Хрватска, као што су Холандија, Шведска, значи као што су земље које су својим грађанима пружиле шансу да у право време добију орган, тј.

да добију шансу за живот. И нећу више, смо сам хтео да скренем пажњу на ово да је идеја о прикључењу Евротланспланту веома добра зато што ће наши грађани бити изједначени у шанси да добију орган како би победили своју болест. Када добијете такву једну шансу, мислим да нема ниједног јачег закона него што је закон што носи живот. Значи, овде говоримо о животима наших грађана и мислим да је ово добро законско решење. Као лекар кажем – јасно подржавам овај предлог закона. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На наслов Предлога закона амандман је поднео народни посланик Зоран Деспотовић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На наслов Предлога закона амандман је поднела народни посланик Весна Николић Вукајловић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На наслов Предлога закона амандман је поднео народни посланик Никола Савић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На наслов Предлога закона амандман је поднела народни посланик Ружица Николић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На наслов Предлога закона амандман је поднео народни посланик Немања Шаровић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На наслов Предлога закона амандман је поднео народни посланик Томислав Љубеновић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На наслов Предлога закона амандман је поднео народни посланик Срето Перић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На наслов Предлога закона амандман је поднела народни посланик Ружица Николић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Ружица Николић.

Изволите.

РУЖИЦА НИКОЛИЋ: Захваљујем, председавајући.

Даме и господа народни посланици, Предлог закона о ћелијама и ткивима је само још један од закона који ЕУ тражи од нас и представља усклађивање постојећих закона са европским, а да се уопште није водило рачуна како ће то утицати на грађане Србије.

И овај предлог закона је лош као и Предлог закона о пресађивању људских органа, који се темељи на претпостављеној сагласности којом грађани Србије аутоматски постају донори уколико се изричито томе не успротиве током живота. Оба ова предлога могу бити плодно тле злоупотребе и криминала и са пуним правом можемо посумњати, с обзиром на биографију министра, да претпостављена сагласност није уведена у сврху лечења, већ претпостављене трговине људским органима.

Ви сте, министре, у вашем уводном излагању рекли да злоупотребе нису могуће јер учествује велики број људи, да је то читав један тим и сваки пут када неко од нас спомене претпостављену сагласност, ви вртите главом, негодујете, па нас занима – како и због чега тражите писмени пристанак примаоца, а не даваоца органа?

Такође, још једна од спорних одредби овог предлога јесте и узимање ткива са умрлог лица, и то малолетног лица које је било без родитељског старања, где се пита само етички одбор здравствене установе. Ви сте овде потпуно искључили законског заступника, којег на основу Породичног закона свако малолетно лице треба да има и који би требало и у оваквим ситуацијама да штити интересе тог малолетног лица. То се исто односи и на особе којима је потпуно или делимично одузета пословна способност. О томе сте свакако морали да водите рачуна, јер управо у оваквим ситуацијама су могуће велике злоупотребе.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Колега Обрадовићу, желите по амандману?

Изволите.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Поштовани председавајући, поштоване колеге народни посланици, желео бих да подржим амандман уважене колегинице, који јасно говори о ономе на чему смо и ми инсистирали у начелном делу ове расправе, а то је да нам је министар остао дужан одговор на питање – зашто се није у потпуности остало на концепту добровољности?

У више наврата сам поставио то питање, па бих замолио министра да нам поново одговори на то питање. Дакле – зашто смо ушли у ову врсту законске обавезе да практично држава усвајањем овог закона постаје власник наших органа, а ми морамо онда да јуримо државу у случају ако евентуално нисмо за то, да је замолимо да нас она скине са тог списка?

Дакле, господине министре, ствар је веома озбиљна. Питање је слободе избора. Нико овде не негира значај донаторства органа. Напротив, истакао сам и поновићу да је то врхунски пример хришћанског служења, саосећања, љубави према ближњем и то сви подржавамо. Али као, рецимо, у случају вакцинације, што сам објашњавао, не можете људима нешто наметати, не можете тоталитарно упливисати у приватни живот, не можете одређивати да неко мора да буде донатор органа.

Као и да неко мора обавезно да се вакцинише, а не зна којом вакцином вакцинише своју децу зато што нема доказ да је та вакцина исправна, и нема домаће вакцине него је то увозна вакцина итд. Исти је случај са овом материјом, зато подржавам овај амандман.

Значи, да сте оставили концепт по коме је добровољно давалаштво органа, где свако ко жели да буде донор добровољно се пријави, никаквих проблема нема, сви бисмо то подржали. Ви овде уводите један полурепресивни концепт, по коме смо ми већ сада, по овоме закону, обавезни даваоци органа, а ако нећемо, морамо ми да јуримо државу да држава онда, је ли, нас скине са тог списка. Онда још тврдите да нема тог неког регистра оних који не желе да буду даваоци органа. Е па сад ми реците – у случају да неко умре, како ви онда поступате? Тражите регистар да је давалац органа, па ако га нема у регистру давалаца, што значи да није, онда шта? Јурите његову породицу да питате да ли се дају или не дају у случају тако ожалашћене породице и тако ванредне ситуације?

Да ли схватате које проблеме правите и да ли схватате колики простор за злоупотребе остављате? Ја сам вам онда рекао и сад понављам, ми нисмо мала деца, ми знамо да постоји трговина људским органима на планетарном нивоу. Знамо такође да у Србији постоји легална трговина органима. Погледајте огласе где људи нуде своје органе на продају. Дакле, озбиљна су питања.

Значи, нико не негира добровољност давалаштва органа, али ви сте је укинули, односно ви сте је закомпликовали. Ми сада треба да јуримо државу и да кажемо – нећемо да будемо донатори органа. То није логично. Логично је да ми имамо слободу избора и да кажемо – хоћемо да будемо донатори органа.

А оно што сам вам предлагао и кроз амандмане и у оној расправи, морате са друге стране да дате донаторима одређено задовољење. Морају да имају бољу здравствену услугу, морају да буду на сваки други начин испоштовани у овом друштву и држави, морају да буду много строже казне за оне који ће се евентуално бавити трговином људских органа или прекршити овај закон на било који начин.

Све то ја не видим да сте усвојили у нашим амандманима, односно видим да сте то једноставно прескочили, што мени говори да ви немате добру вољу да узмете у обзир конструктивне предлоге опозиције и конструктивно да разумете, заправо, забринутост грађана.

Већ сам вам објашњавао да морате, као министар, као одговорно лице, да разумете забринутост грађана. Рекао сам на примеру вакцинације – људи сумњају у исправност страних вакцина, то морате да разумете. Сумњају. Зашто? Нема домаћих вакцина. Зашто не функционише „Торлак“? Ко контролише стране вакцине? Шта нам продају кроз стране вакцине итд.? Можда је то нереална сумња, можда су оне најисправније на свету, али ви морате да разумете ту сумњу као министар, а не да кажњавате родитеље, да забрањујете деци да уписују вртић

и школе, да не дајете социјалну помоћ за родитеље који нису вакцинисали своју децу итд.

А имате у Европи примере где није обавезна вакцинација. Пазите, имате у Европи примере и где није обавезно донаторство, већ је добровољно донаторство. Е сад, кад вам наведем пример из Европе који вам не одговара, онда нисте Европљани, онда нисте за Европску унију. Па чекајте мало. Хајмо да видимо, ако има нешто добро у тој Европи, да применимо то добро, а не стално у Србији да примењујемо најгоре из Европе. Ево, ако у Европи има пример да није обавезна вакцинација деце, ако има пример да није обавезно донаторство органа, што не узмемо тај пример, него узмемо баш онај најгори пример увек из Европе? Значи, овде ми 20 година из Европе и такозване ЕУ, те накарадне бриселске творевине, узимамо стално најгоре, а никада најбоље примере.

И ту ја вас молим за одговор на то кључно питање – зашто сте нам узели добровољност као могућност давалаштва органа? Значи, зашто сте увели ову полурепресивну државну меру да смо ми сви добровољни даваоци органа ако се овај закон усвоји, па онда ми евентуално треба да јуримо државу и да објашњавамо да ми то нећемо, онда испадамо нехумани или не знам шта већ радимо?

А зашто ми то нећемо, они који, рецимо, то неће? Зато што сумњају у вас, сумњају у државу, сумњају у власт, сумњају у трговину људским органима. Нећете да испитате крађе беба које овде постоје деценијама, а сви знамо да су се крале бебе из породилишта у Србији, сви знамо да се трговало тим бебама. Питао сам вас јасно и да ли се тргује људским ембрионима, односно ткивима абортиране деце; нисте ми одговорили ни на то питање. Значи сумњамо у вас, морате то да разумете. То не значи да сад ратујемо са вама и да се међусобно поубијамо, него да сумњамо у вас, у ову власт, у државни апарат, у криминал, у корупцију, у злоупотребе. Не зато што смо се пробудили јутрос да сумњамо, него што имамо доказе да то траје деценијама у овој држави.

Деценијама неко краде бебе из породилишта и сви то знамо. Је л' неко одговарао? Је л' неко ухапшен? Је л' неко завршио на вишегодишњој робији? Па наравно да није. И ви ме онда питате што сумњамо у српско здравство. Па зато што крадете бебе из породилишта. Можда не крадете ви, али ви нисте процесуирали и кривично гонили онога ко је крао досада. Пазите, то је озбиљна ствар. Неко је остао без детета. Некоме је неко украо дете и рекао му да је дете умрло, а дете није умрло него је препродато у земљи или иностранству. Да ли то значи да ће сад неко и нашим органима да тргује и да их препродаје у земљи и иностранству? То је сумња, оправдана сумња; морате то да разумете.

Да сте оставили добровољно давалаштво органа, нико се не би бунио, сви би гласали за и рекли би – свака част. Водите кампању добровољног давалаштва, дајте привилегије добровољним даваоцима органа, ништа није спорно, ал' немојте

нам уводити репресију. Репресија – обавезна вакцинација, репресија – морате бити донатори органа, репресија једна, друга, трећа, четврта. Значи, морате разумети родитеље у Србији. Ово су биоетичке теме, нису само медицинске теме. То сам покушавао да вам објасним у начелној расправи. Значи, ово су и биоетичке теме, важне за религиозне људе у Србији.

Ево, ја вас молим да ми доставите мишљење Српске православне цркве које сте добили. Ево, прочитајте га овде јавно да чујемо шта је то тачно СПЦ благословила да ви можете да радите, а шта је можда рекла да не можете да радите. Дајте ми то мишљење Српске православне цркве. Ја сам вама цитирао мишљење Руске православне цркве, која има најозбиљнију социјалну доктрину која се тиче биоетичких тема, и чули сте тамо шта је дозвољено, морално и хришћански, шта није дозвољено, морално и хришћански, па ме интересује какву сте ви то подршку Српске православне цркве добили, тачно за шта сте добили подршку.

Немојте ви да се изговарате на цркву – она је вама дала бланко подршку. Нема бланко подршке. Значи, има подршке тачно за одређену ствар. Молим вас, немојте да манипулишете црквом. Ово је осетљиво питање. Религиозни људи су веома осетљиви на биоетичке теме. Знате и за абортус, знате и за еутаназију, знате и за клонирање, знате и за низ других ствари, које се, иначе, намеравају донети кроз преднацрт грађанског законика.

Дакле, овде улазимо у систематско кршење породичне приватности и хришћанског морала и доноси се све већи број антипородичних закона, где је, наравно, на првом месту, то сте већ јавно рекли да ћете донети, и закон о родној равноправности и закон о истополним заједницама. Дакле, то је један широк спектар антипородичног законодавства који почиње да се доноси у овој скупштини. А са друге стране глумите борбу против беле куге. Па не може и борба против беле куге и антипородично законодавство. То искључује једно друго. Значи, ако хоћете борбу против беле куге, онда морате породично законодавство, онда морате подршку породици, рађању, младим брачним паровима, породицама са више деце.

А деца нам одоше из ове земље јер, једноставно, немају више поверења у ову власт и не виде перспективу и будућност у сопственој држави. Зашто не виде? Па, рецимо, не могу да се запосле ако нису члан СНС-а. То је то. Људи не верују више у будућност у овој држави. То је трагедија, господине министре. То је трагедија да Срби и грађани Србије не верују више у смисао живота у сопственој држави, као што, примера ради, пољопривредници не верују у смисао бављења пољопривредом у земљи која је за пољопривреду богом највише дана.

Дакле, морате да разумете сумње грађана. Не можете наступати са позиције тоталитарног наметања било чега. И кажњавања грађана који вас не слушају, и обавезе да ми сад идемо вас да јуримо да вам кажемо да наши органи нису

државни него су наши, приватни. Значи, немојте ви да располажете мојим органима. Јер ја вама не верујем. Говорим у име свих оних грађана који сумњају у ову власт, који не верују овој власти, који не верују генерално властима, који су се нагледали да ове власти служе Западу и западним интересима, да стављају на страну интересе грађана Србије а да узимају у први план интересе Запада.

Значи, никога не можете ви да уверите да овде нисте оставили простор за трговину људским органима. Да бисте нас уверили, дајте нам добровољно давалаштво и никаквих проблема нема. Овако, ви сте отворили једну Пандорину кутију, а навели смо вам и конкретан пример где сте укинули старатељима могућност да одлучују о донаторству органа својих преминулих, да кажем, рођака којима су били старатељи.

Позивате се на неки члан Породичног закона где старатељ са тренутком смрти преминулог није више старатељ. И сада ћете ви, односно некакав етички одбор неке здравствене установе да одлучујете да ли можете том преминулом лицу да узимате органе. Да ли ви разумете куда то води? Држава да одлучује да ли ће узимати људске органе неке коме сам ја био старатељ, неке ко је мој ближњи, да л' ми је отац, да л' ми је дете. Због специфичних разлога сам морао да му будем старатељ. Чином смрти тог преминулог лица ја више нисам старатељ. И шта? Ви преузимате старатељство и ви ћете да узимате органе без питања?

Па да ли ви разумете, господине министре, колики је то проблем? То је огроман проблем. То отвара огроман простор за манипулацију. То отвара огроман простор за сумње. А само је било једноставно решење оставити добровољно давалаштво и да каже држава – изволите, поштовани грађани, ко жели да буде хуман, ко жели да буде добровољни донор органа, имаће привилегије те, те и те. И све у реду. Људима препустите слободан избор хоће ли да буду донори или неће да буду донори, а не да ви овде упливишете у нашу приватност, да наши људски органи постају државни органи кад ви донесете овај закон, да ми морамо вас да јуримо и да тражимо исписницу, да нећемо да дајемо своје сопствене органе. Пазите. Осетљиво. Не можемо се играти тиме.

Сумње грађана су огромне у ову државу. Кажем вам, ако ви за пола века нисте испитали један случај крађе беба из породилишта, један, ко да вам верује, господине министре? Ко да вам верује да се то и даље не дешава? Имате чак и препоруку Савета Европе да то морате да урадите. Годинама постоји та препорука, још то нисте урадили. Када видим једног лекара и друго административно особље које је учествовало у крађи и препродаји беба да је завршио на вишегодишњој робији, тад ми се јавите да вам поверујем у било шта што ми причате. Дотад немојте да ми тражите поверење на вашу реч, јер нисте били спремни за шест година ваше власти да ухапсите једног криминалца који је крао бебе из породилишта, да ухапсите једног вођу криминалног клана који тргује дрогом и убија нашу децу по Београду и по Србији. Сад ћете да кажете – судија

је крив, тужилац је крив, полиција је крива. Ко је крив што овде функционишу трговци дрогом? Ко је крив што продају дрогу нашој деци? Ко ће да им стане на пут? Када? Вашим законом о психоактивним супстанцама? Па никада.

Дакле, немате поверење овога народа, немате поверење људи, људи сумњају у ову власт. Много пута су преварени, много пута је злоупотребљено поверење, много пута се радило у интересу Запада, не у интересу Србије и једноставно се поставља питање где је крај. А ви сте унели додатни црв сумње када сте укинули досадашњу праксу добровољног давалаштва органа и намећете нам обавезу давања органа, а да ми морамо да јуримо државу и да кажемо – ми то нећемо. То је погрешан концепт. То је наопако окренут иначе логичан и смислен циљ добровољног давалаштва органа.

Дакле, морате разумети родитеље у Србији. Морате разумети људе који у вас сумњају, који немају поверење, који не верују овој власти, који су толико пута преварени од свих власти; не само од ваше, да се разумемо. Ево, СПС је обележио 28 година пљачке овог народа јуче. Двадесет осам година коришћења државних ресурса, злоупотребе...

(Искључен микрофон.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Обрадовићу, ја вас молим да поштујете достојанство Народне скупштине и достојанство посланика. Овај пут ћу се задржати само на усменој опомени. Молим вас да више не користите такав речник и вокабулар обрађајући се колегама, јер није коректно, а на озбиљан начин рушите и достојанство Народне скупштине.

Реч има министар др Златибор Лончар.

Изволите.

ЗЛАТИБОР ЛОНЧАР: Имамо изузетно озбиљно питање пред нама. Зато сам и ту. Много људи гледа како се ми овде понашамо и шта ћемо да урадимо. Овде постоји један једини циљ, да се помогне људима којима је помоћ неопходна. Нема разлога да мешате ни Европу, ни свет, нити било шта; законе доносимо да би нама било боље. За вашу информацију, досада је много грађана Србије добило орган из ЕУ, а ниједан грађанин из Европе и света није добио ниједан орган из Србије. То би требало да знате.

Следећа ствар, стално прескачете једну реч – претпостављена сагласност. Много је ефикасније, много је боље, показали су многи примери, што сте ви и сами рекли, крајње је једноставно, да не понављам више – ко год не жели, довољно је да напише на обичном папиру: ја сам тај и тај, не желим. Истог секунда, од првог дана кад заживи закон, прави се списак тих људи који не желе, доставља се свим установама које раде трансплантацију и једноставније је него што је било досада. И то не значи ништа; ако дође родбина, не слаже се са тим, нема од тога ништа. Транспарентније не може, боље не може. Смањено је све за било какву злоупотребу. Овде нисте чули злоупотребу.

Што се тиче ембриона, то у Србији не постоји. Молим вас, ако постоји, реците један једини пример. Друга ствар, причате о бебама које су нестајале пре 50, 60, 70 година. Много ствари смо урадили да је то сада немогуће урадити. Да је то данас могуће урадити, па ви бисте први изашли и рекли – ево, у прошлих, не знам, пет-шест година украдена је беба. Постојала је сумња. Не да је украдена, него постојала је сумња. Али нема ни тога. Значи, причам вам само чињенице.

Овде смо сконцентрисани на људе, како да помогнемо људима којима је то једини спас, њима и њиховим породицама. Причамо о минимум 2.000 људи, о њиховим породицама и они пажљиво слушају како се ми опходимо према томе, да ли могу да добију помоћ или не.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има овлашћени представник СНС народни посланик Дарко Лакетић, по амандману.

Изволите.

ДАРКО ЛАКЕТИЋ: Поштовани председавајући, поштоване колеге народни посланици, поштовани министри, ми се у Србији суочавамо са великом борбом која је усмерена ка надрилекарству, ка различитим лобијима, антивакцинални итд. То добро знају и људи из Министарства, а и ми који се бавимо здрављем. Нажалост, ја данас, ево, први пут чујем неке ствари које заиста не би смеле да буду у овом племенитом дому. Зашто то кажем? Зато што ово сматрам пре свега ширењем лажних информација и чак надрилекарством. Или можда закон нису ни прочитали или га нису разумели а нису тражили разјашњење.

Зашто то опет кажем? Овде се информисана сагласност мења претпостављеном сагласношћу. Овде је исход, ако нисте прочитали, поштоване колеге, исход је на крају исти, а то је – пита се најближа родбина. Дакле, без сагласности родбине нема „узимања“, односно даривања тих органа. Поред тога, имамо један више него законит пут, а то је – човек може, сваки пунолетни грађанин ове земље може потписати, дакле писмено, или дати усмено своје изјашњење да не жели у неком наредном периоду или до краја живота да његови органи буду донирани. Дакле, уколико је реч о самом неком чину, суштина је иста и код информисане и код претпостављене сагласности – пита се на крају најближа родбина. Дакле, то је суштинска ствар.

Међутим, овде постоји очито нека параноја, параноја да све што долази из било које земље из иностранства није добро. Ја сам мишљења да најбоља решења, да оно што је дало резултат, а резултат је повећање кадаверичних трансплантација, резултат је смањење броја пацијената који чекају на орган, то морамо поштовати као резултат. Говорим о свему ономе што је племенито, што нам мора бити заједнички циљ, а не – па ово долази, не знам, одавде. Сва решења

која су дала резултате лично ћу подржати увек, неvezано одакле долазе. Говорим о законским решењима и предлозима.

Зато, још једном, сматрам да је законски предлог више него добар. Уз промоцију трансплантације, за коју је такође неопходан законски акт, мислим да ћемо имати резултат уколико буде ваљано спроведена и, наравно, уз подзаконске акте који ће додатно уредити ову проблематику. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

По амандману реч има народни посланик Душан Милисављевић.

Изволите.

ДУШАН МИЛИСАВЉЕВИЋ: Поштовани председавајући, поштовани министри и сарадници, колегинице и колеге народни посланици, код колеге Обрадовића поштујем енергију и жељу за борбом за своје ставове, али апсолутно се не слажем са његовим изреченим ставовима на данашњем заседању. Мислим да пар ствари које је рекао...

Ја као лекар и као народни посланик морам да кажем у име струке. Значи, када је речено да ћемо ми постати банка органа и да ће неки тамо етички комитети и одбори да одлучују да се узме орган, ти неки етички комитети су састављени од врхунских стручњака које има наша држава Србија. То је наша највећа памет. Ако та памет не зна шта треба урадити са пацијентом... А ти људи су цео свој живот поклонили и посветили да се боре против болести, против смрти и да се људски живот спаси.

Значи, не слажем се. У име колега се оглађујем од ваше изјаве и кажем да су ти наши етички комитети и одбори састављени од професора и примаријуса који се цео свој живот боре за здравље наше нације и за наше пацијенте. Са врло великом озбиљношћу се доноси одлука и дан-данас, када је неки пацијент у коми, како даље наставити његово лечење.

Када причамо у овом дому о оваквим стварима, ми шаљемо поруку грађанима, шаљемо им неку могућност забуне и поруку страха. И у прошлом обраћању сам казао да сам већ одавно потписао донорску картицу, као јавна личност. Велики број грађана зна да ја имам потписану ту донорску картицу и ништа ми се није десило. Не треба имати страх да ће неко некога убити и да ће неко некога згазити на пешачком прелазу, као што видимо у неким таблоидима да освањује или на неким друштвеним мрежама. Не, то је ширење страха, што је лоше.

Ширење је страха и антивакциналног лобија да су вакцине нешто што ми као лекари дајемо пацијентима да бисмо убили децу. Хеј, у 21. веку неки, стварно немам назив за такве људе, да то дозволе! Да једно цивилизацијско добро ми претварамо у 21. веку, да се као лекари боримо шта је добро а шта није добро. И када вам струка каже – овај закон није писао Лончар или не знам неко од њих, ово су писали проф. Шћепановић, људи који су у струци, заједно са правницима

Министарства здравља – идеја је да се помогне пацијентима, не видим разлог за толики страх.

Разумем политичку борбу, али морате да схватите да се овде води борба да се грађанима Србије који болују од тешких болести, а њих је тренутно 2.000... А ко каже да данас, у овом моменту док ми причамо, док се расправљамо, неко од наших најближих није добио смртну дијагнозу са којом, уколико нема могућност трансплантације, неће дочекати наредних шест месеци или годину дана...

Грађани Србије не знају колико је људи, непознатих, невидљивих, малих, обичних људи који су боловали од неке болести изгубило живот зато што није у тренутку могло да дође до операције, до трансплантације органа. Ви не знате да је Србија била међу водећим републикама бивше Југославије у трансплантационом програму, да смо 1973. године урадили прву трансплантацију на Звездари, да су распадом Југославије две бивше републике, Словенија и Хрватска, промениле законодавство и знатно су напредовале зато што су имале већи број донора.

Ми имамо добре лекаре. Поносан сам зато што имамо добре лекаре. И када неко каже – имамо лош здравствени систем, ја кажем – ми имамо одличне здравствене раднике, добре лекаре и добре медицинске сестре, који раде у тешким условима. Делимо одговорност овог народа и овог економског стања у овој нашој земљи. Никада неће здравствена струка стати зато што има мале плате. Нисмо стали за време Милошевића, када је моја плата била две и по марке. Ишао сам, одговорно сам радио посао са својим колегама и никада нисмо стали да радимо, зато што је наш посао да помажемо болесним људима.

Ово је покушај да се људима који имају животни проблем помогне, тако да то не би требало уопште да буде... Када је речено – постоји трговина органима у Србији, нисам чуо да негде постоји било каква трговина. Постоје апели очајника, губитника у транзицији, сиромашних људи који су на друштвеним мрежама, видео сам неколико да су понудили бубрег да би платили дугове за струју или неке друге ствари, али то није... Значи, да грађани знају, кажњива је Кривичним закоником било каква трговина људским органима. То је недопустиво и то је немогуће. Грађани то треба да знају.

Видите и сада, покушавам да овај микрофон користим искључиво у интересу болесних људи. Понашам се као лекар. Четири сазива се овде понашам као лекар, не као посланик владајуће Демократске странке када је била на власти или опозиционе Демократске странке, него као представник грађана који треба да каже у Парламенту оно за шта је стручан. Ја сам као лекар, мислим да сам стручан, као редовни професор Медицинског факултета, да браним ставове струке.

Колега је рекао о надрилекарству и о антивакциналном лобију. Страшно је шта ми допуштамо, да нам се неке особе које немају ни пет разреда основне школе обрађају преко неких медија који кажу како треба да лечите туморе, како треба

да гледате у сунце, како треба да гладујете, како не треба да верујете лекарима, како не треба да идете на оперативне захвате и како не треба да верујете у хуману медицину у 21. веку. Страшно!

Значи, немојте да слушате шарлатане, немојте да користите позиве и лечење преко Гугла и преко интернета, него за сваки симптом, грађани Србије, обратите се свом лекару, јер колико год причали, наш здравствени систем и наша струка је добра. То показује, мало скрећем са теме, али и Немачка и друге земље, оберучке прихватају наше лекаре који су раме уз раме са светским лекарима и светским здравственим системима, тако да ту нема дилеме.

Још једанпут ћу поновити да нема ничег хуманијег од донорства органа. Нема ничег хуманијег него неке наставити, продужити живот. Морамо да мењамо свест наше Србије, зато што смо ми још увек, у неким деловима, размишљамо као да смо у 19. или 18. веку. Нема ништа хуманије. Шта било коме вреди када премине, када испусти душу, када тело оде у земљу, да ништа није постигао. Ако неко може да помогне неком детету да настави, да његово срце почне да куца у неком малом телу и да му продужи живот, па нема ничег хуманијег.

Као лекар јасно и гласно кажем да је ово добар закон и да за овај закон треба сви да гласамо. А ако се позивамо и на став Цркве, поштујем нашу веру православну, поштујем и Цркву, али и Црква каже да може и нисам приметио да се иједна верска заједница бори против трансплантације органа. И православна, и католичка, и протестантска, и муслимани подржавају трансплантацију. Оно што се споримо ми лекари и они са те друге стране јесте да ли када је код пацијента констатована можда смрт може да се узме орган докле год куца срце. То је нешто о чему се води полемика са Црквом, али ја као лекар немам дилему. Не могу да водим полемику са било ким, ја се борим за живот мог пацијента и мени је пацијент битан. Ако у том тренутку може да се помогне некоме, ја свакако дајем предност тој његовој борби за живот. Хвала вам.

(Бошко Обрадовић: Реплика.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Немате основа за реплику.

Реч има народна посланица Соња Павловић по амандману.

Изволите.

СОЊА ПАВЛОВИЋ: Хвала.

Мени време истиче и молим колеге мало да се утишају.

Уз дужно поштовање мог колеге Милисављевића и свих колега његових који су овде говорили, пошто сам велики поштовалац професија, уопште није спорно да ли добровољног донирања органа треба да буде. Требало би овде још више да промовишемо, ми као посланици, то да се број донорских картица повећа. Међутим, да би се разрешиле неке дилеме, морам да поставим и нека питања, а то је пре свега следеће.

Да ли треба да подразумевамо грађане Србије? Значи, не треба подразумевати. Подразумева се и да се добро живи, да сви треба да имају минимум за добар живот, па немају. Значи, не можемо да подразумевамо да ће неко рођењем бити донор и да неће бити донор искључиво ако се за то изјасни у биомедицини. Значи, то не сме да се дешава. Пре свега, шта се дешава – колега је то малочас рекао, ближа родбина ће се питати – шта ако тај неко нема родбину, ни ближу ни даљу? Ко у том случају одлучује? Значи, то су неке ствари које заиста не можемо оставити да буду нерешене. Хоћу да се надам да ће то подзаконским актима бити дефинисано, али, ево, имам и ја један предлог који би можда био добар, а предлог је следећи.

Пошто је последњи попис становника урађен 2011. године, значи имам предлог, колико год то било скупо и захтевно – па и избори су скупи и захтевни па их имамо свако мало, расписујете их – да се уради нови попис становништва, да знамо колико заправо има становника у Србији, то би била и добра основа за добар бирачки списак, и да се при том попису људи гласно и јасно изјасне да ли су они ти који хоће да донирају своје органе или не. Мислим да би то био један сасвим коректан начин према грађанима Србије и то би значило да их не подразумевамо као робу него да заиста имају право да се изјасне и могућност да се изјасне.

Говорити о томе да смо у ери дигитализације, да су људи обавештени о томе, у Србији је то стварно на дугом штапу и то неће заживети на прави начин још пуно година. Значи, ми смо у зачетку дигитализације, да се не варамо – тужне примере те недигитализације видимо и овде у Скупштини, значи ми овде не послујемо онако како би требало по правилима – и да ће неко у неким пасивнијим крајевима бити информисан, оставити своју њиву, своје радове или изаћи из фабрике да би изашао на интернет да би видео шта треба да уради у центру биомедицине и да он да своју изјаву, мислим да то је стварно потпуно непримерено очекивати, али да један озбиљан попис и озбиљан приступ може да донесе жељене резултате и, ево, ја то овом приликом предлажем. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

По амандману реч има овлашћени представник СПС-а, народна посланица Даница Буквић.

Изволите.

ДАНИЦА БУКВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Поштовани министри са сарадницима, колегинице и колеге народни посланици, хтела бих још једном да кажем да апсолутно подржавам поднети закон, нарочито, опет истичем, због тога што деценијама радим са људима којима су органи потребни. Наиме, као нефролог који је радио на хемодијализи, из праксе знам колико то људима људски значи да се пресади орган. Још једном понављам да око 800 људи у Србији чека, рецимо, на трансплантацију бубрега, да је Србија

на зачељу листе по броју кадаверичних донатора за бубреге и да тај број износи шест на милион становника, док у нашим суседним републикама износи чак 40, рецимо у Хрватској.

Такође, кажем, јесте значајно, рецимо, за бубрежне болеснике да надомештање бубрежне функције понављаним хемодијализама или перитонејским дијализама продужава живот тих болесника, али њихова потпуна рехабилитација постиже се трансплантацијом бубрега. Они се тада потпуно враћају животу, нормалном раду и економски доприносе држави, а враћају се, као што сам рекла, и репродуктивном животу.

С друге стране, овде се доста говори о тим донаторским картицама које смо ми увели пре више година. Познато је да постоји 130.000 потписаних донаторских картица, али и у том случају, као и у случају предвиђеном овим законом, где постоји претпостављена сагласност, постоји могућност да се потенцијални донатор не сагласи са давањем својих органа, односно да и онај који је потписао донаторску картицу може у последњем моменту да одлучи да то не учини, или неки његов најближи сродник такође може усменим или писменим путем да то онемогући. Тако да и поред 130.000 потписаних картица, као што сам рекла, 30.000 ми фактички имамо потенцијалних донатора бубрега, односно органа.

У сваком случају, мислим да ће овако уређена област допринети побољшању здравља у нашој земљи на овај начин. Хвала лепо.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

По амандману реч има народни посланик Бошко Обрадовић.

Изволите.

(Бошко Обрадовић: Реплика.)

Немате основа за реплику.

По амандману реч има народни посланик Ђорђе Вукадиновић.

Изволите.

ЂОРЂЕ ВУКАДИНОВИЋ: Захваљујем.

Јављам се по амандману колегинице, зато што ми имамо неколицину наших амандмана који су у сличном духу, али до њих, по обичају, опет нећемо стићи због, наглашавам, лоше праксе која се понавља, да владајућа коалиција поднесе на прве чланове првог закона неколико стотина амандмана. То сад ради једна друга посланичка група, али свеједно. Сад независно од тог нашег правног, пословничког надгорњавања, ово је сувише важна тема и мислим да је лоше да се на тај начин ради, као што је било лоше и кад се слично поступало приликом, прошли пут, Предлога закона о ратним меморијалима.

Мислим да грађани морају да схвате, и схватају, и зато можда пажљивије прате ову дебату него неке друге у овој скупштини, да се ради о врло важном питању. Ја сам, министар то зна, прекјуче говорио да не желим никога унапред да оптужујем, не желим да сумњам, верујем у добронамерност оних који су ово

хтели да уведу. Нико не жели, и јако је лоше ако остане сенка не сумње него овде експлиците полуоптужбе да сад они који оспоравају овај закон, да они не желе да помогну људима.

Дакле, као што је лоше и као што није праведно да у критици овог закона отприлике сугеришемо или инсинуирамо како хоће неко да нас лови по улицама, или грађане Србије, и да им отима органе, није праведно и није добро да ширимо панику те врсте међу грађанима Србије, рекао бих да исто толико није у реду и није фер да они који се критички односе према овом предлогу закона, који, другим речима, не желе или сматрају да није добро да се прихвати, не цео закон него ова одредба о претпостављеној сагласности, где сви ми, сви грађани Србије унапред, рођењем, постају донори органа, они који то критикују и не слажу се са тиме, да буду жигосани као неко ко отприлике не жели да помогне онима који су болесни и којима су органи потребни.

Значи, ако осуђујемо оно прво, онда хајде, будимо фер и кажимо – није у реду ни ово друго. Дакле, немојмо свакога ко се овде, а има различитих, као што има, и то је добро, мени се то с једне стране допада, што није униформно и унисоно, и на овој опозиционој страни неки подржавају тај закон и ту одредбу, неки су против, али, кажем, немојте да остане сумња да они који се противе, и ја спадам међу те који се противе, да сад они не желе да помогну људима којима је помоћ потребна.

Озбиљне су сумње, и етичке и теолошке ако хоћете, које се могу поставити у вези са овим, али посебно, мимо сад филозофско-етичких расправа, оне се занимљиве могу поставити поводом те идеје претпостављене сагласности, постоји реалност. Ево, и колегиница Павловић и још неки други су о томе пре говорили два дана. Постоји реалност нашег друштва, наше информатичке и не само, нажалост, информатичке писмености, односно неписмености становништва Србије, а на крају крајева и реалност у којој ви, просто, у ситуацији смртог случаја збуњене људе и сроднике сад тражите и питате их да ли они прихватају или пристају да њихов преминули сродник буде третиран на тај начин као донор, давалац органа.

Што се тиче писмене сагласности, односно писменог одбијања сагласности, потпуно је јасно да ће бити, као што знате и на то вероватно и рачунате када предлагете ово, врло мало људи, пар десетина хиљада највише, који ће отићи и писмено рећи да не желе да буду даваоци органа, што значи да ће сва тежина вероватно спасти на сроднике, на чланове породице. Замислите сада ситуацију, и како то мислите да разрешавамо, да, рецимо, један родитељ преминулог човека, или један сродник, једно дете хоће а друго неће. Како бисте онда разрешили ту дилему у конкретном случају? Значи, један близак сродник, једнако близак сродник прихвата и пристаје на то, а други не пристаје. Да не

говорим о овим дилемама када је реч о правним заступницима, који се од тренутка смрти више не воде као заступници и такође се не питају.

Јасно је да је намера овог закона, и завршићу тиме, да се повећа број донора. И то је исправна намера, исправан мотив. Оно што ми оспоравамо, или оно што ја оспоравам, јесте начин како се до те мере и до тог резултата покушава доћи. Ово је, рекао бих, проблематично и по божјим и по људским законима. Врло је сумњиво и врло је дискутабилно, и то је неко рекао овде, како ће и на неком уставном суду та мера добровољне, односно претпостављене сагласности проћи. Знате, јако је незгодно када ми рођењем постајемо донори па морамо директно, експлиците да кажемо да то не желимо да будемо.

Подржавам, и то сам рекао пре два дана господину министру, сваку меру, ако треба и додатна средства да се издвоје за промовисање донорства. Ево, има већ преко 100.000 тих донорских картица. Једном широком акцијом се тај број вероватно може повећати. Рекао сам, такође пре два дана, ако имамо власт која је тако успешна била у убеђивању грађана Србије да живе боље, да треба да гласају за владајућу странку и за председника те странке на изборима, онда нека буду барем упола толико успешни у убеђивању грађана да треба да потпишу донорске картице, да објасне зашто је то, и нека упола толико енергије уложе у то па неће бити потребна ова претпостављена сагласност, која потенцијално од свих грађана Србије чини донаторе и онда морају писмено да кажу да то бити неће. То је тешко спроводљиво, проблематично и ја мислим да ће то изазвати збуњеност код грађана, а можда чак и неке облике панике.

Не желим да повећавам ту панику и ту нервозу код грађана овом дискусијом, али морамо врло јасно бити свесни да та опасност постоји и да никоме није то у интересу, без обзира на те неке краткорочне дневнополитичке поене.

Завршавам и понављам, потребан је већи број донора. Потребне су нам широке акције које ће подстицати донорство, али ова мера у данашњој Србији у овом тренутку, са толиким бројем и функционално неписмених а камоли информатички неписмених, само ће изазвати збуњеност и пометњу. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Вукадиновићу.

Реч има министар др Златибор Лончар.

Изволите.

ЗЛАТИБОР ЛОНЧАР: Прво, морамо да разјаснимо, унесите превише неких дилема које постоје. Рекли сте – ту је родбина и сад један каже не, други да. Ако се сви нису сложили, ако постоји иједно не, не постоји сагласност и не иде се на донорство, тако да је то крајње јасно.

Друга ствар, мислим да је велики проблем што нисте пажљиво прочитали закон, а у међувремену можете да изађете и на сајт Православне цркве, где су и они ставили своје мишљење о свему томе.

Значи, постоји један проблем. Прво, не спремите се довољно за оно о чему причамо, онда паушално процењујете и трећа ствар долази до изражаја, а то је – људи, хајде да не радимо ништа, све је могло боље, све је могло овако, а што баш ви, а што баш сад подносите, а како. Па шта је било боље, што се ништа није радило, што се ништа није урадило и слично? Значи, мислим да је то велики проблем, тако да бих вас ја замолио, прочитајте само пажљивије. Нема разлога да уносите те дилеме, све је регулисано, тако да једини је циљ да помогнемо оним људима којима је потребна помоћ.

Што нисте раније рекли, што нисте сами направили неку кампању, што ви нисте организовали неко да потпише донорске картице, него се сад накнадно сећате свега, накнадна памет? Драго ми је због тога, али једноставно ово је пут којим желимо да идемо.

(Ђорђе Вукадиновић: Реплика.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Ђорђе Вукадиновић.

Изволите.

ЂОРЂЕ ВУКАДИНОВИЋ: Господине министре, ја нећу наставити у вашем духу. Захвалан сам на првом делу одговора, и то је оно што је битно. Ви сте сада рекли, и надам се да ће то сви чути, да је довољно да се било који од сродника супротстави, онда сагласности неће бити. То је доста важно и то јесте релативно охрабрујуће.

Суштинска примедба и дилема моја, и не само моја него и неких колега, и даље остаје. То јесте једно задирање, како бих рекао, и у област људских права. Не говорим сада, независно од теолошких разлога, за и против, али јако је важно да грађани знају, и јавност и медији, нико се, или бар ја нисам чуо, овде не противи – наравно, потпуно је бесмислено сад да расправљамо о томе као да смо нека секта – трансплантацији, донорству и томе слично, само се поставља питање како побољшати и повећати ту могућност успешних трансплантација али, рекао бих, не задирући у нека основна људска права, и не само апстрактна људска права него што се тиче телесног, психофизичког интегритета грађана Србије.

Мислим да ова мера, уз све ограде које сте ви овде навели, уз неке оптужбе и, рекао бих, неумесне прозивке народних посланика... Ја заиста нисам неко ко се служи таквим речником, дакле управо сам добронамерно рекао да мислим да је потребно да не ширимо панику ни са једне ни са друге стране, нити да ми вас оптужујемо да ви хоћете да јурите људе, да вадите органе људима на улици, али ни да ви, с друге стране, оптужујете нас да ми сад не желимо да помогнемо људима који су болесни.

Дакле, у реду је ово што сте рекли, ова допуна да ће свака несагласност било ког сродника заправо спречити да се то третира као давалац органа, али и даље мислим да треба да размислите, преиспитате ову меру о претпостављеној

сагласности, која свако новорођено дете и становника, грађанина државе Србије чини потенцијалним донором. И даље мислим да ће то стварати панику и уносити пометњу међу људе. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

По амандману реч има народни посланик Драган Весовић.

Изволите.

ДРАГАН ВЕСОВИЋ: Хвала, господине председавајући.

Господине министре, државни секретари, господо из Министарства, ја мислим да, када говоримо, и то стално понављам, о струци, политика треба да буде на другом месту. Међутим, ето, малопре, чини ми се да је министар мало непотребно искочио када је видео неке сучељене ставове, али не ставове зато што се ми не слажемо са законом, не зато што ми сматрамо да трансплантација ћелија, ткива, органа није добра, онда је министар почео да нам објашњава шта имамо на сајту СПЦ, да ли смо читали закон или нисмо читали закон. Али ја се не љутим. Узавре код нас Срба врло брзо крв.

Дакле, требало би сад мени да узавре крв ако ми се каже да је исто информациона и претпостављена сагласност. Па ако је исто, што мењамо?

Али ја разумем шта је једно, разумем шта је друго. Разумем корист доношења закона и управо због тога Српски покрет Двери је на све ове законе поднео само седам амандмана. Седам амандмана са једном једином жељом да сумње које постоје, да ли су сумње код нас или су код људи који су нас делегирали да будемо овде то сада више није битно, али сумње постоје, управо смо покушали да те сумње одагнамо. На који начин? Тамо где је постојала могућност, да не будем прегруб па стављам под дупле наводнике „неке трговине“, ми смо тамо предлагали двоструко или троструко веће новчане казне да бисмо одагнали сумњу да то може да се деси.

Нисмо наишли на одазив, ваше је право. Да не би постојала негативна мотивација, него да би мотивација била позитивна у смислу да људи приступају овом хришћанском, људском и највећем делу, да давањем својих органа продуже живот некоме који треба да буде изнад њих, предложили смо да ти људи за живота имају бенефите не само у здравственом систему, него и у другим системима. Опет нисмо наишли на адекватан одговор. Сложићете се да ово нису лоше теме.

Када сам јутрос питао на Одбору за здравство зашто је Етички одбор, ево дајем сад одговор колеги из ДС-а, не сумњамо ми у квалитет људи који седе у етичким одборима, нити смо помислили да у то сумњамо, али да ли ви сумњате да у Србији нема корупције? Ја ни у то не сумњам.

Дакле, хајде да оставимо то, али ми ту избацујемо старатеља, некога ко је 20 година неког ко је хендикепиран неговао, гледао, живео, дисао са њим и кажемо – то је Породични закон, њега смо обрисали. Па не ваља Породични закон.

Хоћемо ли се сложити да то није логично, није људски, није хумано, коју год хоћете реч могу да тражим? И то смо исто предложили. Добио сам обавештење, члан 146, нисам знао како изгледа Породични закон, имам право да не знам, нисам свезналица, ја сам обичан народни посланик, сео сам у канцеларију и пише, задња ставка у том закону, али није сад само закон оно што је хуманост и није наша сумња зато што не волимо ово да радимо, него наша сумња је из жеље да ово буде максимално добро, да један кадавер спасе или продужи живот четири особе.

Одлично је колегиница Буквић причала у првом делу седнице о финансијским трошковима дијализе, шта нам то доноси, и наравно да смо сви за то, само смо имали јасну намеру да ове сумње које се могу јавити разагнамо, да људи због тога... То нама може да се свиди или да нам се не свиди, то се дешава у земљи Србији, дешавало се, знате. Па сад када ја чујем, каже – није се дешавало у Србији; хајде сада опет да се вратим на почетну злурадост – па и Косово је Србија, је л' се тамо дешавало? Вероватно смо читали „Срце Јоханово“.

Хоће ли неко да ми објасни да је логично да су Рокфелеру седам пута пресадили срце? Баш је њему седам пута баш то срце одговарало или је било нешто друго посреди? Е, то су те сумње. Ја сам здравствени радник, наравно да из све снаге ово подржавам, наравно, да свакоме продужимо живот ако је нечији живот, нажалост, у ситуацији да више не може да траје, али је примарна идеја Српског покрета Двери и моја лично била у овом смислу и у овом смеру окренута.

Дакле, можда још није касно, министар на то има право, да размисли да у току седнице, када дођу те тачке дневног реда, ти амандмани, подигнемо те новчане казне. Све би ишло то пута два. Смањићемо сумњу да ту има могућности неке трговине, а нећу да будем теоретичар завере, и са овим ћу завршити да бих оставио још мало времена за нешто друго, да у некој ситуацији када неко треба да одлучи, не може да се појави неко па да каже – знаш, одлучи овако, добићеш то.

Предвиђено је у закону да доктори на најмању сумњу који члан то стопира, видео сам многе позитивне ствари и зато ја хвалим овај закон, али не можете ми узети право да оно што у њему видим да би можда по мом мишљењу било боље на овај или онај начин не критикујем. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има министар др Златибор Лончар.

Изволите.

ЗЛАТИБОР ЛОНЧАР: Апсолутно, прво морам да вам кажем да су то били наши предлози, али ја сам мислио да вам је на Одбору неко објаснио. Не можемо, наш предлог је да буду много веће казне. Не можете, јер законодавство каже не можемо ми да кршимо нешто што већ постоји у прекршајном и другом закону, да

код нас буде више него код других. Значи, законска регулатива нам не дозвољава. Исто смо то хтели.

Друга ствар што сте причали, то ни нама није било логично, нисмо могли да то иде, старатељство. То је Породични закон, који није под надзором Министарства здравља, који тако гласи и тако доноси. Имам га овде, можете да га погледате.

Значи, то су ствари које нас спречавају. Имали смо исте предлоге за то, али из законских, уставних разлога не може. Мислио сам да вам је то неко објаснио.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Може, наравно. Изволите.

ДРАГАН ВЕСОВИЋ: Хвала, господине министре, на одговорима. Добио сам од ваших колега данас у вези Породичног закона.

Дакле, морамо да променимо Породични закон, јер ово у овом закону није добро. Није наша ингеренција, ја нисам власт. Морамо да променимо Кривични закон, а не сад због тога што су нам два закона лоша да правимо трећи, који може да буде још бољи, а да нам негде остаје лош.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Душан Милисављевић.

Изволите.

ДУШАН МИЛИСАВЉЕВИЋ: Поштовани председавајући, пре два дана сам изнео један податак, изнећу га и данас више пута да би грађани Србије схватили важност овог предлога закона и самог процеса трансплантације.

Двадесет деветог марта ове године у КЦ Србије преминуо је један тридесеттрогодишњак, његово име нећу споменути, и захваљујући његовој донорској картици коју је је потписао, спасена су четири људска живота. Пресађено је једно срце, пресађена је јетра и пресађена су два бубрега. Спасена су четири људска живота. Његово тело и његови органи су спасили четири људска живота и четири породице. Он је наставио да живи у њима.

Нема ништа хуманије, ништа боље, него када продужите живот. То је нешто што не би требало да споримо када кажемо – па овај закон можда није добар. Зашто није добар? Зато што ћемо отворити могућност да свих 22.000 пацијената који чекају на органе много лакше дођу до њих? Зато што ћемо врло лако постати члан Евротранспланта? Као лекар знам бенефите свега тога, зато што грађани Србије, понављам, не знају, у бројним хуманитарним акцијама у којима смо сакупљали, и преко Фонда за здравствено осигурање обезбеђивали новац за лечење наших грађана у иностранству, најчешће у Бечу, у „Алгемајне кранкенхаус“ клиници су били опет пацијенти другог реда. Иако су имали велике своте новца код себе, од 100 до 200.000 евра, које је држава плаћала, нису могли у том тренутку да добију орган, зато што су предност имали тешко болесни пацијенти из Аустрије, из Шпаније, из Скандинавских земаља.

Овако, овим прикључењем овом програму и овој заједници развијених народа, хуманих народа, грађани Србије, пацијенти који имају проблем, много ће лакше добити орган. Овде треба да схватимо да је прикључење и усклађивање законодавства са овим европским земљама нешто што је добро. Као лекар, искључиво, понављам више пута, као лекар сагледавам овај проблем и ову тематику. Ово је нешто што ће помоћи пацијентима који чекају органе. Џабе да се ми препиремо овде и џабе да се позивамо на различита, углавном се позивамо на нека људска права. Па шта је јаче људско право него право пацијента да преживи? Шта је је јаче од права и закона на живот? То је мени као лекару приоритет и зато кажем да је добро да имамо могућност да имамо већи број донора.

Колегиница из Социјалистичке партије Србије је лепо причала пре два дана, и сада је споменула, о трансплантацији бубрега и о самом проблему дијализе. То је велики проблем. Сви ти пацијенти тренутно можда нису животно угрожени, али је њихов живот и квалитет живота нарушен тиме што они морају на два до три дана да се јављају центрима за дијализу. Они не могу да оду на море, не могу да оду на зимовање, не могу да оду у посету свом рођаку да ли у Алексинцу или у Сомбору, или негде где нема тог центра за дијализу. Овим путем, када ви трансплантирате бубрег, они добију један скроз нови, другачији живот. Сам и финансијски аспект трансплантације бубрега је отприлике, ја сад немам тачну економску рачуницу, али између 12 до 15 хиљада евра, а сам процес дијализе се креће до 16.000 евра годишње. Ми и економски практично штедимо, што мене мање интересује колико ме интересује квалитет живота тих пацијената.

Када сам на теми трансплантације бубрега, желим да споменем једну нашу хуману грађанку Маријану Милосављевић, новинарку НИН-а, а доскоро и радника Агенције за борбу против корупције, која је 2014. године дала свој бубрег својој другарици која није могла да добије бубрег у Србији, него је трансплантација рађена у Истанбулу. Грађани Србије су изузетно хумани и грађанима Србије само треба лепо објаснити без било какве нервозе, без било каквог сејања страха да ће било ко нешто нарушити.

Значи, овде ми као законодавци, као народни посланици доносимо закон, али верујте, овај закон ће спроводити лекари, а немојте ми рећи да неко од лекара жели да уђе у операциону салу да оштети пацијента или, не дај боже, да му узме орган. То је нешто што ћу у Скупштини да браним – став струке и хуманост наше професије, јер нема хуманије професије него што је посао лекара. Хвала вам пуно.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

По амандману реч има народни посланик Вјерица Радета.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Основ за ову већ поприлично дугу расправу, што је у реду, наравно, јесте амандман СРС који је представљала Ружица Николић и који

заправо говори о обавези поштовања Устава код доношења сваког закона, па и овог закона.

Министар је покушао да нам објасни да је тај амандман у реду али да не може да се прихвати зато што постоје ограничења у Породичном закону, а онда је поменуо и Закон о прекршајима када су у питању прекршајне казне. Ваљда сте ви, министре, у истој влади са Нелом Кубуровић и Зораном Ђорђевићем, да ли је могуће да нисте разговарали, да нисте рекли – знате, драге колеге, ово је много осетљива материја, много могућности за корупцију, за криминал, морамо ово на најбољи могући начин заштитити; смета нам ова одредба Закона о породици, смета нам ова одредба Закона о прекршајима, дајте да видимо, дајте да нам законодавство види да се дају предлози за измену тих закона да би овај био добар?

Ви ћете зато врло брзо имати измену и овог закона и ова претходна два закона о којима сте говорили управо зато што, иако негирате, ваш правни основ за доношење сваког закона су директиве ЕУ. Колико год ви то негирали, али ево, управо сте малопре објаснили.

У овој расправи чуло се доста озбиљних примедби, али је било и примедби које не би требало да буду примерене овом предлогу закона. Чули смо неке посланике које говоре о донаторима уместо донорима. Ваљда им пао на памет Катар и донаторство, али то није исто, ово је нешто друго сасвим.

Такође, замерам и вама, Милићевићу, и министру. Вама што нисте скренули пажњу министру, а министру што је говорио о томе да посланици долазе неспремни. Па он је показао да је као министар дошао неспреман за предлог овог закона и за ову расправу. Није аргумент представника Владе – посланици, ви сте неспремни. То није аргумент и то не може бити аргумент. Аргумент је нешто чиме би министар могао да нас убеди да је у праву.

Морате заиста и ви, председавајући, да водите рачуна о таквом понашању министара, али министар Лончар свакако зна, када смо у питању ми из СРС, да смо веома спремни кад говоримо о његовом министарству и о њему лично. Спремни смо не само у Скупштини, него и на конференцијама, у медијима итд. Претпостављам да на нас није ни мислио, али просто говорим принципијелно. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колегинице Радета.

Мислим да, односно убеђен сам да министар није мислио уопштено на све посланике већ на један сегмент излагања посланика који је говорио пре њега, а након чега се он и јавио.

Реч има народна посланица Даница Буквић по амандману.

Изволите.

ДАНИЦА БУКВИЋ: Хтела бих само да кажем да је свакако циљ доношења овог закона да се свим грађанима на територији целе Републике Србије пружи

једнака могућност на живот, односно једнака могућност на спровођење трансплантације ткива и органа под истим условима.

Још једном бих рекла да је досада постојао принцип информисане сагласности, а то је значило потписивање донаторских картица. Пракса је показала да то потписивање донаторских картица није значајно допринело повећању броја кадаверичних донора. Из тог разлога се у овом закону, а у складу са директивама ЕУ, јер, опет, као што сам рекла, у великом броју земаља у окружењу, у 11 земаља Европе, примењује се сличан начин добијања сагласности за трансплантацију са кадаверичног донора.

На овај начин, давањем тог пристанка, како је предложено новим законом, тај поступак је поједностављен и пружена је могућност, опет са друге стране, да сваки грађанин у Републици Србији и након тога може својом усменом или писаном изјавом, или било који члан његове ближе породице, да оспори давање органа са свог преминулог сродника. Тако да сматрам да овакав начин давања сагласности доприноси могућности повећања броја кадаверичних донора. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: По амандману реч има народна посланица Љубица Мрдаковић Тодоровић.

ЉУБИЦА МРДАКОВИЋ ТОДОРОВИЋ: Хвала, председавајући.

Желела сам да истакнем да је трансплантациона медицина врх медицинске науке и да се трансплантацијама баве врхунски стручњаци, да је то изузетно компликован посао у коме учествује 100 стручњака, врхунских, најеминентнијих, из различитих области, мултидисциплинаран тим учествује у том поступку и свако бацање сумње на те људе, на могућност корупције са њихове стране је скандалозно и неприхватљиво, јер сви ти људи су у служби очувања здравља и живота.

Хтела бих да кажем, за оне који нису довољно медицински едуковани, да се врши процена донора након смрти јер се дешавало да и млади људи имају малигне болести или метастазе, да се мождана смрт потврђује од стране три члана комисије након претходно урађена три теста и да, рецимо, донори не могу да буду особе оболеле од дијабетеса, малигних болести, психијатријских болести, неуролошких болести, зависници од наркотика, тешки бубрежни и срчани болесници, ХИВ позитивне особе, као и особе које болују од хепатита Б и Ц. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

По амандману народни посланик Александар Шешељ.

Изволите.

АЛЕКСАНДАР ШЕШЕЉ: Господине Милићевићу, користићу време овлашћеног представника.

Даме и господо народни посланици, имајући у виду ову данашњу расправу у појединостима, морам да кажем нешто што се догодило у понедељак када је

председник Републике Србије Александар Вучић био у билатералној посети француском председнику Макрону, где је Макрон јасно ставио до знања српском председнику како 2025. година није година у којој ће Србија ући у ЕУ, како треба прво да се ЕУ реформише, да ради на себи, да реши своје проблеме и да не планирају никакво проширење.

Имајући у виду нацрт буџета Европске уније који је од 2021. године до 2027. године, комесар за буџет ЕУ Етингер је рекао како у новом нацрту буџета није предвиђен ни један једини евро за проширење. Република Србија треба да извуче поуке из најновијег излагања господина Макрона и онога што чујемо од европских комесара и то може да буде лековито за наш законодавни процес, да више немамо предлоге закона чији је само циљ да нам што више право буде хармонизовано са правом Европске уније, него да гледамо да имамо законе који су потребни грађанима Србије, поготово када је тема тако важна као што је здравство.

Дакле, не да образлажемо законске предлоге тако што ће нам отворити неко поглавље, затворити поглавље, помоћи не знам чему или свидети се не знам коме, већ искључиво за добробит грађана Србије и треба да се поведе рачуна о томе.

У следећих вероватно ни 100 ни 200 година неће Србија ући у Европску унију, али зато морам да подсетим на једну изјаву господина министра здравља који је приликом објаве да је Србија примљена у Евротрансплант рекао славodobитно како то значи да ће српско здравство прво ући у ЕУ. Дакле, Србија када буде једног дана за 200 година постала члан ЕУ, тамо ће нас чекати господин Лончар и српско здравство.

Било је неких нејасноћа у вези става наше партије везано за трансплантацију органа. Ми, наравно, нисмо против трансплантације. Нико нормалан мислим да не може да буде против трансплантације, али претпостављена сагласност нарушава људска права и без претпостављене сагласности треба да се приступа овој теми са опрезом, а камоли са овако репресивном мером. Поставља се питање – ко је власник људског тела? Да ли је могуће да човек није власник сопственог тела? Треба да поднесе изјаву да неће, па да овери, па да то плати, па док му стигне решење од надлежног органа управе који ће да води ту евиденцију. И шта ако одбију некога ко се одлучи на такав корак? Шта се онда дешава? Хоћемо ли имати управне поступке и управне спорове везано за то да неко не жели да да свој орган држави?

Ново законско решење је веома накаратно. Чули смо овде од представника владајуће већине како није проблем у претпостављеној сагласности и да постојеће законско решење и ово ново дају исход исти. Ако је исход исти, зашто мењамо закон? Ако је добар садашњи наш закон, једноставно треба радити на подизању свести грађана Србије за донирањем органа, а не узимати такву обавезу и стављати грађанима то на терет. Шта је онда следеће? Ако људи нису власници

сопствених органа, како они могу да буду власници било чега ако се 126 тамо неких посланика одлуче да то више није тако?

Постоји велики проблем у Србији везано за ову тему будући да је наше здравство заиста веома лоше у последњих 18 година. Наш народ има јако мало поверења у наше здравствене установе, а како и не би када смо имали ситуацију да министар здравља своје здравствене проблеме решава у иностранству не желећи да се оперише у Србији. Како после неки обичан грађанин Србије, који наравно нема новца да приушти операцију у било којој страниој земљи, може да има поверења у српске лекаре, у српске хирурге, ако види министра здравља да уопште не жели да се оперише у српској болници?

Тема је заиста осетљива, а требало би мало да погледамо и шта каже стручна јавност у неким другим државама које су имале веома опширну расправу око увођења претпостављене сагласности. На пример, Сајмон Бремхол, консултант за трансплантацију јетре у болници „Краљице Елизабете“ у Нотингему каже – постоји уверење у делу лекарске професије да би увођење претпостављене сагласности могло да нанесе штету у односу поверења између лекара који брине о пацијентима на крају живота и њихових породица. Како ће породица неког тешко оболелог човека да има поверења у лекара ако може да има сумњу оправдану да лекар неће дати све од себе да спасе или продужи живот члану породице ако буде њега видео као јефтини извор људских органа? А да не причам о томе колико и шта може све да буде везано за криминал када нпр. видимо да ти органи могу да се продају и да се на њима заради негде у Западној Европи. Шта ће неморални и корумпирани људи да раде уколико им се остави та могућност? Говорим, људи у српском здравству, генерализујем.

Или, шта ако се деси, што је врло могуће, не би ме ништа изненадило, да то видимо ми као нашу извозну шансу на овом путу према ЕУ ако ми будемо могли више да добијемо тапшања по рамену и отварања поглавља, ако ми ставимо наше органе на располагање некоме у Немачкој, или у Холандији, или у Белгији, или било где у Европи? Не могу да верујем да се о томе не размишља.

А са друге стране, оно што је највећи проблем јесте, да би се увела нека тако репресивна мера као што је претпостављена сагласност и да би се људи са тим сложили, треба да буде заиста широко поверење грађана Србије у ефикасност, у хуманост, у професионалност здравствених установа да би могли људи да верују да заиста неће бити таквих злоупотреба. Да ли је таква ситуација у Србији? Ја мислим да кад бисмо ми хтели да остваримо да грађани Србије имају поверење, да би требало на место министра здравља да ставимо неког човека од интегритета, стручњака у својој професији који има репутацију као успешан стручњак, а не неко ко има репутацију као месар и прате га приче какве га већ прате. Заиста мислим да је проблем, можда је господин Лончар најбољи доктор на свету...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега, молим вас само да се бираним речима обраћате министру.

АЛЕКСАНДАР ШЕШЕЉ: Ја се веома бираним речима обраћам, господине Милићевићу.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Молим вас.

АЛЕКСАНДАР ШЕШЕЉ: Молим вас, допустите ми само да завршим.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Молим вас.

АЛЕКСАНДАР ШЕШЕЉ: Дакле, можда је доктор Лончар најбољи лекар на свету, али чињеница је да постоји гласина да је његов надимак Доктор Смрт. Ја да сам на његовом месту, ја бих се потрудио да докажем, да што пре побегнем од те гласине ако није истина, да видим како је то уопште доспело у јавност ако је то лаж. Ако неко тако то прихвати као то је тако, заиста, зашто онда да се то не спомиње?

С друге стране, ваш бивши коалициони партнер Велимир Илић, који није више у владајућој коалицији само зато што су му били велики апетити и хтео је да се намира негде у неком предузећу, да ли су то били „Путеви“ или „Коридори“, доставио је слике господина Лончара са припадницима „земунског клана“.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега, ајмо само на тему да се вратимо, молим вас.

АЛЕКСАНДАР ШЕШЕЉ: Ево, ја причам о теми.

(Милорад Мирчић: Поверење је у питању.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Само се вратите на закон и на амандмане, молим вас.

АЛЕКСАНДАР ШЕШЕЉ: Не, заиста ја причам о теми.

Дакле, ја мислим да стварно треба да се то тако објасни. Зашто бисмо имали ми сумње ако не морамо, ако није истина? Дајте да видимо о чему се ту ради.

Дакле, претпостављена сагласност је ствар репресије, непоштовања грађана Србије, непоштовања људских права и апелујем на посланике владајуће већине да не подрже овај закон јер директно тиме раде на штету сопствених грађана.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: По амандману народни посланик Александар Мартиновић.

Изволите.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Даме и господо народни посланици, поштовани грађани Србије, мислим да данашња расправа свих посланика из опозиције, изузев господина Милисављевића, показује да постоји једна очигледна намера да се све у Србији криминализује и да се све у Србији доведе у питање. Да је то тако, говори и текст који је објављен у данашњем НИН-у. И немојте да вас чуди, даме и господо народни посланици, што се баш данас у Народној скупштини Републике Србије изговарају овакве ствари о томе да је Александар Вучић издајник, да хоће да прода Косово и Метохију, да је министар Лончар месар, да је Доктор Смрт, да ћемо да извозимо људске органе итд.

Данашњи НИН, иначе НИН излази у држави Србији која је диктаторска, у којој не постоји слобода медија, у којој постоји цензура, у којој се новинари хапсе, па неким се, наводно, бацају бомбе, хоће да се отму и одведу у Румунију итд., данашњи НИН каже, између осталог – није нека тајна да је Александар Вучић у младости био ватрени навијач „Црвене звезде“, да је висио на шипци на Северу, па и да је важио за жестоког момка. Ваљда отуда и тај сентимент према хулиганима са трибинама, ђаво би га знао. Само што је тих дана вођа „Звездиних“ навијача био Аркан, који је командовао свима шта и како ће се урлати и, што је још важније, којим тоналитетом. У међувремену, за ових тридесетак година много тога се променило. Аркан више није жив, нестала је земља која је породила јединог српског клупског шампиона Европе, а Вучић је постао, каже, вођа навијача, само је шипку заменио председничком фотељом.

То пише данашњи НИН у диктаторској држави у којој Александар Вучић, велики диктатор, не дозвољава новинарима да пишу онако како они мисле да треба да пишу. Каже – можда би сва ова патологија која плави јавни простор у Србији неке и била забавна да није толико некрофилна и јасно нас подсећа ко су они и како пролазе сви они који имају нешто против њихових старлета, политичких и оних других, против тајних уговора и јавне периферије пара, сумњивих инвеститора, дигитализације септичких јама, бестијалне пљачке лажних доктора наука, кичерајских фонтана и дословно буразерске економије. Та малигна плиткоћа вучићевске хистерије само је врх деценијама преузиманог наратива у Србији, као великој и моћној балканској, пруској итд.

Онда се каже за председника Републике да је вођа навијача и константно се у тексту Александар Вучић назива не председником Републике, него вођом навијача. Каже – може бити да се вођа навијача опсетио давнашњег младалачког сна о граници Карлобаг – Огулин – Карловац – Вировитица који би, само да се остварио, Луку Модрића, рођеног Задранина и најбољег играча Светског првенства, чисто по географској линији, а бога ми и командној, сврстао у српски тим, па би Вучић уместо хрватске председнице био у позицији да буде у мокрој мајици, да Путина без кишобрана, разуме се, још једанпут слаже да је циљ Србије војна неутралност. Чудо једно колико за вођу навијача може да буде фрустрирајуће када његовом тиму пређе у навiku да губи.

Зашто ово читам? Зато што је очигледно да се у Србији ствара атмосфера да у овој нашој држави ништа не ваља. Дакле, да покушам да резимирам. Председник Републике је вођа навијача, Милојко Пантић га назива вођом државних разбојника. То је онај бивши спортски коментатор. Министар здравља нам је месар и трговац људским органима. Инвестиције су сумњиве. Лаже Вучић да се у Србији отварају фабрике. То је све лаж. Лаже Вучић и о висини директних страних инвестиција и домаћих инвестиција. Лаже Вучић да је у последње две године отворено у Србији преко 150.000 радних места. Криминализује се закон о

пресађивању људских органа. Сада ћемо, наводно, да извозимо људске органе. У закон се ставља нешто што у закону не пише.

Чуо сам малочас – шта ако човек изјави да не жели да се пресаде његови органи, па онда неки орган управе донесе решење? Извините, тога у закону нема. Обмањујете јавност. Довољно је да човек да усмену или писану изјаву да не жели да се пресаде његови органи и тиме је ствар завршена. Не води се никакав управни поступак, не води се никакав управни спор. Нема никакве дилеме да је човек изјавио своју вољу да не жели да се његови органи пресаде.

Данас поново чујемо једну монструозну оптужбу. Верујте ми, ја се најезим када чујем да у Народној скупштини Републике Србије министра здравља називате месаром и трговцем људским органима. То су монструозне оптужбе. Не знам да ли сте ви свесни својих речи.

Са друге стране, не могу да се отмам утиску једног високог степена лицемерја. Златибор Лончар је данас месар, трговац људским органима и Доктор Смрт, али доктор Златибор Лончар је био добар и није био Доктор Смрт, и није био трговац људским органима када је предложио вашег дојучерашњег колегу, народног посланика Милована Бојића да буде директор Института за кардиоваскуларне болести „Дедиње“. Што тада нисте рекли – па нећу да ми Доктор Смрт предлаже директора Института, па нећу да ми тај човек предлаже директора Института, трговао је људским органима, сликао се са Земунским кланом итд.? Не, ви имате двоструке стандарде. Када треба ваш кадар да буде директор, добар је министар здравља, није се сликао са „Земунцима“, није трговао људским органима, није био Доктор Смрт. Одједанпут човек постаје монструм. Дакле, човек је монструм, тргује људским органима, касапи људе, нуди органе грађана Републике Србије некеме у ЕУ.

Дакле, овде смо чули најмонструозније могуће оптужбе против Златибора Лончара. Наравно, све то је део једне свеопште кампање, која се води не против власти у Србији, што је у демократским системима легитимно, овде се води кампања против државе Србије и то на свим пољима, на политичком пољу, на економском пољу, на војнобезбедносном пољу, ево сада и на здравственом пољу.

Морам да кажем једну ствар као правник онима који то не знају, каже – ко је власник органа умрлог лица? Умрло лице није власник више ничега. По Закону о наслеђивању, цитирам Закон о наслеђивању: „Наслеђе се отвара смрћу човековом“. Тако пише у Закону о наслеђивању. Дакле, човек када умре, тог момента није више власник било чега, па није власник ни својих органа. А ако је противан томе да се његови органи пресаде другоме човеку, он за живота може да да усмену или писану изјаву да то не жели и не води се никакав управни поступак, и не води се никакав управни спор, нити било који орган управе о томе доноси било какво решење.

То што говорите, не пише у закону. То је у функцији плашења грађана. То је у функцији криминализације српског здравства. Да ствар буде још гора, ви водите кампању не против Златибора Лончара, ви водите кампању против, малтене, свих лекара у Србији. Сви су корумпирани, намерно ће штети да убију људе, намерно неће штети добро да их лече да би трговали њиховим органима итд.

С друге стране, слушамо свакога дана приче како нам лекари одлазе из земље. Како то да су ти лекари добри за Немачку, за Шведску, за Данску, за Швајцарску, а у Србији су касапи, месари, Доктори Смрт, убијају људе, не лече их како треба? Каже – грађани немају поверења у здравствени систем. Ко је то мерио?

(Вјерица Радета: Ко је мерио да има?)

Па мерили су на изборима, госпођо Радета, и 2012. и 2014. и 2016. и 2017. године. Све је било на провери. Ви када идете у кампању, ви идете у кампању са политичким програмом. Део политичког програма је и шта ћете да урадите у области здравља. Грађани су рекли, између осталог, и да Златибор Лончар добро ради свој посао. Лончар је, између осталог, као део тима Александра Вучића добио подршку грађана на тим изборима. Убедљиву подршку.

Ово желим да кажем без намере да се мешам у медицинске теме. Ја нисам лекар и нећу да причам о стварима које не знам. Завршио сам Правни факултет, али ово што чујемо данас у Народној скупштини, и данас и претходних дана, неодољиво ме подсећа на једну добро организовану атмосферу у којој све у Србији треба да се прикаже у најмрачнијем могућем светлу.

Сада се води кампања против лекара, води се кампања против министра здравља, има појединих усијаних глава у опозиционим редовима који воде кампању против фабрика. Данас нам кажу да не треба пресађивати људске органе, пре су нам говорили да не треба да отварамо фабрике, шта ће нам радна места, шта ће нам инвестиције из Немачке, шта ће нам инвестиције из Турске. Хајде да забетонирамо Србију, да је конзервирамо, да је ставимо у једну велику теглу и да она буде наредних 300 година онаква каква је данас. Не, ми желимо Србију да променимо, да Србија буде боља, да Србија иде напред. Нико није говорио, и то је такође једна велика обмана, када сте чули од Александра Вучића – Србија ће ући у Европску унију 2025. године? Није рекао никада, нити је рекао било ко од министара у Влади Србије, нити је рекао било ко од народних посланика. Рекао је – тежимо да уђемо у ЕУ зато што тежимо том типу друштва, а да ли ћемо ући у ЕУ, то не зависи само од нас. То зависи од ЕУ, то зависи од унутрашњих прилика унутар ЕУ.

Једини ко је лицитирао са датумом уласка у ЕУ био је Борис Тадић. Године 2004. је Борис Тадић рекао, и то му је био један од главних адута у предизборној кампањи – ако ја победим, Србија улази у ЕУ 2007. године. У кампањи за председничке изборе 2008. године тврдио је да ако он победи, Србија улази у ЕУ

2012. године. Ни од једног представника СНС нисте чули да Србија улази у ЕУ 2025. године. Тежимо томе да наше друштво у свим областима друштвеног живота, па и у области здравства, прилагодимо стандардима који важе у ЕУ. То је оно што је много важније од формалног чланства у ЕУ.

Ми хоћемо изнутра да побољшамо ствари у Србији, да наши пољопривредници, да наши лекари, да наши професори уживају оне бенефите, оне повластице, оне привилегије, онај стандард који имају људи у ЕУ. Када ћемо ући у ЕУ формално, па допустите, то није ствар само Србије, то је ствар и саме ЕУ.

Све државе чланице ЕУ морају да вам ратификују уговор о приступању ЕУ. Значи, ту нема никаквих дилема да улазак у ЕУ не зависи само од Србије. Али није то битно. Нису битне године. Битно је да урадимо све што је до нас да Србија буде боље место за живот, да нам се између осталог и грађани боље и ефикасније лече.

Ја имам поверења у српске лекаре, ја имам поверење у српске медицинске сестре, ја имам поверење и у српског министра здравља и не би ми пало на памет да човека који је министар здравља у Републици Србији назовем Доктором Смрт, да му кажем да је трговао људским органима само зато што је то рекао Велимир Илић. Мислим, то је нешто што је крајње апсурдно и крајње бесмислено.

Вама, господине министре, желим да кажем да разумем вашу позицију. Није лако слушати оволику количину не само незнања, не само непознавања онога што пише у Предлогу закона једне, ја не знам како то да назовем, али патолошке мржње која се показује овде према вама. Ево, ми посланици СНС учинићемо све да вам боравак у Народној скупштини и борбу за овај предлог закона олакшамо. Гласаћемо за овај предлог закона зато што мислимо да је добар, зато што мислимо да је хуман и зато што водимо рачуна о још једној људској димензији, а то је димензија људских права болесних људи.

Ви стално говорите о људским правима умрлог лица. Човек када умре више нема никаквих права и никаквих обавеза, али шта ћемо са болесним људима, који су живи а имају шансу да се излече? Имају шансе да се излече болесна деца, болесни мушкарци, болесне жене, на крају крајева, да нас има више у Србији, да смањимо стопу морталитета. Хајде да говоримо о људским правима болесних лица. Мислим да Предлог закона иде у корист људских права болесних лица. Лакше ће болестан човек коме треба нечије срце, нечији бубрези, нечија јетра да дође до тих виталних органа ако усвојимо овај предлог закона, него ако га не усвојимо.

Дакле, водимо рачуна о људским правима болесних људи, а о људским правима, нажалост, умрлог човека има ко ће да се стара. Они који верују у Бога знају ко се стара о мртвима, али хајде ми да се постарамо о живима, да ми не радимо Божји посао, нека Бог ради свој посао, а ми људи да радимо наш људски

посао. Људски је посао лекара пре свега, али и нас народних посланика, да учинимо све да болесном човеку помогнемо и да ономе ко је болестан омогућимо да буде здрав.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Шешељ, ви сте желели реплику? Као овлашћеном представнику СРС омогућићу вам, али најпре морам дати реч министру.

Пре него што наставимо са расправом, поштоване колеге и колегинице, желим још једном да вас замолим, имајући пре свега на уму значај и важност законских предлога о којима данас говоримо, потпуно разумем да сваки посланички клуб има легитимно право да износи своје политичке ставове, али вас заиста молим да данашњу расправу наставимо у једном демократском духу и да се у међусобном дијалогу обраћамо једни другима са уважавањем и поштовањем.

Реч има министар др Златибор Лончар.

Изволите.

ЗЛАТИБОР ЛОНЧАР: Прво желим најискреније да се извиним грађанима Србије, посебно тешко оболелима који ову седницу гледају са надом да ће им бити боље, да ми мислимо на њих и да ћемо нешто урадити за њих. Још једном вам се извињавам.

Ситуација је таква каква јесте. Мислим да свако ко говори, највише говори о себи. Предлажем само једну ствар, а то је да свако од нас када устане ујутру треба да се погледа у огледало, да размисли о себи, ко је, шта је, какав је, па тек онда да прича о неком другом.

Следећа ствар, да људи и ви знате, ја нећу улазити у то, ја нећу злоупотребљавати, суштина ове приче јесте – ради се о преко 10 милиона евра који су стигли да се врате. Неко је изваран за 10 милиона евра. Суштина ове приче је то. Али ја не журим нигде, полако ћемо и са тим. Србија има један велики проблем, а то је да се озбиљни преваранти који нису из Србије тренутно налазе на позицијама у Србији. Србија мора о томе да поведе рачуна и да решава то.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Изволите, господине Шешељ.

АЛЕКСАНДАР ШЕШЕЉ: Даме и господо народни посланици, поменут је проф. др Милован Бојић и похваљујем Владу Републике Србије што је он постављен на место директора Кардиоваскуларног института „Дедиње“. Човек је светски и уважени професор кардиологије. Камо среће, и ви да размишљате за добробит грађана Србије, ви бисте њега поставили за министра. Ја бих то поздравио.

Са друге стране, чији су људски органи? Да ли су људски органи покретна својина, па може неко да их прода или да их купи како хоће? Када неки човек умре, да ли они иду на оставинску расправу као остала имовина умрлог лица? То ми није јасно.

Господине министре, уместо да одговарате мени, ви треба да објасните ова решења. Знате, када се ујутру погледам у огледало, видим у ћошку вашу слику са Душаном Спасојевићем Шиптаром. То је оно што стоји на мом огледалу.

(Председавајући: Колега Шешељ, молим вас још једном.)

Тако ми је на огледалу. Ја знам како ја изгледам.

Дакле, апелујем на вас, подржавам то што сте рекли, Милован Бојић треба да буде министар здравља, требало би то да предложите. Посланичка група СРС би гласала за.

Дакле, немојте да доносите ове законе и да маскирате критику закона мржњом према Вучићу или према било коме. Нико никога не мрзи, само мислим да су нам на првом месту интереси грађана Србије.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Право на реплику, народни посланик Александар Мартиновић.

Изволите.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Ствар око министра здравља је врло једноставна. Морате да победите на изборима, да освојите већину у Народној скупштини и онда поставите за министра здравља кога год желите.

Али ја сам говорио о нечем другом. Говорио сам о једној врсти политичког лицемерја да је Златибор Лончар добар када треба да предложи Милована Бојића за директора Института. Онда ви у огледалу не видите Душана Спасојевића, онда не видите Златибора Лончара као Доктора Смрт, али видите све то данас када расправљамо у појединостима о овим предлозима закона.

Говорили сте о некој покретној имовини, о томе да ли је нешто предмет оставинске расправе. Па наравно да није. Ви сте малочас рекли – ко је власник органа умрлог човека? Такво питање се не поставља. Човек који је умро више није власник било чега, па није власник ни својих органа. Ако човек умре, а пре тога је дао изјаву да не жели да му се пресаде органи неком другом, ти органи неће бити пресађени.

Али оно што сам вам ја рекао, немојте да стављате у Предлог закона нешто што у закону не пише. Ако мислите да уплашите грађане Србије, немојте да мислите да су грађани Србије баш толико неуки и баш толико да немају поверења у државу у којој живе. Нема никаквог управног поступка, нема никаквог решења, не води се никакав управни спор, дакле тога у Предлогу закона нема.

(Председавајући: Захваљујем.)

Ево, завршавам.

Дакле, суштина је да се олакша болесним људима којима је неопходно зарад њиховог здравља да им се пресаде органи, да се тај посао олакша, а онај ко не жели да се његови органи пресаде, то врло једноставно може да спречи тиме што ће дати, закон је чак и либералнији него што би по мом мишљењу требало да буде, закон каже – усмену или писану изјаву.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Изволите, господине Шешељ.

АЛЕКСАНДАР ШЕШЕЉ: Мислим да расправу не треба да сводимо на појединце. Када зафале аргументи за овај закон, онда је то напад на Вучића, на српско здравство итд. Није. Дакле, ово је све о овом закону и поверењу које држава тражи од својих грађана, као што то пише у образложењу закона који је поднела Влада. Дакле, тражи се и циљ је да се поверење грађана у здравствени систем побољша. То пише у образложењу.

Нисам рекао да је Златибор Лончар трговац органима, нити да су лекари у Србији лоши, нити да је свима циљ само да се докопају органа јефтино како би их продали на црно итд. Ја сам само оставио, тј. читајући овај закон оставља се та могућност да се тако нешто догоди. Треба да водите рачуна о томе, а не да сваку критику овде повезујете са иррационалним нападима на Александра Вучића и не знам ни ја на кога, не знам ни ја због чега.

Волео бих да видим шта ће да вам каже Александар Вучић када кажете да никад није изјавио да ће Србија бити члан Европске уније 2025. године. Изјавио је то више од сто пута и то сви знају. Сада када од тога нема ништа, сада ће вероватно да се претвара или ћете да се претварате да то никад нико од вас није рекао.

Не позивам се на Велимира Илића зато што је он кредибилан извор, него зато што је, једноставно, када сте га пустили низ воду, а требало је то да урадите много раније, почео да прича све ово што прича. Нико га није демантовао, а тај човек је био заједно са вама и господином Лончаром на листи посланичкој. Грађани који су бирали вас да седите овде, бирали су и тог Велимира Илића.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Право на реплику, народни посланик Александар Мартиновић.

Изволите.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Ја бих волео да ми дате од тих 100 изјава једну у којој Александар Вучић каже да ће Србија ући у Европску унију 2025. године. Колико ја знам, мада сам ја сада и човек у годинама, али рекао бих да Велимир Илић није био на изборној листи за народне посланике за изборе који су одржани 2016. године, а то је овај сазив Парламента.

Што се тиче мржње, ја не знам да ли ви лично некога мрзите или говорите зато што вам је речено да би било добро да то кажете, али када министра здравља назовете човеком који је Доктор Смрт, када кажете да је он трговац људским органима, данас сте га назвали месаром, ја не видим о чему се ту друго ради сем о мржњи према једном човеку. Не знам да ли уопште има сврхе полемисати са вама на тај начин. Ја покушавам да објасним грађанима Србије...

(Милорад Мирчић добацује.)

Добро, хвала вам, господине Мирчићу, што добацујете.

Ја покушавам да објасним грађанима Србије да ће овај предлог закона апсолутно имати подршку свих посланика Српске напредне странке. Апсолутно верујем у то да већина грађана Србије има огромно поверење у српске лекаре и у српски здравствени систем и чврсто верујем у то да ће овај предлог закона омогућити људима којима је неопходна трансплантација да би им се спасао живот, да ће им изаћи у сусрет и да ћемо имати у Србији много мање болесних људи, посебно људи којима ће требати нечији туђи органи да би могли нормално да живе.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

По амандману реч има народна посланица Татјана Мацура.

Изволите.

ТАТЈАНА МАЦУРА: Захваљујем, председавајући.

Једно време сам се двоумила да ли да се јавим за повреду Пословника или по амандману и онда сам се одлучила за ово друго из простог разлога што не знам где бих се пре јавила за повреду Пословника.

Ја бих желела грађане Србије који прате овај пренос, морам само да нагласим да ћу користити време овлашћеног представника, да подсетим да ми тренутно расправљамо о закону о људским ћелијама и ткивима и тренутно се расправља о амандману на наслов овог закона. Дакле, не само да се сада води расправа слободним стилем, ко о чему хоће и на који начин то жели да ради, чини ми се да, пошто се доминантно разговара о теми донирања органа, нисмо могли да више унизимо ову тему, осим што смо дозволили да ова расправа овако тече како тече.

Из поштовања према људима који су се већ досада писаним путем одлучили на то да донирају своје органе након смрти, из поштовања према онима који се двоуме, ова расправа никако није смела да оде у овом правцу. Ако ми изражавамо сумњу и бојазан овде као народни посланици да овај закон на неки начин може да се злоупотреби, онда морамо врло да водимо рачуна на који то начин комуницирамо. Грађани гледају и ми носимо једну дозу велике одговорности у томе како ће се подизати свест у јавности о томе да је неопходно да имамо што већи број добровољних давалаца органа.

Ја нисам могла да замислим ни у најлуђим сновима да ће се један овакав закон злоупотребити за прикупљање не јефтиних, ово су најјефтинији могући политички поени. Појединци се позивају на струку као лекари, појединци се позивају на струку као правници и у том смислу не знам ко је био гори, част изузецима, њих има, на нашу велику срећу у Скупштини Србије у већем броју који разумеју о чему се расправља и који на адекватан начин расправљају о овој теми, али је мали број, и ужасно су гласни у томе да ову тему на сваки могући начин деградирају.

Када је била расправа у начелу, апеловала сам на министра ако може да утиче на то да се бесмислени амандмани не подносе. Дакле, не само да утичете, ја разумем и слободу посланика, међутим, када погледате на који начин су поднети амандмани, шта се у овим амандманима тражи и суштински да постоји јако мали број амандмана који су заиста онакви какви треба да буду и који могу утицати на овај закон да он из ове скупштине изађе квалитетнији и бољи, у интересу наших грађана, ми смо у ствари дозволили да данас расправљамо о томе шта пише у новинама НИН, о томе да ли и како је текао разговор са Емануелом Макроном, који, ја сам сигурна, нема апсолутно никакве везе са ћелијама и ткивима, затим да се разговара о томе ко је какав успех остварио на изборима и какав ће тек успех да оствари, а тема је – људске ћелије и ткива.

Чак и да скренете са ове теме на закон број два, који је на дневном реду и који вероватно неће доћи на ред у скупштинској расправи у појединостима, ви сте чак и ту тему која неће доћи на расправу успели својим понашањем и наступима да деградирате.

Дакле, ја вас молим, народни посланици, колеге драге, да водите рачуна о томе како наступате. Народ вас гледа, народ нас гледа и од нас очекује једну дозу озбиљности, а циљ нам је свима да се подигне свест у јавности. Свака изговорена реч овде мора да утиче на то, ма какву теорију заступали, да ли смо за то да буде претпостављена сагласност или писана сагласност, циљ је један, а то је подизање свести у јавности да се подигне број донора органа. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колегинице Мацура, морам најпре, односно пре него што дам реч колегиници која се јавила, да вам кажем да заиста не желим да верујем да имате за циљ да спречите демократску расправу и сучељавање мишљења у Народној скупштини Републике Србије.

Са друге стране молим вас, више пута сте поменули речи – бесмислени амандмани. Ја вас молим да то не чините, јер и то представља урушавање достојанства Народне скупштине и вређање народних посланика. Легитимно је право сваког народног посланика да поднесе амандман сходно Пословнику о раду Народне скупштине Републике Србије. Као што знате процедуру, амандман да ли ће се наћи у расправи, да ли ће бити тема актуелног скупштинског заседања зависи пре свега од ресорног одбора. С обзиром на то да су сви амандмани тема данашње расправе, дакле све сугестије које сте имали могли сте да упутите на седници ресорног одбора.

Ја као председавајући веома тешко могу да предвидим о чему ће говорити народни посланици, а трудим се да кроз сугестије и предлоге, не санкционисање, не кажњавање, нерадо то чиним, ви то јако добро знате, трудим се да омогућим народним посланицима да у неком тренутку имају и шири аспект сагледавања актуелне теме. Захваљујем.

Реч има народна посланица Даница Буквић по амандману.

Изволите.

ДАНИЦА БУКВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Морам да кажем прво да ми је мало жао што смо скренули са основне теме овог заседања, а то је доношење ових закона који се тичу решавања основног људског права, а то је право на живот, јер као што је већ речено, 2.000 људи у овој земљи, од тога 800 бубрежних болесника чека на трансплантацију органа. Осим бубрежних болесника којима се живот може продужити дијализом, сви ови други болесници могу да наставе да живе само уколико се код њих уради трансплантација органа. Зато је свако доношење закона и побољшање услова са повећањем броја кадаверичних донора од великог значаја јер омогућава да ти људи живе.

С друге стране, ми нисмо прва ни једина земља која доноси закон где се у закону наводи претпостављена сагласност, 11 земаља Европе је донело сличан закон, односно у 11 земаља Европе постоји претпостављена сагласност.

Очекујемо да ће на овај начин бити повећан број кадаверичних донора, односно да ћемо се на тај начин приближити броју 10, а што ће бити услов да наша земља постане чланица или Евротранспланта или неке друге организације за трансплантацију ткива, а чиме ће опет бити омогућена бржа доступност потребних органа људима којима је живот могућ једино ако им се орган пресади.

Сигурна сам да људи који живе дан за дан чекајући пресађивање органа, жељно очекују да ми ову расправу завршимо и закон донесемо.

У закону је јасно написано да је даривање људских органа добровољно и без финансијске надокнаде, да примена овог начина лечења, односно пресађивање људских органа се врши само када је то медицински оправдано, односно када је то најповољнији начин лечења, да закон налаже поштовање начела једнаке доступности људских органа сваком лицу код кога је постављена индикација за пресађивање, без дискриминације.

Наравно да ће наша посланичка група у дану за гласање подржати ове предложене законе. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Владимир Маринковић): Хвала.

На наслов Предлога закона амандман је поднео народни посланик Милорад Мирчић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има Милорад Мирчић.

Изволите.

МИЛОРАД МИРЧИЋ: Даме и господо народни посланици, амандман СРС на наслов гласи, када су у питању људске ћелије и ткива, да се користе за лечење људи.

То је само додатно прецизирање овог наслова. Министарство то не прихвата тврдећи да је у тексту закона јасно све издефинисано. Суштина и овог и другог закона је, то је на крају крајева и предлагач навео, враћање поверења.

Знате, има једна истинита анегдота о Де Голу, председнику Француске. Када је тешко оболео, била је потребна хируршка интервенција. Француски лекари су предлагали да се то уради са великом сигурношћу тако што ће то урадити амерички хирурзи. Он је рекао: „Ако је за умирање, ако је суђено да умрем, умрећу од француске руке“, при томе јасно дајући до знања да он као први човек Француске има поверење у лекаре његове државе.

Ми смо овде у ситуацији да и када расправљамо о овоме закону и уопште о поверењу које се односи на медицинско особље, убеђујемо људе да сада ова гарнитура која је у Влади, они се разликују од претходних и тако редом из сазива у сазив.

Ми смо имали један пример где је и колега из СРС Шешел навео да је претходни министар тражио интервенцију лекарску у иностранству. Па замислите какав је то парадокс да министар здравља иде да тражи услуге у иностранству, а он је тај који је први међу свим лекарима.

Сада се спочитава нама српским радикалима да имамо одређену резерву. Наравно да имамо одређену резерву. Ми имамо резерву на Предлог овог закона зато што је у колонијалним државама правило да се право човека, људско право, ставља у други план, а да се здравствена заштита и заштита живота користе као покриће за све оно што евентуално могу да буду лоше намере и нема замерке посланицима који изражавају своју сумњу.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега.

Душан Милисављевић по амандману.

Изволите.

ДУШАН МИЛИСАВЉЕВИЋ: Пар пута смо у току дана имали прилике да чујемо да се један бивши министар лечио, оперисао у једној страниј земљи и желим да изразим и свој став, мада сам га изражавао и у претходним сазивима Парламента, да је то била једна велика срамота и да је он тим чином плънуо на цео здравствени систем Србије.

То је једна срамота која се десила и која не одражава право стање здравственог система. Значи, то говори о тој личности и он је показао своје право лице, али то не показује лице здравственог система Србије где лекари такву интервенцију раде са истом успешношћу као што су радиле колеге где се он лечио.

Тако да, опет, и у претходним сазивима сам то спомињао као један фрапантан пример једног непоштовања система који водите и тиме је он практично стварно послао једну јако лошу поруку, он је практично плънуо на

здравствени систем Србије који и те како треба да се поштује јер има изузетно добре лекаре и медицинске сестре.

Ја не бих даље улазио у хваљење нашег система, али сам желео да кажем, колега што је рекао, јесте то је тачно и то је велика увреда, али то није разлог да у наредној дискусији не верујемо струци која ради врло озбиљне оперативне захвате. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, др Милисављевићу.

Милорад Мирчић.

Изволите.

МИЛОРАД МИРЧИЋ: Хвала, колега, на помоћи, само што не знам из којих разлога не говорите пуно име и презиме тог министра, то је чувени Новица...

(Душан Милисављевић: Није Новица, него Томица.)

Томица Милосављевић. Новица или Томица сада није битно, битно да је бивши, на сву срећу. Али како онда да тумачимо следећу чињеницу? Ми имамо пример који се недавно десио, да лекар са ВМА који је био у тиму за трансплантацију бубрега, због ситуације свеукупне у здравству, због свог личног статуса, човек се определио решавајући своју егзистенцију и из низа других моралних разлога отишао је у приватну клинику да, како кажу ваше колеге лекари, цеди бубуљице, а тако вредан и значајан стручњак једноставно није завредео пажњу да било ко из Министарства каже – па да видимо да ли можемо да решимо тај проблем.

Како да објаснимо ситуацију када се тим за пресађивање јетре буквално из дана у дан распада? Немају ни оне који су били носиоци тих послова, а пресађивање јетре у Србији врши тим који се доводи из Хрватске. Како то да објаснимо? Како у то да убедимо обичне грађане? Хајде, нас можете да убедите, да кажете – Томица је био лош. Што би се овај што је сад актуелни разликовао од њега по питању критике? Видите како је преосетљив када му се каже да је био близак Земунском клану. Уместо да на суду доказује да није и да тужи, шта га боли брига, он овде вређа посланике.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

Реч има министар др Златибор Лончар.

Изволите.

ЗЛАТИБОР ЛОНЧАР: Жао ми је што имате кратко памћење. На суду је то решено одавно. Пресуду сам добио једну, другу, уплатио у хуманитарне сврхе, тако да то зна цела Србија. То је једна ствар.

Друга ствар, нисам играо шах и нико ми није пунио душек за спавање парама.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

Реч има по амандману Милорад Мирчић.

МИЛОРАД МИРЧИЋ: Господине Лончар, ви би требало да научите основно правило понашања извршне власти у овој кући.

Ми овде можемо да будемо стручни а и не морамо, можемо да вас питамо нешто што је логично и што није. Ви немате никакво право, ниједан основ да се на тај начин обраћате посланицима. Да ли неко има памћење или нема, ја се не сећам да сте демантовали оно што је Багзи као сведок-сарадник изјавио о вашој улози, а био сам у прилици да гледам та документа и ту је изјаву поновио на суду.

Он је сведок-сарадник и мора да говори само истину, иначе у супротном губи тај статус. Да ли је неко играо шах? Јесте, и признао је Војислав Шешељ у својој изјави. Изјаву је дао пред замеником јавног тужиоца, и то није тајно, а ви све што је везано за Земунски клан једноставно кријете као змија ноге.

Ви сте добили спор против Велимира Илића. Пробајте да се појавите пред Багзијем па да демантујете то.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

Др Златибор Лончар, министар.

Изволите.

ЗЛАТИБОР ЛОНЧАР: Нажалост, ви опет нисте добро информисани. Све изјаве и све што је речено, то су суд и тужилаштво проверили и донели закључак, а закључак је био тај да није било никаквих активности нити је било елемената за било какву активност и да се појавим на суду. Толико о томе о чему ви причате.

Мислим да то сигурно знате, али претпостављам да то причате јер вам одговара. Значи, суд и тужилаштво донели су одлуке које сви знају.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, министре.

На наслов Предлога закона амандман је поднела народни посланик Вјерица Радета.

Изволите, колегинице Радета.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Видите како мало треба да се министар изнервира иако све време покушава да игнорише оно што говоре посланици СРС и онда, наравно, изнесе велику неистину када помиње играње шаха. Говори се овде о Земунском клану, а не о Љубиши Чумету са којим је Војислав Шешељ играо шах. Нешто сте побркали, наравно намерно.

Разумемо ми да овде посланици власти бране и министра и да бране предлоге Владе, али чини ми се да овде углавном говоре о предлозима министра, као да Влада не постоји. Немојте да демагошким причама покушавате да јавности кажете да је неко ко је против овог закона и ко конкретним аргументима објашњава због чега је против да кажете – ево, ви сте против болесних људи, ми штитимо права болесник људи. Како штитите права болесних људи? Онако што вам се појављују слике како медицински радници шутирају људе, како им падне човек са инфарктом, падне са оних колица, они га ногом гурају? Да ли на тај начин штитите?

Наравно, ми не мислимо да су сви лекари у Србији лоши. Напротив, верујемо да постоји велики број лекара који поштују Хипократову заклетву, који су часни, поштени, који стручно и савесно раде свој посао. Има их и овде. Дакле, не говоримо ми да не ваља струка. Ваља струка, не ваља власт.

Покушали сте овај закон онај први дан да, односно нисте покушали него сте успели, да говоримо о закону без јавности, односно без директног преноса, али верујте, страх је посејан међу грађане управо због овог закона и због те претпостављене сагласности.

Нажалост, ми смо сви сведоци колико младих људи гине у саобраћају, нажалост. Да ли можете да замислите да неко ко има 20 година иде тамо негде да каже – ја не дам своје органе кад умрем. Како човек од 20 година уопште може да размишља тако нешто? Наравно да не, али у животу се дешава и онда вама наравно треба овај закон да такве страшне ствари искоришћавате.

Много је у медијима присутна прича о томе како је неко лечен на овај или на онај начин и, наравно, не узимамо ми здраво за готово све што се пише у новинама и разумемо ми да у политичкој борби има прљавих ствари и да неко користи личне трагедије неких породица, па га наговори да да изјаву да га лекар није добро лечио, да му није примио члана породице који је умро итд. Знамо ми да лекари нису свемоћни да свако мора бити излечен, јер да је тако онда никад нико не би умро, али је ствар у томе што држава не функционише и што ви, господо из власти, не предузимате ништа да се, рецимо, такве ствари које се појављују у медијима заврше једним озбиљним судским епилогом, једним озбиљним вештачењем.

Шта се ради са смрћу покојног малог Раденка? Јесте крив онај лекар, није крив. Отишао је из Лознице, вратили га у Лозницу. Ви се играте трагедијама људским и људским судбинама и ви сте онда, је ли, хуманисти и ви доносите неки закон да помогнете болесним људима. Није вама стало ни до здравих, ни до болесних људи, и то је суштина.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

Поштовани народни посланици, сагласно члану 27. и члану 87. ст. 2. и 3. Пословника Народне скупштине, обавештавам вас да ће Народна скупштина данас радити и после 18.00 часова, због потребе да Народна скупштина што пре донесе акта из дневног реда ове седнице.

Реч има народни посланик др Александар Мартиновић.

Изволите.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Још један прилог зашто треба подржати овај предлог закона. У случају да, да не причамо хипотетички о неким другим људима, ја погинем у саобраћајној несрећи, а нисам за живота дао усмену или писану изјаву да сам противан да се моји органи дарују другоме човеку, у члану 23. став 1. лепо пише – у тренутку смрти пресађивање органа може да се спречи

тако што се томе изричито успротиви родитељ, супружник, ванбрачни партнер или пунолетно дете умрлог.

Дакле, молим вас, надам се да сте добронамерни. Можемо да различито читамо овај предлог закона, али надам се да сте добронамерни и да немате жељу да уносимо страх и панику међу грађане. Дакле, ако ја погинем у саобраћајној несрећи, а то може да се деси, а нисам за живота рекао – не дам своје органе, иначе јесам потписао још пре неколико година донорску картицу, али да је нисам потписао и да нисам за живота рекао – не дам своје органе, пресађивање мојих органа може да се спречи тиме што ће мој родитељ, супружник, ванбрачни партнер или пунолетно дете да каже – не дам да се пресађују органи мог оца, супруга или већ шта му дође по степену сродства и по линији сродства, и пресађивања неће бити.

Дакле, не може да се деси ситуација и Министарство здравља је предвидело такву ситуацију, да неко погине у саобраћајној несрећи, није за живота дао изјаву и ви сад на силу узимате његове органе. Не може то да се деси. У Предлогу закона пише да томе могу да се успротиве лица која сам малочас прочитао.

Према томе, немојте, молим вас, да плашите народ и немојте због појединачних случајева несавесних лекара, лекара који су склони корупцији да криминализујемо цео наш здравствени систем. То није тако. Људи верују нашем здравственом систему. Људи верују нашим лекарима. Људи верују да ови људи који су завршили медицинске факултете у Србији, који раде као лекари тај посао раде на најбољи могући начин у условима који су објективно много тежи него што су услови на Западу, али људи дају све од себе и на ВМА, и на Клиничком центру, и по домовима здравља итд.

На крају крајева, свако од нас има искуства са лекарима. Нисам срео много корумпираних лекара. Нисам срео много несавесних лекара. Кад год сам дошао на ВМА, кад год сам дошао на Клинички центар, нажалост, водио сам и оца и мајку и неке пријатеље, видео сам да су људи дали све од себе да помогну, љубазне медицинске сестре, љубазне лекаре и људе који су спремни да остану и после радног времена да помогну и да вас посаветују, и да вас утеше, да вам буду на неки начин и психолошка подршка, а ви сте сад извукли из тог читавог низа квалитетних, успешних и савесних лекара неколико људи који брукају ту професију и рекли – ево, видите какав је овај што је тамо погрешно лечио малог Раденка итд.

(Вјерица Радета: Ја рекла да је погрешно лечио?)

Добро. Ја вам кажем да не може да се деси да ми, ако ја погинем у саобраћајној несрећи, неко на силу узима срце, бубрег, плућа или јетру зато што томе може да се успротиви мој родитељ, мој супружник, ванбрачни партнер или пунолетно дете умрлог. То пише у Предлогу закона, а ви то нисте рекли. Ви сте рекли да ако неко погине, а није дао изјаву за живота, одмах иде на сто, касапе га,

то ради овај Доктор Смрт и бави се манипулацијом његовим органима. То у закону не пише.

Српска напредна странка ће вас увек подсећати на то шта у Предлогу закона пише а шта у Предлогу закона не пише, а ви сте дописали, не бисте ли на тај начин ставили још један камен око врата министру Лончару коме сте упутили најмонструозније могуће оптужбе.

(Вјерица Радета: Ми?)

Ви. Да, ви, из ваше посланичке групе. Ја сам за термин...

Немојте да се нервирате, госпођо Радета.

(Вјерица Радета: Ја се нервирам?)

Делује ми да се нервирате. Немојте да се нервирате.

Ја сам за термин месар у јавном говору чуо само у песми Марка Перковића Томпсона: „Јасеновац и Градишка стара, то је кућа Максових месара“. Ви у Народној скупштини Републике Србије поредите министра здравља са месаром. То сте радили у начелној расправи и то радите сад у појединостима. Верујте ми, ја монструознију оптужбу у животу нисам чуо. Златибор Лончар може да буде овакав или онакав, може да буде добар или лош министар, али да је месар, то није сигурно.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, др Мартиновићу.

Право на реплику Вјерица Радета.

Изволите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Нисмо ми злонамерни, то господин Мартиновић сасвим сигурно зна. Али ово што он покушава да обрне игрицу, е то је злонамерно.

Нико од нас није рекао, он је, конкретно малопре говорио после мог обраћања... Да ли сам ја рекла нешто лоше за неког лекара? Да ли ја нисам рекла управо то да је већина лекара у Србији савесна, да поштују Хипократову заклетву, да су стручни, да су светски стручњаци, да раде у тешким околностима? Лекарску професију не може да ради свако. Лекар може бити, углавном, само онај ко то истински жели, буквално, што би се у народу рекло, ко је рођен за лекара?

Ми смо тога врло свесни. Али ми говоримо о томе да вама не ваља систем. Нисам рекла да ли је неко погрешно лечио малог Раденка. Жао ми је увек кад мора да се, због породице тог дечака, помене то или било чије друго име, него сам рекла да вас то не занима и зато за оволико година нисте тако нешто утврдили. То је тај проблем.

Ви кажете, Мартиновићу, не дај боже, да ви погинете, ако нисте изричито рекли да вам не могу узимати органе да ће онда то да одлучује, не дај боже, ваша мајка, жена, пунолетно дете итд. То јесте тај проблем. Ви ћете довести у ситуацију мајку којој је погинуо син од 20 година, да ли она зна прво да има могућност да се изјасни, да ли зна да је имао могућност њен син да се изјасни да ли хоће или

неће да се дају његови органи? Што је ваш проблем да само вратите оно да се лепо каже, ко каже – ја желим, као што се Мартиновић сад похвалио да је он донор и свако ко жели да буде донор. Немамо ми ништа против тога и немамо ништа против тога, наравно, да се органи дају људима којима би то спасило живот итд. Али ово је погрешно.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колегинице Радета.

Др Александар Мартиновић, право на реплику.

Изволите.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Нека ме министар исправи ако грешим.

Ја разумем да је тренутак смрти једна трагедија за сваку породицу, али не мислим да било ко има намеру да на силу узима органе са мртвог човека, односно од мртвог човека.

Дакле, ваљда ће неко да пита породицу умрлог – да ли сте за то да се са вашег преминулог супружника, оца или већ која је линија сродства у питању, пресади тај и тај орган? И ако отац, мајка, супруг, дете каже – нисмо сагласни, нема пресађивања. Дакле, мислим да је овде ствар потпуно јасна и мислим да нема потребе да сад мистификујемо поступак трансплантације органа.

Србија је ипак једна цивилизована земља. Ми смо ипак једна демократска земља. Верујем да смо и земља где су људи у највећем броју потпуно нормални. Нисмо ми никакви касапини. Није Србија никакав нацистички логор, па сад чим неко умре дохватимо се леша и касапимо га и вадимо његове органе. То се неће десити.

Мој апел упућен вама и упућен свим народним посланицима који о овој теми говоре јесте – дајте да рационално разговарамо о овом предлогу закона, а не са намером да плашимо народ не бисмо ли на тај начин евентуално покушали да уберемо неки политички поен. Ја сам о томе говорио.

Дакле, питаће се – да ли сте за то да се са умрлог човек узме неки орган ако је то медицински могуће или није. Ако људи кажу – нисмо за то, трансплантације неће бити и то у Предлогу закона пише. Ствар је, дакле, потпуно јасна.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, др Мартиновићу.

Реч има министар др Златибор Лончар, па Вјерица Радета, право на реплику.

Изволите.

ЗЛАТИБОР ЛОНЧАР: Ја бих само замолио да још једном поновимо, да покушамо да разјаснимо, и досада када, видели смо овде, показали су и донорске картице, и када је неко имао донорску картицу и када се десило да дође до мождане смрти иако је имао картицу, ако његова родбина, ова која је наведена најближа, није била сагласна са тим и поред тога што је имао картицу, није се улазило у процедуру трансплантације, а тек сад се не улази у процедуру

трансплантације иако сте и потписали и нисте потписали, не може ако нема сагласности. Ако нема сагласности када дође до мождане смрти, не улази се у процедуру без сагласности свих. Понављам, ако има један од најближе родбине који није за то, не ради се, не улази се у процедуру.

Следећу ствар морамо да разјаснимо – крајње је некоректно, крајње је, не знам ни како да назовем, да неко може од некога да узме органе, да је он умро па је онда тај дошао и узео органе. Због јавности и свих вас, само у одређеним случајевима, а то је када је пацијент мождано мртав а срце ради, једино тада може да буде кандидат, да буде донор и да се узму органи за трансплантацију.

Помињете људе погинуле у саобраћајној несрећи, ударило их, али то уопште нису кандидати за трансплантацију, за доноре. Молим вас, разумите то. Ти људи који погину на пешачком прелазу, на улици, они апсолутно нису кандидати. Немојте плашити људе. Немојте то радити. То нема везе са истином. Строга процедура постоји која мора да се испоштује.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, министре.

Право на реплику Вјерица Радета.

Изволите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Није у праву ни господин Мартиновић, а ни министар и намерно изврћете оно што ми говоримо. Ко је рекао – ако неко буде ударен на пешачком прелазу...? Неће му на пешачком прелазу нико узимати органе. Наравно да може бити кандидат. Шта се чудите, министре? Како не може бити? Може. Ко каже да је умро? Ударен на пешачком прелазу, тешко повређен, одвезен у болницу. У међувремену наступи мождана смрт. Како другачије наступа мождана смрт. Ми јесмо лаици за медицину, али немојте баш тако да нас правите да ништа не знамо. Можда нисмо цивилизовани, што каже Мартиновић, то прихватам, али овако нецивилизовани много се плашимо, страхујемо од могуће корупције. Управо зато смо наводили примере да имамо много неразјашњених примера корупције у области здравства.

Проблем и јесте у томе што је очигледно да се такве ствари бацају под тепих и што то ствара лошу слику према лекарима који се згражавају над таквим својим колегама, који су часни и поштени, којих је много више него оних који то нису, али ако систем не жели да тај проблем реши, онда сумња остаје и та сумња је један од основа због чега ми мислимо... Како каже министар, када је неко потписао донорску картицу, нико није узимао орган ако се неко од породице супротстави. Тек сада, каже, неће. Како тек сада неће ако нема никакве сагласности? Како је могуће да је јаче да ништа не кажете него да кажете – да, ја дајем свој орган? Нешто сте побркали, заиста.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На наслов Предлога закона амандман је поднео народни посланик Дубравко Бојић.

Изволите, професоре Бојићу.

ДУБРАВКО БОЈИЋ: Даме и господо народни посланици, закони који се односе на трансплантацију органа су веома важни и за медицинску науку и струку. Српска радикална странка сматра да треба повећати број трансплантационих центара како за пресађивање органа, тако и људских ћелија и ткива.

Видимо из Предлога закона да сте посао трансплантације срца поверили КЦС. Желим да вас обавестим да у Србији постоји још једна релевантна здравствена институција. Из субјективних разлога нећу навести њено име. У њој се још од 1995. године до 1999. године обављају најкомпликованије медицинске интервенције, укључујући ту и трансплантацију срца и јетре.

Намерно сам поменуо овај термин од 1995. до 1999. године да бисте се вратили мало у оно време у којим условима су извршене ове трансплантације. Шта је најбитније у овој ствари? Да трансплантирани пацијенти и данас живе свој живот, нови живот са новим органима.

После 18 година таворења у тој установи се поново обавља трансплантациони програм и сада одједном овим предлогом закона о тој установи нема ни речи. Просто, не могу да верујем да сте заборавили и да нисте свесни оног што се налази у вашем систему на чијем сте челу.

Само да вас подсетим, пре неки дан сте мог уваженог младог колегу Александра Шешеља саветовали да мора још да чита, а ја вас обавештавам, односно предлажем вам да се и ви мало обавестите о оним установама у којима сте на челу. Толико.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, професоре.

На наслов Предлога закона амандман је поднео народни посланик Миљан Дамјановић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На наслов Предлога закона амандман је поднела народни посланик Наташа Сп. Јовановић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите.

НАТАША Сп. ЈОВАНОВИЋ: Даме и господо народни посланици, код доношења овог закона имамо неколико тема о којима јавност мора да буде упозната и није у праву колега Мартиновић, најпре због тога што је он доктор наука правних, и требало би да зна да овај закон има и те како своје правне недостатке и о томе су расправљали парламенти широм света када су слични закони доношени, зато што он није дефинисан до краја, а да би био уподобљен са важећим Уставом. Чак напротив, изричито се крше људска права овим законом. Погледајте, господине Мартиновићу, члан 23. и 25. Устава, где се каже да је физички интегритет неприкосновен за сваког грађанина Србије.

Ако ви кажете и ако стоји у закону да треба да постоји, односно да се уводи претпостављена сагласност, то значи у старту да нема сагласности онога ко о томе тек треба да се изјасни. Дакле, то је правно до краја недефинисано. Сами сте малопре рекли – а онда ће да се питају сродници, па је наведено који су, прочитали сте тај члан закона.

Онда долазимо до једне хипотетичке ситуације, а пре свега треба да узмете, ако сте верник и хришћанин, и онај етички аспект да све оно што човек док је жив и за свог живота изричито није рекао, ко је тај неко, па да му је род најрођенији, и мајка и отац и супруга и деца, да одлучују о томе? Он није стигао или није знао, или није хтео о томе да се изјашњава.

На крају крајева, овај закон је и физички атак на човека, и психолошки. Ви сада овим законом и овом одредбом, господине Лончар, вршите велики психолошки притисак на људе, да људи који никада о томе не би размишљали, осим Мартиновића, Вучића и оних који су имали донорску карту, да уопште размишљају о потенцијалној могућности да се њихов орган донира. Они су сада принуђени да размишљају о томе да се јаве Управи за биомедицину, где рече колегиница Ружица да се нико не јавља на телефон, доводите људе у ситуацију да размишљају на начин на који ви хоћете да размишљају и још да изгласате то противно Уставу и законима.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колегинице Јовановић.

На наслов Предлога закона амандман је поднео народни посланик Александар Шешел.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На наслов Предлога закона амандмане у истоветном тексту поднели су народни посланици Горица Гајић и Дејан Шулкић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите, колегинице Гајић.

ГОРИЦА ГАЈИЋ: Хвала, председавајући.

Поштовани господине министри са сарадницима, представници Управе за биомедицину, некако не могу да се отнем утиску да начелна расправа о ова веома важна три закона из ваше области, Предлогу закона о ћелијама и ткивима, о пресађивању људских органа и психоактивним супстанцама буквално траје један дан. Просто сада видимо, када се расправља о амандманима, када расправа иде у ширину и тематски се мења, да је било потребно да о сваком овом предлогу закона понаособ разговарамо овде у Скупштини, јер је тема и материја коју обрађују веома осетљива.

Да кренем од првог амандмана који су посланици ДСС поднели на Предлог закона о људским ткивима и ћелијама. Наиме, ми предлажемо да се наслов овог закона промени и да гласи – Предлог закона о медицинском поступању са људским ћелијама и ткивима.

Да се сложимо са вама, свакако да је било потребно и да у ствари треба донети један овакав закон који ће третирати материју о људским ћелијама и ткивима, односно послове који ову област покривају, услове који треба да се задовоље, медицинске односно здравствене установе које ће морати да испуне одређене прописане услове и да добију дозволу да се тиме баве. Свакако да је то потребно да урадимо и да донесемо овде. Пратећи даље закон, видимо да су у ствари сва правна лица која се овде спомињу здравствене установе, па смо зато и ми предложили овај амандман да се каже да је то медицинско третирање или медицинско поступање са људским ћелијама и ткивима.

Оно чега се ја бојим, као и многи посланици овде па због тога и дуго траје ова расправа, јесте да ми и ова три предлога закона са врло осетљивом материјом доносимо пре свега да бисмо усагласили ову област са законодавством ЕУ и по европској директиви. Просто, сви се плашимо и бојимо да ћемо на овај начин све наше базе података о људским ћелијама, о ткивима, о људским органима овако широко отворити за коришћење када су земље ЕУ у питању, и ставићемо их под капу, на неки начин, европског законодавства.

Када о свему овоме расправљамо, пре свега о трансплантацији људских органа, ћелија и ткива, треба да се запитамо и питамо се, наравно, ја пре свега, колико ми у Србији данас имамо здравствених установа и колико високостручно обучених лекарских тимова који ће се бавити овом материјом и када су у питању људске ћелије и ткива и када је у питању пресађивање људских органа и да ли ми у ствари овим законом отварамо „тржиште људских органа и ткива“ и то не само када је Србија у питању, већ и шире гледано, када је и тржиште европских земаља у питању, односно богатих земаља Европске уније? Тамо се углавном и врше трансплантације, а углавном и њихови тимови долазе код нас.

Видели сте данас у овој вишесатној расправи шта је у ствари овде највећи проблем и са правом смо под сумњу ставили ову одредницу да смо ми сада рођењем сви потенцијални донори.

Министар се упорно труди да објасни да то није баш тако, да после смрти човека има ко се пита да ли ће он оставити своје органе и да ли ће они ући у процес донирања.

Оно што и ја морам да подвучем овде јесте да тај принцип донорства, за кога се апсолутно залажем, мора да буде принцип добровољности. У супротном, где су ту онда она основна људска права о којима све време овде говоримо?

Наравно да не треба да негирамо, и овде је поприлично причано о томе, о тржишту људских органа, о тој сивој зони људских органа и људског ткива. Ми не можемо да негирамо да такво тржиште постоји, да злоупотребе и махинације постоје, па се ваљда зато и плашимо с правом, јер, како год окренемо, то је, изгледа, по профитабилности можда после трговине оружјем, трговине дрогом,

можда и трећа најпрофитабилнија, ружно је да кажем грана, али можда тако и може да се каже.

Ако посматрамо овај закон о људским ћелијама и ткивима само са хумане стране, који апсолутно треба да има тај тон и битан је за потенцијалне примаоце који годинама чекају, чули смо колике су нам листе, не би ли наставили квалитетно да живе или не би ли чак и сачували живот, свакако да га треба подржати и свакако да га треба прецизно законском регулативом уредити.

Слажем се и са широким акцијама информисаности нашег становништва шта значи бити донор а шта значи бити прималац људског ткива или људских органа. Али, просто, ми морамо то да знамо да урадимо не само причама о томе колико је то битно и хумано, већ и да их правовремено обавестимо да не морају да буду донори ако то не желе и начин на који то могу да спроведу у пракси. Бојим се да широка популација, да тако кажем, наша мање образована популација, популација из неких руралних средина, просто неће имати обавештења када и како може да се односи према овој материји и на који начин она може да каже – да, бићу донор, или – не, нећу бити донор. Немојте да дозволимо да тај део наше популације просто постане плен за богату клијентелу из богатих земаља Европске уније.

На крају, господо представници Владе, и колегинице и колеге посланици, ми овде у Скупштини овако брзим темпом наше законодавство усаглашавамо са законодавством ЕУ као да само што нисмо чланица ЕУ. Бојим се, а сведоци смо да су се они главни преговори у Бриселу заглавили око неприхватљивог услова за Србију а то је признавање лажне државе Косово и Метохија, и бојим се да ћемо се на том великом камену спотакнути и да никада и нећемо, чему се ја надам, бити чланица Европске уније. Онда ће сав овај наш вишемесечни труд у Скупштини Србије бити узалудан, јер ми већ месецима само преписујемо европске законе. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

По Пословнику др Александар Мартиновић.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Члан 27, господине Маринковићу.

Дакле, морате пре свега да водите рачуна о томе да је тачка дневног реда Предлог закона о људским ткивима и ћелијама, а не Предлог закона о пресађивању људских органа. То је једна ствар.

Друга ствар, видим да неки не могу а да не помену Косово и Метохију, и то они за чије власти је Косово и Метохија, односно Албанци на КиМ прогласили су независност, признало их стотину држава а они су реаговали тако што су побегли у Румунију или тако што су се правили да се то није десило.

Онима који непрестано импутирају Александру Вучићу и нама из СНС како хоћемо да издамо КиМ, да га неке дамо, да га продамо итд., ја вас подсећам шта је јуче рекао Хашим Тачи, заглавили су се јуче Албанци у Бриселу

око тврдог става Александра Вучића што неће да призна независност Косова и Метохије. Хашим Тачи је јуче рекао, пред целим светом је јуче рекао – разговори нису успели зато што Вучић не попушта по питању признавања независности Косова и Метохије. То каже Хашим Тачи, а ви свакога дана упорно покушавате да оптужите тог човека како он наводно хоће да изда Косово и Метохију. Слушајте мало шта прича Хашим Тачи. Ево, немојте да слушате нас, слушајте њега. Разговори су, каже, запели, дошли смо у блокаду, ништа нисмо постигли зато што је Александар Вучић тврд. Када је чуо да тражимо признање Косова и Метохије, тог момента су разговори завршени.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, др Мартиновићу.

Сматрам да нисам прекршио Пословник. Да ли желите да се Народна скупштина изјасни у дану за гласање? (Не.)

Горице Гајић, по ком основу желите?

(Горица Гајић: Реплика.)

Немате право на реплику. Хвала на разумевању.

Реч има др Душан Милисављевић.

Изволите.

ДУШАН МИЛИСАВЉЕВИЋ: Наставио бих након излагања моје колегинице Горице, где је изразила сумњу да ћемо ми бити можда потенцијална банка органа за неке развијеније земље.

Грађани морају да знају, ја то понављам више пута, морају да знају да сви наши грађани који су имали вишемесечни или вишегодишњи проблем са неком хроничном болешћу која није могла другачије да се излечи него трансплантацијом органа, да су углавном у тим хуманитарним акцијама и сакупљеним новцем или плаћеним лечењем из Републичког фонда они били лечени у западноевропским земљама или Америци, где су добијали органе тих земаља, људи из тих земаља.

Нико у тим земљама, највише у Аустрији, где се највећи број тих трансплантација радио, није поставио питање зашто је нечије срце спасило неку нашу девојчицу или конкретно, ја ово причам и као лекар, а причам вам из више ситуација где сам био укључен, где су ме људи позивали да им помогнем око тог законодавног пута Републичког фонда, а и саме комуникације са болницом у Бечу.

Пример моје суграђанке која је дуго година боловала од цистичне фиброзе, и где, практично, више није могла да дише. Кроз тај пример хоћу да вам кажем да је она на крају, то је све успешно решено, али су били у питању дани да она добије тај орган. Добила је орган управо у Бечу, управо је добила од грађанина Аустрије, од Аустријанца који је преминуо и који је практично њој продужио живот. Нико у Аустрији није тада поставио питање зашто је неко из Аустрије помогао један живот у Србији. Значи, желим да живим у Србији 21. века, где се ослобађамо

неких страхова, табуа, неких сујета, неких ствари, него да гледамо у будућност, а будућност је, свакако, унапређивање медицине и унапређивање размишљања како треба да помогнемо сваком нашем грађанину.

Кроз пример наших пацијената који иду, уз велику финансијску подршку или хуманитарних акција или из лечења из Фонда, они у овом моменту нису равноправни са грађанима Европе, зато што конкретно, кроз случај ове моје суграђанке која је имала цистичну фиброзу, она је била на листи чекања и када се прави јединствена листа чекања, желим да знају грађани чему ми тежимо, тежимо нечему добром, прави се листа чекања пацијената који су чланови Евротранспланта и онда се гледа у тренутку мождане смрти неког грађанина, да ли је то било у Немачкој, Француској, у Шпанији, у Аустрији или Словенији, типују се, практично мечују се, да ли може тај орган да се прими код тог нашег пацијента. Предност имају практично грађани, тј. пацијенти из Евротранспланта. Моја суграђанка је чекала месецима, били су у питању дани, и у једном тренутку срећа је била што нико од чланова Евротранспланта није био на тој листи да је она дошла на ред. И она је спасена.

Значи, овим предлогом закона ћемо ми бити равноправни, наши пацијенти ће бити равноправни са грађанима, тј. пацијентима земаља Евротранспланта, и то је нешто добро, где ми имамо могућност да имамо већу базу потенцијалних донора, не само грађана Србије, него ако постанемо, ми ћемо бити у једном савезу који гарантује живот. Не видим ту разлога за неким страхом – сада ћемо ми да будемо банка. У свим примерима лечења наших грађана у иностранству су наши грађани добијали органе грађана Аустрије, грађана Немачке, грађана Шпаније, а још увек нико из Србије није послао ниједан орган ка некој западноевропској земљи.

Мислим да треба да буде на бази реципроцитета и да ми спасимо неко аустријско дете и да нема ништа лоше да спасимо неко словеначко дете. Ја ту не видим проблем. Кроз бројна нека моја јављања и у наредном периоду ћу причати позитивне примере.

Један пример се десио у Нишу 10. јуна 2015. године, када је преминула пацијенткиња спасила, практично, она није била потписала донорску картицу, али је њена родбина, схвативши да може да кроз њу спаси животе неких наших суграђана, рекла нашем тиму у Клиничком центру у Нишу да жели да донира органе своје мајке. У том примеру су се спасила четири људска живота. Наша клиника за трансплантацију и наш клинички центар је обавестио Управу за биомедицину, ВМА, Клинички центар Србије, Клинички центар Војводине, узорак крви је слат за Београд хеликоптером и то је једна сјајна акција где је учествовало више од 200 лекара и где су спасена четири живота наших суграђана. Значи, ништа лепше и ништа хуманије за било кога. Као лекар причам, значи ништа боље за неког лекара када може да спаси неки људски живот.

Овде отварамо могућност да грађани који болују од тих хроничних болести, неизлечивих болести, где њихови органи не могу више да функционишу, да ли срце да не може да се контрахује, да ли су плућа, да ли цистична фиброза или неки процес где не могу да се експандирају, да не може да се вентилише, значи да је једина могућност трансплантација. Са великом радошћу као лекар овом проблему приступам и мислим да је ово добра ствар за Србију.

Овај предлог закона, желим да знате, предложиле су колеге, зато га здрушно и јасно браним. Значи, људи који се баве струком, људи који су доказани стручњаци у својим професијама, људи који имају радове у страним часописима, људи који држе предавања на страним међународним конгресима, на страним универзитетима, људи који су ту, у Србији, који нису напустили Србију, желе да се боре да Србија буде Србија 21. века. Зато пружам максималну подршку као лекар, да унапредимо још више наш здравствени систем, јер се управо развијеност једног здравственог система мери и по проценту обављених трансплантација и по успешности обављених трансплантација.

Србија је, рекао сам у неколико излагања, још 1973. године обавила прву трансплантацију бубрега у бившој Југославији, прва у Клиници Звездара. Не видим разлога да не верујемо, не да не верујемо, мислим да нико не изражава такву сумњу да не верује нашим лекарима, јер наши здравствени радници, и медицинске сестре и лекари, стварно улажу напоре и у тешким економским тренуцима никада нико није помислио да престане да ради. Управо нам је сваки тај један изазов где можете да спасите некоме живот и унапредите квалитет живота на првом месту.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, докторе Милисављевићу.

На наслов изнад члана 1. амандман је поднео народни посланик Срето Перић.

Изволите, колега Перићу.

СРЕТО ПЕРИЋ: Господине министре, ви и одређен број колега из скупштинске већине неосновано сматрате да посланици СРС имају нешто лично против вас. Али морам да приметим, поглед вам је чудан када говорите посланици СРС. То би већ могло да указује на одређене проблеме које човек може да има.

Због чега, господине министре...?

(Председавајући: Колега Перићу...)

Шта?

(Председавајући: Није шта, него молим вас да се понашате пристojно.)

Ако бисте могли да ми дозволите да говорим.

(Председавајући: Хоћу да вам дозволим ако будете пристojно излагали. Нема смисла. Изволите.)

Мене баш бије глас пристojног човека, али то је ваше мишљење и имате право да га задржите.

Господине министре, имам конкретно питање за вас – због чега ви не верујете грађанима Србије, а од њих тражите управо обрнуто? Знамо ми да је трансплантација људских органа баш високо медицинско достигнуће и да многим људима то значи и узалуд ви покушавате да докажете, односно да кажете грађанима Србије да смо ми против тога. Не, то апсолутно није тачно. Због чега се иде да је претпостављена сагласност дата, уместо изричите сагласности? Па бисте ви на тај начин можда подстицали, сада је мало незгодно говорити о овој теми, ви бисте можда ту подстицали неко такмичење, подстакли бисте људе да ако је дао његов комшија, ако он жели да буде донор, да буде и он то. Људи у хуманости желе да се такмиче, желе једни другима да помогну, а ви то сасецате. Грађанима Србије су доста приватни извршитељи, доста су им нотари, ви сада уводите и претпостављену сагласност за давање ткива и ћелија, за давање људских органа.

Разлика између СРС и свих других је велика и огромна. Малопре је колега Милисављевић, чини ми се, критиковао бившег вашег колегу, министра здравља, који је неку лекарску интервенцију потражио негде у иностранству, али је заборавио да је његова политичка странка, странка којој он припада, у то време подржавала тог министра. Зашто се тада нисмо огласили? Српски радикали увек када имају нешто да кажу што није у интересу грађана Србије, они то истичу. Да ли ћете ви то да промените или нећете, ви увек кажете да имате већину. Зато, док је то тако, ми не можемо да вам се супротставимо. Али, господине министре, предлог овог закона није добар и верујте мало грађанима Србије.

ПРЕДСЕДНИК: Завршили сте дискусију? Хвала.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Вјерица Радета.

Извињавам се, само да констатујемо оставку посланика, па ћу вам дати реч.

Поштовани посланици, примили сте оставку народног посланика Меху Омеровића на функцију народног посланика у Народној скупштини Републике Србије и извештај Одбора за административно-буџетска и мандатно-имунитетска питања Народне скупштине поводом разматрања ове оставке, који је утврдио да је подношењем оставке наступио случај из члана 88. став 1. тачка 2. Закона о избору народних посланика и предлаже да Народна скупштина, у смислу члана 88. ст. 3. и 4. истог закона, констатује престанак мандата овом народном посланику.

Сагласно члану 88. став 1. тачка 2. и ст. 3. и 4. Закона о избору народних посланика Народна скупштина на предлог Одбора за административно-буџетска и мандатно-имунитетска питања Народне скупштине констатује да је престао мандат пре истека времена на које је изабран, народном посланику Меху Омеровићу, даном подношења оставке.

Сагласно Закону о избору народних посланика извршиће се попуњавање упражњеног посланичког места у Народној скупштини.

Реч има Вјерица Радета.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Предложила сам брисање, у име Посланичке групе СРС, члана 1. Предлога закона о људским ћелијама и ткивима. То је, иначе, закон компатибилан са Законом о пресађивању људских органа и зато сте га ваљда и ставили, објединили у једну тачку и зато на овај начин мора и да се расправља.

Када смо у начелној расправи говорили о томе да грађани немају поверења и да се плаше овог закона, онда је неко од колега говорио да се, између осталог, не верује власти актуелној зато што се у Србији краду бебе. Министар је тада рекао да откад је ова власт, да се није десила ниједна крађа и вероватно се није десила, није се појавио проблем у јавности. Управо у томе је проблем. Дакле, опет покушавате да скренете пажњу да ми из СРС имамо нешто против лекара. Не, ми веома ценимо наше лекаре, ми веома ценимо стручњаке лекаре, веома ценимо и поштујемо часне и поштене лекаре, али ми не верујемо у систем. Систем не ваља, лекари ваљају. Питајте своје колеге лекаре. Већина ће вам рећи да систем не ваља, и ви сте то говорили док нисте дошли на одређене функције, а ништа се није променило. Дакле, систем не ваља, лекари ваљају.

Када је министар рекао да се није десила ниједна крађа беба откад је ова власт, рекох, слажемо се. Али питање је зашто се није решио проблем који траје деценијама, а није тешко решити тај проблем. Знате, да сте ви решили, рецимо, проблем крађе беба, после свих који су то покушавали, е онда бисмо рекли – свака част, ви сте успоставили систем, вама треба веровати. Али ви то нисте урадили.

Јавна је тајна да постоји лекарка у пензији у Суботици која је организовала крађу беба и продају беба у целој Србији. Да ли је могуће да држава, да власт, ова садашња а и она претходна, откад се та вест појавила, да ли је могуће да то није могла да утврди? Колико има, да ли има милион пензионисаних лекарки у Суботици? Вероватно на прст може да се изброји колико их има. Ако нисте чули досада, ево сада сте чули. Тај проблем може да се реши за месец дана, само да се обави пре свега разговор са свим пензионисаним лекаркама из Суботице, да људи, стручњаци, криминолози, инспектори утврде, да дођу до тога ко им је сумњив, кога могу да повежу итд. Решите тај проблем и онда ћемо да вам кажемо – вама је стало да се решавају проблеми.

Још једанпут понављам, због јавности, због лекара у Србији, драги наши лекари који радите и за мале паре и који радите у прилично тешким условима, свака вам част! Наставите и треба да радите, школовали смо вас, односно школовали сте се да бисте радили у Србији. Лекаре поштујемо, а здравствени систем Србије, као и све ово што ради Влада не поштујемо, јер нам нисте дали доказ за то.

ПРЕДСЕДНИК: Захваљујем.

Посланици су ме обавестили да данас није било редовне паузе, те одређујем паузу сада до 16.30 часова и онда ћемо наставити.

Ево, мисли посланик Милорад Мирчић да је нешто против њега, али није. Ево и ови следећи би исто тако реаговали. Морам негде да пресечем. Ви сте први у пола пет. Убеђена сам да ћете још боље и енергичније дискутовати после краће паузе. Радићемо због паузе до 19.30, је л' може тако? Ето.

(После паузе – 16.30)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Владимир Маринковић): Даме и господо народни посланици, настављамо са радом.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Милорад Мирчић.

Изволите, колега.

МИЛОРАД МИРЧИЋ: Српска радикална странка настоји да у овој расправи разјасни многе дилеме које постоје пре свега код нас посланика, а самим тим и да колико-толико јавност информисемо на прави начин.

Све оно што говори СРС је нешто што може потенцијално да се појави као могућност из недоречености појединих законских одредби. Када је у питању закон о ћелијама и ткивима, ви то добро знате из Министарства, пошто вам је то струка, да је немали број пута долазило, условно речено, до злоупотреба. О чему се, наиме, ради?

Постоји један од примера који можда и ви знате, али ја вам га наводим, где је породица након смрти њиховог сродника пристала да се узимају ћелије, односно ткива ради пресађивања, односно да се даље употребљавају у хуманитарне сврхе. Десило се, истине ради, да је породица, односно члан породице који је био овлашћен, изричито захтевао да од умрле особе остану очи како би по неким њиховим обичајима могли да га сахране уз све што подразумева њихова вера, или нешто друго чему они припадају. На крају крајева, да завршим овај пример из живота, десило се, када је родбина дошла да се опрости на одру од покојнице, констатовали су да су и очи извађене, зашивене, чак нису могли ни да их отворе.

То је све у складу са законским могућностима, односно празнинама које се појављују у закону. Сам законодавац каже, односно предлагач закона тачније речено, да ће подзаконским актима бити све регулисано, све прецизирано и ми очекујемо та подзаконска акта из свих области, области одговорности породице, односа породице, а поготово у овим законима који су предложени Скупштини. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Мирчићу.

На члан 1. амандман су заједно поднели народни посланици Зоран Живковић, Мариника Тепић, Александра Чабраја, Јован Јовановић и Соња Павловић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднела народни посланик проф. др Снежана Богосављевић Бошковић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Милисав Петронијевић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Мирјана Драгаш.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Весна Ивковић, изволите.

ВЕСНА ИВКОВИЋ: Хвала.

Поштовани председавајући, поштовани министри са сарадницима, поштоване колегинице и колеге народни посланици, користићу време посланичке групе и подржавам овај амандман који је поднела колегиница Мирјана Драгаш.

Амандманом се прецизније дефинише предмет и садржај овог закона тако што се прецизира коришћење ткива и ћелија у медицинске сврхе и правно технички адекватније уређује садржај одредбе.

Наиме, трансплантација људских органа, ткива и ћелија у терапијске сврхе практикује се већ више од пола века откада је почела са трансплантацијом рожњаче и временом се развила у незаменљив медицински поступак у циљу спасавања и продужења људског живота. Без обзира на сва медицинска достигнућа овог посебног медицинског поступка, трансплантацију још увек прате бројна спорна питања и дилеме, што показује да она није до краја дефинисана правним и етичким нормама и сматра се да означава мерило развијености једног друштва.

Могућност трансплантације органа, ткива и ћелија је велико достигнуће савремене медицине али, као и са свим великим стварима, треба бити опрезан и наћи најбоље системско решење. Трансплантација је за неке пацијенте једини начин лечења и свако од нас или нама блиских може бити у ситуацији пре да буде прималац него давалац органа, ткива или ћелија. Свест о донаторству органа, ткива и ћелија у Србији је задњих пар година на вишем, али недовољно високом нивоу да би се превазишле предрасуде и недоумице. У јавности треба изградити афирмативни однос према донирању и пресађивању органа, јер то представља допринос очувању живота и здравља. Ми лекари несумњиво у томе имамо примарну и незаобилазну моралну и стручну обавезу, као и да вратимо и задржимо поверење у здравствени систем.

Предлог закона о пресађивању људских органа, као и Предлог закона о људским ћелијама и ткивима је показатељ друштвене бриге Владе и Министарства здравља, односно надлежног за здравље, за здравље становништва, као и обезбеђивање услова и стандарда квалитета и безбедности људских органа, ткива и ћелија за пресађивање.

Овај закон, закон о људским ћелијама и ткивима, сада на прецизан и јасан начин дефинише које здравствене установе могу поднети захтев за обављање послова из области људских ћелија и ткива. Дефинисано је прецизно и које здравствене установе могу бити банке људских ћелија и ткива, тако што иста може бити здравствена установа или организациона јединица здравствених установа на терцијарном нивоу здравствене заштите из плана мреже здравствених установа који доноси Влада Републике Србије и која обавља минимум послова обраде, чувања, складиштења и дистрибуције људских ћелија и ткива, као и послове увоза, извоза истих. Циљ је обезбеђивање високог нивоа квалитета у овој области који ће бити јединствен на територији Републике Србије и обезбедити исти ниво здравствене заштите за све грађане Републике Србије.

Формирањем банке људских ћелија и ткива повећава се безбедност са микробиолошког становишта и са становишта контроле квалитета ћелија и ткива. Примера ради, многе трансплантације су урађене као ургентне што је изискивало хитну преоперативну припрему пацијента. Овим је била смањена општа безбедност пацијената због повећаних ризика везаних за анестезију, опште стање пацијента и психолошку припрему, посебно код пацијената са високим ризиком.

Новим начином чувања ткива у очној банци омогућиће се извођење анализе ткива са становишта сродности, односно ХЛА типизације, што култура ткива омогућава. Направиће се и могућност селекције ткива са становишта година старости донора, што досада није било могуће због хитности процедуре, краткотрајног чувања ткива и мале доступности ткива за трансплантацију. Директна последица формирања банке је та што ће се смањити листа чекања, нарочито за пресађивање рожњаче, што ће се смањити трошкови расхода Републике Србије због туђе неге и помоћи, која се додељује слепима. Многима ће бити враћена радна способност или одређена радна способност и у многеме побољшати квалитет живота.

Формирањем банке крви пупчаника и увођењем савремених техника обраде матичних ћелија хематопоезе омогућили би се услови за брже налажење одговарајућих давалаца, пошто је пресађивање матичних ћелија хематопоезе савремени облик лечења бројних стечених и урођених обољења, а за неке и једина успешна терапија. На овај начин смањио би се број одлазака у иностранство на лечење.

Бенефити овог закона су и дефинисање регистра давалаца матичних ћелија хематопоезе, укључујући и републички програм за пресађивање људских органа, увођење јединственог информационог система у области људских ћелија и ткива у свим здравственим установама, као и у Управи за биомедицину, јасан инспекцијски надзор, успостављање система квалитета у овој области, на крају, нашим пацијентима један безбедан и високо квалитетан и стручан начин лечења по најсавременијим медицинским стандардима.

Овом приликом бих похвалила и Форум жена СПС, који је имао велики број трибина широм градова Војводине, и захвалила бих се нашој другарици Весни Драгојерац, члану Председништва Форума жена СПС Војводине и несебичан допринос проф. др Душана Шћепановића, који су водили ове трибине. Цитираћу госпођу Весну, која каже: „Грех је закопати нешто што може помоћи другима да преживе“.

И један мој мали допринос и предлог, можда да размислите о томе, да када особа постане пунолетна и пређе од изабраног педијатра код изабраног лекара опште праксе, да се самим тим информише, да сваки лекар опште праксе може да информише пацијента, будућег пацијента, о давалаштву органа, као и то да обавестимо, да едукујемо све лекаре на примарном нивоу када пацијент дође на први заказани преглед, да се добро информише код изабраног лекара.

Наравно, ту смо ми да их едукујемо, да мало приближимо овај закон и то је оно што бих ја саветовала да можда не би било лоше урадити.

Социјалистичка партија Србије гласаће у дану за гласање за сет ових закона. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик др Данијела Стојадиновић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик др Данијела Стојадиновић.

Изволите.

ДАНИЈЕЛА СТОЈАДИНОВИЋ: Хвала, председавајући.

Поштовани министри са сарадницима, поднела сам амандман на Предлог закона о људским ћелијама и ткивима где се предлаже једна свеобухватнија дефиниција предмета овог закона да је потребно у уводној одредби закона нагласити да су у питању медицинске и друге неопходне процедуре, услови и стандарди у области коришћења људских ћелија и ткива у медицинске сврхе, односно примена ткива и ћелија ради лечења.

Ово је један закон који захтева озбиљну пажњу и видим да је изазвао баш добру полемику, а ја бих само подсетила да ова област људских ћелија и ткива, која је досада била уређена Законом о трансплантацији ћелија и ткива, као и подзаконским актима донетим на основу овог закона, он је био примењиван такав какав јесте годинама, али је заиста постојала једна неопходност да се побољша, да се створе прецизнији услови, организација и надзор над обављањем послова из ове области.

Нису били ту препознати ни послови даривања, добијања, тестирања, обраде, чувања, складиштења, дистрибуције и примене људских ћелија и ткива, што је проузроковало лошу праксу да се спроводе поступци у овој области, али без дефинисања на републичком нивоу.

Дакле, постоји потреба да се ова област уреди по највишим стандардима медицинске науке и праксе. Ево, данас смо чули неколико пута да сви хоћемо у тај ХХИ век, тим пре што је ова област медицине која се интензивно развија и нуди заиста велике могућности за лечење, да се здравственим установама које обављају ове послове омогуће бољи услови у складу са савременим достигнућима у овој области.

Овај предлог закона на прецизан и јасан начин дефинише које здравствене установе могу да се овим баве, које могу да обављају послове из ове области људских ћелија и ткива, као и ко може бити банка људских ткива, укључујући и све услове који морају овим да се задовоље.

Закон, такође, уводи регистар давалаца матичних ћелија хематопоезе, који омогућава проналажење несродних давалаца, обезбеђује ћелије за пресађивање. Даље, доноси програм за пресађивање људских органа, ћелија и ткива који ће бити јединствен на територији Републике Србије и који ће дефинисати јасне процедуре и јасне поступке у вези организације тимова и што је битно, финансирања целокупног поступка пресађивања ткива. Затим, прецизирана је и улога Управе за биомедицину као одговорног тела, као и надзор на спровођењу овог закона.

Ја бих вас, министре, подсетила на једну од наших претходних седница, када сте рекли да ћете се залагати да државно здравство добије свој значај који треба да има у Републици Србији. С обзиром на то да је ово тема која покрива наше референтне и успешне установе, само бих на неки начин подстакла то размишљање о кадру.

Мислим да, без обзира на то што се много улаже последњих година у здравствене установе, реновирање, опремање и тако даље, ми имамо проблем са младим људима који траже посао. Значи, ово су све области које захтевају један дуги низ година обуке и учења на раду и постизању одређених циљева.

Мислим да у будућности, што се медицине тиче и што се ове области целокупно тиче, мора да се више пажње посвети упошљавању младих људи, образовању тих истих људи да би могли и да би били оспособљени за овако захтевне послове, а имамо могућности за то. Имамо одличну сарадњу са земљама ЕУ, а сада ћемо и овим законом то на неки начин побољшати. Захваљујем се.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Маријана Мараш.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Милетић Михајловић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Снежана Пауновић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Стефана Миладиновић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднела народни посланик др Даница Буквић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик др Даница Буквић.

Изволите.

ДАНИЦА БУКВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Поштовани министре са сарадницима, колегинице и колеге народни посланици, поднела сам амандман на члан 1. став 1. Предлога закона о људским ћелијама и ткивима, а амандманом се предлаже свеобухватнија и прецизнија дефиниција која обухвата предлог закона, што треба да допринесе бољој спроводљивости овог закона, али бих хтела још једном да истакнем значај формирања банке људских ћелија и ткива, а посебно банке ћелија пупчаника и увођење савремених техника обраде матичних ћелија хематопоезе, што ће свакако обезбедити услове за брже налажење одговарајућих давалаца, а посебно имајући у виду да је пресађивање матичних ћелија значајан савремени метод лечења бројних и урођених, али и стечених обољења, а за неке од болесника, као што знамо, то је и једини метод лечења, односно једина успешна терапија.

Исто тако, јасно дефинисање регистра давалаца матичних ћелија хематопоезе омогућиће да се лакше пронађу несродни даваоци.

Посебно бих хтела да нагласим потребу за промоцијом донаторства и то не само са кадавера, већ и живог донора. То је посебно значајно у трансплантацији коштане сржи која је неопходна за лечење пре свега младих људи који болују од акутних облика леукемије и којима је трансплантација коштане сржи једини лек. На тај начин повећаће се број живих донора коштане сржи, односно биће повећана могућност за налажење несродних давалаца за ове младе људе који ће им фактички омогућити и да живе.

Као што је наша директорка Управе за биомедицину на нашем одбору изјавила, свакако тежимо томе да добровољно донаторство коштане сржи постане слично добровољном давању крви у нашој земљи, јер ћемо на тај начин помоћи многим од ових младих људи којима је једино ово лек. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала вама.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Звонимир Стевић.

Реч има народни посланик Звонимир Стевић.

Изволите.

ЗВОНИМИР СТЕВИЋ: Поштовани председавајући и уважени министре са сарадницима, даме и господо народни посланици, на Предлог закона о људским ћелијама и ткивима поднео сам амандман. У члану 1. став 1. мења се и гласи – овим законом утврђују се услови за примену људских ћелија и ткива код људи у сврху лечења, постизање квалитета и сигурности, као и стандарди рада

медицинских установа у овој области, надзор над спровођењем овог закона, обављање одређених послова државне управе и друга питања од значаја за спровођење послова из области људских ћелија и ткива.

Амандманом се предлаже прецизнија дефиниција предмета овог закона тако што се наводи чињеница да се људска ткива и ћелије користе у сврху лечења.

Овим предлогом закона уређују се услови за постизање квалитета и сигурности у области људских ћелија и ткива за примену код људи, надзор над спровођењем овог закона и обављање одређених послова државне управе у области људских ћелија и ткива, као и друга питања од значаја за спровођење послова из области људских ћелија и ткива, као и да област људских ћелија и ткива обухвата послове даривања, добијања, тестирања, обраде, очувања, складиштења, дистрибуције и примене људских ћелија и ткива код људи, од живог даваоца или од умрлог лица.

Такође, Предлог закона прописује поједностављену процедуру издавања дозволе здравственим установама за обављање послова из области људских ћелија и ткива, као и успостављање јединственог информационог система у поменутој области, у циљу успостављања одржавања система следивости.

Једна од новина Предлога закона је и поједностављење поступка давања пристанка за примену људских ткива, избегавајући непотребне финансијске трошкове вођења регистра, односно увођењем забране даривања Предлог закона је пружио могућност сваком пунолетном грађанину Републике Србије да забрани у писаном или усменом облику даривање својих ткива, као и могућност чланова породице да то учине у тренутку смрти, уколико се умрло лице за живота није изјаснило у вези с тим, док је у погледу малолетних грађана предвиђен неопходан информисани пристанак законских заступника или старатеља.

Поред горе наведеног, утврђена је потреба да се одређени стручни термини другачије и стручније дефинишу, а у циљу потпуне хармонизације домаћег права у овој области с правом ЕУ, на начин како то препоручује ЕУ.

Доношењем Предлога закона стварају се услови за промоцију давалаштва и подизање свести грађана о значају давања, као и организовање послова у области људских ћелија и ткива, чиме ће се у свим етапама, уз поштовање принципа следивости, закључно са најцелисходнијом применом у сврху лечења, унапредити квалитет пружене здравствене заштите у складу са савременим стандардима медицинске науке и праксе, односно са прописима ЕУ у овој области. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 1. амандман са исправком поднео је народни посланик Ђорђе Комленски.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има Ђорђе Комленски.

ЂОРЂЕ КОМЛЕНСКИ: Захваљујем, председавајући.

Даме и господо, другарице и другови, поднео сам амандман на члан 1. Предлога закона о људским ћелијама и ткивима који гласи да се иза речи „услови за постизање квалитета“ додају и речи „највишег нивоа“, тако да би, практично, 1. члан овог закона, усвајањем овог амандмана гласио – да се овим законом уређују услови за постизање квалитета и највишег нивоа сигурности у области људских ћелија и ткива за примену код људи итд.

Овај конкретан предлог сам поднео из два разлога. Прво, зато што законски предлог, већ овако како је сачињен, заиста ствара једну основу једне максималне сигурности коју закон може да пружи када је у питању спречавање сваке могуће злоупотребе о којој слушамо већ данима и сатима када је овај законски текст у питању. То је један од разлога.

Други разлог је што би таква одредница у овом првом члану, иако не сумњам у даље поступање, била обавезујућа у доношењу и подзаконских аката који морају да прате овај закон и да до краја обезбеде једну апсолутну сигурност и спрече било какву и помисао на могућу злоупотребу.

Апсолутна сигурност не постоји нигде, али сам мишљења да је овај закон урађен максимално у интересу грађана Србије и на такав начин да, једноставно, не отвара никакав озбиљан простор за било какву манипулацију у примени самог закона.

Између осталог, данас је било доста полемике и око претпостављене сагласности, или донорских картица. Ја морам да кажем да подржавам предлог о претпостављеној сагласности, јер да ми овде не улазимо у предубока теолошка становишта, ја нисам неко ко је експерт из те области, али ако се Српска православна црква изјаснила и дала свој став по питању оваквих одредница у овом закону, онда је то за мене више него довољно. Ја не знам да ли неко заснива своја теолошка становишта на ставовима влашке магије или на ставовима неких секти, али то не треба да буде ни у ком случају релевантно за одлучивање и поступање када се буде гласало о овом закону.

Оно што морамо јесте да будемо крајње отворени сами пред собом и пред грађанима Србије. Треба рећи једну ствар. Са претпостављеном сагласношћу ви сте створили могућност, а изгласавањем овог закона заједнички ћемо створити могућност, да нико од оних људи, а сматрамо да су у Србији људи у највећем броју хумани, добронамерни, желе да помогну другим људима, не желе да ускрате могућност да икоме после њихове смрти продуже живот и помогну да преживи, да једноставно њих не малтретирамо на било који начин да сад морају да иду да подносе захтеве, да добијају донорске картице итд. Они други који то не желе из било ког разлога, имају врло једноставну методологију да до тога не дође.

Према томе, морамо да узмемо још нешто у обзир, а то је менталитет нашег народа, па да кажем, да пођем и од самог себе. Ја, нажалост, због својих

здравствених разлога тешко да бих могао да будем донор органа због проблема са шећером итд., али знате, чак и код мене који нисам баш нешто ни сујеверан, нисам ни теолошки посебно васпитан, мало сујеверја постоји, знате, када ви дођете па потпишете тамо сагласност унапред да некеме дарујете органе итд., то је једна ствар.

Апсолутно бих волео да једнога дана могу да некеме на такав начин помогнем, да му се продужи и олакша живот. Нажалост, вероватно за то неће бити прилике, али једноставно морамо да имамо и свој менталитет мало у виду када доносимо законе.

Ја мислим да сте ви ово јако добро спаковали, овај законски текст. Значи, они који апсолутно не желе, имају према томе одредницу, они ће то јасно дефинисати на врло једноставан начин, простом изјавом воље да то не желе.

Знате, то је проблем и код породица. Ви сте се вероватно у пракси сусретали много више са тим дилемама. Нико ничију смрт не очекује, не прижељкује, поготово не неког блиског и онда верујем да су се многи питали шта покојник мисли о томе. Шта би покојник рекао да је жив? Да ли његове органе ја као његов блиски сродник треба да потпишем да буду узети из његовог тела, дати неком другом или не? Мислим да је ту онда једна озбиљна психолошка баријера код сваког од наших грађана.

Овако, уз једну јасну кампању, биће врло јасно дефинисан став сваког од грађана Србије како према самом себи, тако и према најближима, који чак и у случају постојања сагласности, изричите сагласности, имају могућност да спрече донирање органа својих блиских.

Мислим да ће им то засигурно олакшати размишљање у тренуцима који нису леви, који нису добри, који су тешки за доношење таквих одлука, да једноставно буду свесни тога шта би оном о чијем телу, ко није више жив, била једна од последњих воља. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Комленски.

Жика Гојковић има реч по амандману.

Изволите.

ЖИКА ГОЈКОВИЋ: Поштовани господине председавајући, поштовани господине министре са сарадницима, подржавам амандман колеге који је малопре говорио и желим само да додам да је данас једна од мојих колегиница овде тражила дужу расправу, претпостављам из добрих разлога, што се тиче ових тема о којима данас говоримо, јер су јако важне теме.

Међутим, морам рећи да нама није потребна данас дужа расправа, нама данас нису потребне бесмислене квалификације људи попут Доктора Смрти, јер свако ко на такав начин оптужи неког човека, нека проба пре тога да се стави у ту позицију и да размисли како је то кад његова деца и породица гледају. На основу таквих квалификација које су у најмању руку мизерне када је у питању овај дом

из којег треба да шаљемо овакве информације, мислим да ниједан министар, а поготово министар здравља, то не заслужује.

Зато желим да предложим нешто што нисам имао прилике по закону да предложим у амандманима, а то је да први пут покажемо јединство у овом дому и да сви заједно, посланици донирамо органе. Мислим да би то била једна предивна слика коју бисмо послали не само међу наше грађане, него и даље, као и да покажемо да смо стварно достојни представници овог дома и да бар по оваквим стварима нећемо да се делимо и да имамо прилику да будемо сви заједно.

Као отац двоје деце никада нисам имао дилему када је у питању донирање органа. Такође, немам ни сада и зато вас позивам све заједно, колеге, да покажемо јединство и да избацимо све оне ружне и тешке ствари које смо данас слушали, а да учинимо једно добро дело и да сви заједно донирамо органе и покажемо још једном да смо достојни представници народа. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Гојковићу.

Вјерице Радета, по ком основу? По амандману?

Изволите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Реплика. Препознала сам се у овоме, али заиста.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: По амандману, изволите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Што ме онда питате по ком основу кад знате да је...?

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Имам право, немојте ми замерити.

Изволите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Онда ми кажите што не могу да добијем реплику, али добро.

Дакле, да ли треба да посланици имају јединствено мишљење о неком предлогу закона или не? Наравно да не. Наравно да представници опозиције не би били опозиција када би имали исто мишљење као што има власт. Генерално, немамо ништа против трансплантације, и то је то јединство, односно исто мишљење. Немамо ништа против сваког хуманог геста нашег здравства, али сад да би неко оставио утисак код краља или не знам код кога, тј. ЊКВ, краља немамо, да остави утисак како је он најпааметнији, па онда, ето, ми треба сви исто да размишљамо.

Што се тиче тога да треба, бар кад о овом предлогу закона говоримо, да будемо достојни представници народа, достојан представник народа је онај ко буде на одређеној листи, па онда народ у одређеном проценту гласа за ту листу, па онда он са те листе буде народни посланик. Свако ко то поверење народа изигра, свако ко украде мандат, свако ко формира странку усред мандата, а на некој другој листи је био, тај је недостојан представник народа. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колегинице Радета.

Реч има народни посланик Жика Гојковић по амандману.

Изволите.

ЖИКА ГОЈКОВИЋ: Не по амандману, него прилика за реплику, господине председавајући, јер ово стварно је више него добра прилика за реплику.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Морате по амандману, није вас споменула.

ЖИКА ГОЈКОВИЋ: Немојте молим вас, дали сте прилику по амандману да говори, али било је више него очигледно да је реч...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Није вас поменула, није поменула политичку партију којој припадате.

ЖИКА ГОЈКОВИЋ: Ево, онда ћу по амандману.

Једна позитивна идеја, где никог нисам карактерисао у неком негативном смислу, нити сам желео да отпочнем било какву расправу на ту тему, наравно да је наишла на лош одзив оних који у свему виде нешто негативно и који у свему виде теорију завере, па тако, да кажем, и у овом часном предлогу, не само мом, него и свих осталих колега који су имали искрену намеру да о овоме говоре.

Немам никакву намеру да себе представљам као некога ко није, јер оно што сам урадио то сам и рекао, а такође не желим ни да утичем на некога другог ко не жели да покаже својим примером да је достојан и у сваком другом смислу да представља грађане у овоме. Ја ту немам проблем да тај човек једноставно уради како мисли да треба јер, на крају крајева, сви представљамо не само своје странке, него своје породице.

Хвала на прилици да говорим. Само да кажем да ми имамо краља и краљ је жив и здрав и краљевина ће бити Србија једног дана. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Гојковићу.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Никола Савић.

Изволите.

НИКОЛА САВИЋ: Даме и господо народни посланици, данас разматрамо врло осетљиве законе, где треба разлучити две ствари. Прва ствар је хуманизам лекара и хуманизам медицинског особља који нико не доводи у питање. Друга ствар је етичност свега онога што се предвиђа овим законом.

С обзиром на развој науке, технологије, пре свега, електронике, информационих технологија, можемо претпоставити да ће један од наредних корака бити да ће се човек, у буквалном смислу, стопити са машином. Човек и машина чиниће једно створење и човек ће постати киборг, тј. једна комбинација робота биолошког и механичког порекла. На овакав начин човек ће полако као личност, као створење које познајемо, нестати. Чак ни Салвадор Дали, познати сликар, није могао да предвиди овакве ствари у својим сликама, као што то показује реалност и као што ће до тога доћи.

Уверавам вас да је овим законом, његовим доношењем управо кренула оваква ствар. Без обзира на то да ли наши лекари схватају или не схватају, без обзира на њихов хуманизам, морам да кажем да из свега овога следи и да се на овакав начин нарушава божја воља, а то је ствар о којој треба да се дискутује и,

дакле, у питању је етичност ових закона, а овде министар и нико из Владе о томе не говори. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 1. амандман је поднео народни посланик др Љубинко Ракоњац.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Данијела Стојадиновић, изволите.

ДАНИЈЕЛА СТОЈАДИНОВИЋ: Хвала, председавајући.

Подржала бих овај амандман колеге Ракоњаца. Имали смо заиста намеру свим овим амандманима СПС да на неки начин уоквиримо и обезбедимо једну гаранцију квалитета и сигурности у овој веома осетљивој здравственој области као што су људске ћелије и ткива и њихова употреба у спречавању и лечењу различитих болести.

Можда није довољно помињано, али бих овом приликом истакла једну значајну новину у овом закону, а то је увођење јединственог информационог система за сачињавање и вођење листе чекања за примаоце ткива и значајно је унифицирати кодове и систем идентификације даваоца и примаоца људских ћелија и ткива како би се омогућило праћење од даваоца до примаоца. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Александра Белачић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Ружица Николић.

Изволите, колегинице.

РУЖИЦА НИКОЛИЋ: Захваљујем, господине Маринковићу.

Даме и господо народни посланици, овим чланом Предлога закона уређују се услови за постизање квалитета и сигурности у области људских ћелија и ткива за примену код људи. Амандман који смо поднели односи се на примену ћелија и ткива са циљем обезбеђивања заштите здравља људи. Оваквом формулацијом, односно амандманским решењем покушали смо да овај законски текст прецизирамо, јер су услови под којима су се послови из ове области могли обављати били лоше дефинисани, што се одразило на дугогодишњу лошу праксу да се у здравственим установама спроводе поступци у овој области.

Због тога сматрамо да је требало да прихватите и овај амандман и немојте да се догоди да се овим законом настави дугогодишња лоша пракса приликом примене.

Такође, прецизирање, и једна од наших замерки јесте када су у питању инспекцијски надзор и услови у погледу стручне оспособљености и стручног усавршавања инспектора, такође смо и ту тражили да се боље прецизира када је у питању специјализација, значи, није наведена област.

Код уништења људских ћелија и ткива наводи се, каже: „Након обављених појединих терапијских поступака преостале људске ћелије и ткива могу се уништити“. Под појмом „могу“ не наводи се експлицитно који су разлози који нас наводе на процедуру уништења да је обавимо, као и они да их не обавимо. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колегинице Николић.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Александар Шешел.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Дубравко Бојић.

Да ли неко жели реч?

Изволите, проф. Бојићу.

ДУБРАВКО БОЈИЋ: Хвала.

Уважене колеге народни посланици, говорећи у претходном јављању о установи која са великим успехом обавља трансплантације срца, рећи ћу вам да се име те установе и здравствене институције налази записано у историји европске и светске трансплантологије. Највећи проблем у целој овој причи је недостатак органа.

Додао бих да је Хрватска мања од Србије а да има два трансплантациона центра – КЦ „Ребро“ и „Дубраву“, мада се Хрватска по броју донора, односно даривалаца ових органа налази у самом врху.

Да се разумемо, искуства, и не само наша, у овој области нису превелика јер се ради о новој дисциплини заснованој на највишим стандардима медицинске науке и праксе и која има велики значај и перспективу. И не само перспективу интензивног развоја, него и перспективу, пре свега, великих могућности за лечење људи.

Ова област људских ћелија и ткива досада је била уређена Законом о трансплантацији ћелија и ткива из 2009. године. Шта се чекало толико година? Колико је упропашћено органа који су могли неке спасити живот? Као и обично, Влада касни и предлаже законе када то њој одговара или када је притиснута од ЕУ, па под теретом морања, усаглашавања и усклађивања са прописима ЕУ.

Српска радикална странка је апсолутно против овакве праксе и начина рада. Као најважнија карика у целом овом ланцу је донор, давалац, и ми мислимо да то треба да остане на добровољној основи због раније изнесених разлога и да апсолутно остане ствар личног избора сваког појединца. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, проф. Бојићу.

Реч има др Душан Милисављевић.

Изволите.

ДУШАН МИЛИСАВЉЕВИЋ: Поштовани председавајући, господине министре, колегинице и колеге народни посланици, управо сте у претходном

излагању нашег колеге чули неколико тачних информација. Чули сте да Хрватска, иако дупло мања по броју становника, има велики број донора и има развијен трансплантациони програм. Оно што сам ја и преподне причао, то је управо зато што је Хрватска променила Закон о трансплантацији, зато што је направила Предлог закона о коме ми данас расправљамо.

У Парламенту, понављам, мене интересује шта је интерес обичног грађанина који је тренутно невидљив за републичку администрацију. У фокусу ми је 2.000 људи, 2.000 пацијената који треба да дођу до органа, који не могу да дођу до органа. Једино могу да дођу до органа да набаве новац, тј. да се сакупи хуманитарна акција, да оду негде у иностранство. Оно што мене као лекара интересује, и овај микрофон користим искључиво због тога, јесте да се Предлог закона промени у Србији, да се српским лекарима омогући да помажу пацијентима, да грађани Србије не морају да иду у Беч, или да иду у Париз, или да иду у Немачку, да се не малтретирају, да тамо не буду грађани другог реда, пацијенти другог реда, него да буду оперисани у Србији.

Значи, 2.000 пацијената чека на неки орган. Ја управо, понављам, овај микрофон користим да причам у њихово име. Ако бисмо ми имали већи број донора, ако би потенцијално српски лекари могли да лече те пацијенте, спомињали сте и центар за који се залажете да буде укључен у трансплантациону мрежу установа где би се вршиле трансплантације, значи, наши грађани би имали шансу да се лече у нашим болницама. Наше болнице, ја конкретно говорим за КЦ у Нишу, имају једну од најсавременијих болница на Балкану што се тиче трансплантација и услова да се ради. Проблем је што ми немамо довољно донора, немамо довољно органа где бисмо могли да спасемо људима животе.

Оно што многи не знају то је да ти људи не могу да дођу до Скупштине, не могу да дођу до Министарства, него воде борбу против своје болести у четири зида са својом фамилијом и у великом проценту губе ту борбу, губе живот. Излаз је управо развијање једног доброг трансплантационог програма и могућност да Србија буде у равни са развијеним европским хуманим земљама које су овај законски предлог усвојиле.

Ја свако излагање у току дана завршавам и указујем на сјајну хуманост донације и донаторства. Кроз овај пример, мислим да је неко и споменуо, две сестре близнакиње где је трансплантирана материца. Једна је рођена са материцом, друга је рођена без материце, да је сестра после три своје трудноће одлучила да донира своју материцу својој сестри близнакињи. Једна и друга имају тридесет седам година. Успешно је урађена трансплантација материце код нас. Она је родила бебу. Нема ништа лепше за лекара него да успе тако нешто. Таква једна софистицирана операција је урађена и један нови живот се родио.

Овде говоримо о борби за живот наших пацијената. Мене апсолутно не интересују било какви коментари, смицалице, подвале, доскочице, који је чији

став, каква права. Највеће људско право је право на живот и ја у Парламенту овај микрофон користим управо да се борим за право на живот наших пацијената који имају проблем, а они када имају проблем са трансплантацијом органа, морају да нађу начина. Досада су наши пацијенти за трансплантацију срца, јетре ишли у иностранство. Пример мале девојчице из Коцељеве, где се огроман новац сакупљао, где је Републички фонд дао новац, где је Црква сакупљала новац, где је у Француској прихваћено да се уради трансплантација. Та трансплантација је коштала 200.000 евра, плус 100.000 евра трошкови превоза и боравка у Француској.

Ја као лекар и као народни посланик желим да се све те интервенције раде у Србији и да наши пацијенти имају шансу за један квалитетнији и бољи живот и наставак живота. Хвала пуно.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

Реч има Војислав Вујић.

Изволите.

ВОЈИСЛАВ ВУЈИЋ: Господине председавајући, господине министре, ја се само у једној ствари не бих сложио са својим претходником, а то је кад каже да се бори за живот. Ја сам, колега, убеђен да се овде сви у овој сали, да ли смо део позиције, део опозиције, сви се боримо за живот свих грађана и наше основно постојање у овом парламенту је управо то.

Господина министра хоћу да питам, уједно и да му кажем – господине министре, свако ко жели да буде хуман, он може да нађе начин да буде хуман, а ко не жели да буде хуман, он може да нађе изговор.

Вас хоћу да питам по пети пут, мени је више непријатно, не знам да ли је непријатно вама, сваки пут сам добијао од вас позитиван одговор, али никакву реакцију после тог одговора нисам успео да видим.

Постављам питање шести пут везано за Одељење за дијализу у Врњачкој Бањи, то свакако има везе са овим законом, то су људима којима су бубрези страдали, то су људи који када имају лакше услове, и када дијализу могу да одраде на један коректан и квалитетан начин, не доводе или како бих рекао, олакшавају неким другима који су дошли до оне задње линије да мора да им се ради трансплантација бубрега, а сложио бих се са свим колегама да је дефинитивно дефицит у овој земљи не само када су у питању бубрези, него било који орган. Зато вас питам – да ли данас можете да ми дате један смислени одговор и да ми кажете зашто ће за наредних 30 дана сва та опрема у Врњачкој Бањи да буде отписана? Кажу да после десет година некоришћења неке опреме она по сили закона иде у отпис. Ја овде, шест година откада сам народни посланик, постављам једно питање, лично немам тај проблем, разумите ме, али са циљем да се то одељење пусти у функцију.

Тражили сте ми да код вашег шефа кабинета Николе Пандрца однесем комплетну документацију, што ми није посао. Ја сам то, министре, урадио. Вас само информисао, сваки пут сам овде рекао, да бих вас заштитио, да вас сарадници нису добро информисали. Ако то шест пута кажем и не добијам одговор и то се сада приводи крају тако што ћемо сву ту опрему да отпишемо, мислим да је више него некоректно са ваше стране према мени, према свим овим колегама, на крају крајева и према свим тим људима који иду на дијализу из Врњачке Бање.

Молим вас да ми сада дате одговор. Не треба ми написмено. Немојте да ме упућујете на Шефа кабинета, на секретара, помоћника. Питам вас, јер не знам кога изнад вас више могу да питам о томе. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

Реч има др Златибор Лончар.

ЗЛАТИБОР ЛОНЧАР: Даћу вам конкретан одговор. Године 2008. донација апарата за дијализу је била од италијанске амбасаде. Апарати су добијени, међутим, у то време се није испуњавао ниједан други услов да се крене. Нису били адекватни услови у просторијама које су биле, онда, није било кадра који ће то да ради, нису биле потребне дозволе итд. Онда, када сте ви постављали то питање, заинтересовао сам се за то и у међувремену смо урадили и омогућили све то.

Значи, оспособили простор, примили кадар, добијене су све дозволе и дошли смо у ситуацију да ти апарати од 2008. године, као и данас, нису ни распаковани. Када је дошао сервис, када смо послали сервис да видимо шта може да се уради са тим апаратима, директорка те установе није дозволила да се ти апарати дирају, него је имала нову идеју да треба сад те апарате заменити без икаквог гледања, без ичега, за неке друге апарате.

Морам да вас обавестим да је донета одлука, буквално пре два или три дана, замениће се руководство болнице и у најскоријем року, створени су сви услови, кренуће дијализа. Значи, провериће се, сервис ће коначно ући и проверити апарате, да се изваде из кутије, да ли могу да се оспособе и да раде, да ли је безбедно или није. Ако не, ми смо већ нашли донацију нових апарата који ће ући, али су се коначно стекли сви услови да то може да ради, али то ће бити са новим руководством.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, министре.

Реч има Војислав Вујић.

Изволите.

ВОЈИСЛАВ ВУЈИЋ: Господине министре, ја сам ове одговоре чуо већ пет пута и зато сада хоћу да вам кажем једну ствар због истине.

Мене су још 2011. године управо људи из Дома здравља тј. из болнице обавестили да ово не функционише. Ја сам посланик постао 2012. године и тек

тада сам стекао право и могућност да овде то питам. Сви услови, министре, били су испуњени. Вама неко не говори истину, верујте ми. Особље је прошло обуку, особље су запослили, ти људи примају плате задњих осам година. То све може да се провери, министре.

Можда је за вас ово ситно, за мене је ово велика ствар у Врњачкој Бањи, зато што сваки пут кажу – ево, коначно ћемо да добијемо одељење. Ви сте ми то сада опет, шести пут обећали. Само хоћу свима да кажем да сем овога што сад радим, већу моћ немам, а вас више не знам како да замолим да неком наредите да се то покрене са мртве тачке. То одељење стоји закључано ланцима и то сам показао вашем Шефу кабинета. Значи, овако затворен ланац и стављен катанац, што би рекао Богољуб Карић када прича о фабрикама, али ово је у буквалном смислу те речи.

Значи, све је опремљено. Не знам коме је у интересу и да ли је ту по среди неки тал, како чујем, или неки други разлог. Молим вас да им дате налог да у што краћем времену почну да раде. Ево, кажем вам да више никада у овом парламенту ово питање нећу поставити јер је мене срамота.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

Реч има министар др Златибор Лончар.

ЗЛАТИБОР ЛОНЧАР: Одговорно тврдим да ваше информације нису тачне. Они нису имали све услове за рад. То је тачно. У међувремену је урађено све да су добили. Тачно је да смо и запослили кадар и оспособили кадар и да тај кадар плаћамо, а да се не ради, али то је добијено скоро.

Сада смо наишли на проблем да директорка не да да се дирају ти апарати. Сада она хоће да избаци те апарате, да убаца неке нове. Није никакав проблем ако ти апарати не ваљају, да ставимо нове. Биле су и комисије и инспекције из Фонда, из Министарства здравља, значи, не једна, него две инспекције су биле да не би било неподударања овог.

Тек када смо склопили све, поклопиле се и једна и друга инспекција, дошли смо у фазу – постоје сада сви услови, остала је та једна ствар да стручњаци кажу – ти апарати могу или не могу. Како бисте правдали да стручњаци кажу да је могло нешто да се уради на њима, и да су они могли најнормалније да раде, али имате проблем, директорка до прекјуче није дала да се ти апарати дирају, јер је донела одлуку да се ти апарати избаце. Директорка неће више бити ту, ући ће комисија, односно сервис да види шта је са тим апаратима, али кажем, имамо спремне нове. Ово одговорно тврдим, ово су чињенице, јер сам био пре неки дан у Врњачкој Бањи и упознао се добро са свим чињеницама.

Значи, мислим да ће решење бити, до понедељка ћете имати нову директорку тамо и имаћете решен проблем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, министре.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Миљан Дамјановић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Наташа Сп. Јовановић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите.

НАТАША Сп. ЈОВАНОВИЋ: Како смо се више одмакли у расправи на сада већ први члан овог првог закона, морам да приметим, господине Маринковићу, даме и господо народни посланици, да смо имали заиста неке патетичне и ускостручне осврте овде. Да истакнем опет да је ово највише законодавно тело, да није семинар стручњака и лекара, уз уважавање медицинске струке и свих колега које то јесу, и да овде треба пре свега да сагледамо уставни и правни оквир овог закона, а већ сам говорила у првом излагању да је он против Устава.

Онда је на овако осетљивој теми мало, знате, и дегутантно да се у образложењу овог закона каже – смањиће се трошкови, јер се више не води регистар донора, већ имамо претпостављену сагласност. Па шта ће онда и како ће да примају људи у Управи плате, који треба да добију сагласност или да не добију сагласност? Значи, они ће то да раде волонтерски и нико неће да води тај регистар.

Ко је тај, ево нека каже министар Лончар, он је рекао да свако има право и то је слободно право грађана да каже изричито да неће, ко ће да обавести оног становника у Црној Трави, у Трговишту, у Љубовији, у Прањанима, да је овај закон усвојен и да он треба у случају да то неће, изричито да се јави и да каже да неће?

Друго, господине министре, нећу да улазим у вашу личност када је у питању ваш став по одређеним питањима, али ево, због грађана Србије ћу да кажем и покренуле су неке колеге ту тему, ово је дубоко библијско, антрополошко питање. Знате, нас вера хришћанска учи да човек престаје да живи у моменту када долази до одвајања душе од тела и све док живот, иако виси о концу, постоји, питање је и танка је линија одлуке о томе ко је тај ко ће да одлучи када тај живот престаје.

То није само питање за наш парламент било и ево, ја га сада постављам овде, о томе је чак и Комленски малопре говорио, замислите, иако је из такве политичке партије, а то је заиста врло озбиљно питање.

Онда ми сад долазимо у ситуацију да ви све време говорите, и ове колеге које су лекари – хуманост, хуманост на делу. Па знате, не можете да дођете неком пречицом преко етике, морала и свега до неке хуманости и на тај начин да се поигравамо вољом грађана Србије.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колегинице Јовановић.

На члан 1. амандмане у истоветном тексту поднели су народни посланици Неђо Јовановић и Божидар Делић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Неђо Јовановић.

Изволите.

НЕЂО ЈОВАНОВИЋ: Захваљујем се, председавајући.

Уважени министри са сарадницима, Посланичка група Социјалистичке партије Србије је овим амандманом покушала да у практичном смислу речи, односно када дође до практичне примене овог закона учини што једноставнијим и саму практичну примену закона, а и лакши посао онима који ће по том амандману деловати.

Конкретно, ради се о правној терминологији где се покушало да се реч сигурности, која је основно одређење овог закона, замени термином безбедности. Мислимо да је то у складу са јединственом методологијом израде закона, али у сваком случају чак и да се заузме другачији став, ни у ком случају се неће довести у сумњу оно што је правно утемељење овог закона.

Ми смо данас, а и у јавности, слушали више пута, уважени министри, правничке дилеме, па чак и уставне дилеме око тога да ли је нешто што је овде систематизовано, односно што се предлаже као систематизовано, да ли се може подвести под одговарајућу нормативу без обзира на то да ли се ради о уставној нормативи или се ради о нормативи која мора да буде усаглашена са Уставом.

Оно што је став СПС јесте да када имамо са једне стране етичко или морално право, у односу на оно што јесте конвенционално право, у сваком случају, не само због 2.000 пацијената, већ због много већег броја оних који ће бити потенцијални пацијенти, а сигурно је да ће их бити имајући у виду време у којем живимо, онда је то етичко право нешто што мора да буде изнад. То је нешто што морамо да поштујемо и нешто што морамо због тих људи који очекују да њихово здравље, а здравље нема цену, јер је то вредност која нема цену, а самим тим је део узвишене вредности, а узвишена вредност је живот, онда због тих људи имамо етичку или моралну обавезу да омогућимо систематски, или систематизовањем закона да ову област уредимо.

У односу на 2009. годину овај закон у сваком случају представља квалитативан искорак и због тога имамо и дужно поштовање према ономе што јесте заиста квалитативно решење, дакле, добро решење. Оно чему треба тежити, треба тежити нечему што подразумева да без обзира на то ко је носилац права, да се забрани донација органа. Да ли је то лице које је у ситуацији да то забрани или је то његов универзални сукцесор, односно наследник или породица, увек морамо имати у виду оно што је најважније, а најважније је спасити живот или спасити животе. У конкретном случају, правно, с обзиром да сам правник имам и слободу и право да то кажем, не постоје препреке, не постоје баријере, не постоји ништа друго осим личног става, не постоји ништа друго осим личног уверења и убеђења које је и Уставом загарантовано да се кроз једнострану изјаву воље или ограничи, или омогући донација органа, односно могућност трансплантације.

Ми овом систематизацијом само то потврђујемо. Оно што је наша обавеза, посланика без намере да целу ову нашу законску регулативу политизујемо, а не смемо је политизовати, не смемо ни у ком случају правити политички маркетинг од свега овога, јесте наша обавеза да и овај закон не буде последњи закон, већ да кроз друге надоградње, које ће сигурно уследити неким другим законима, још више поједноставимо и процедуре и приближимо пацијенте могућности да дођу до онога што је њима животна потреба, а то су здрави органи од којих зависи њихово здравље, а самим тим и наставак живота.

Због тога сам као правник заговорник да ово мора бити систематизовано, да се један закон као што је овај закон мора донети, јер он у односу на претходну законску регулативу има своје квалитативне помаке, дакле помаке напред, али не смемо на томе стати, морамо радити даље и у пракси и кроз законску регулативу допринети да грађани, а рећи ћу не само, поновићу, не само 2.000 пацијената, него сви грађани који потенцијално могу бити међу тих не само две, него ко зна колико десетина и стотина хиљада пацијената, могу очекивати оно што им треба да би живот опстао. Захваљујем се.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Јовановићу.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Немања Шаровић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Филип Стојановић.

Изволите.

ФИЛИП СТОЈАНОВИЋ: Поштовани народни посланици, даме и господо, поднео сам амандман на члан 1. став 2. Предлога закона о људским ћелијама и ткивима.

У Предлогу закона реч „складиштење“ замењује се текстом „одржавање људских ћелија и ткива у одговарајућим и контролисаним условима“.

Свима је познато да се још увек велики број Срба са КиМ води као нестале особе о чијој се судбини ништа не зна. Сви смо ми чули за тзв. „Жуту кућу“ која се налази на северу Албаније, недалеко од границе са Србијом у којој се вршило пресађивање, односно трансплантација органа. Постоји оправдана сумња, а негде и конкретни докази, да је део несталих Срба завршио управо у „Жутој кући“, где су им узимани поједини органи ради трансплантације, боље речено ради продаје.

Ми у СРС смо против доношења једног оваквог закона управо из разлога што овде постоји велика могућност за манипулацију. Мене као Србина са КиМ заиста чуди како је могуће да се пре доношења овог закона који је наметнут од стране ЕУ није инсистирало на томе да се истера на видело истина о ономе што се дешавало у тој фамозној „Жутој кући“. Па шта то онда наши представници разговарају у Бриселу са представницима тзв. државе Косово? И ако досада нисмо чули ниједну реч на ову тему, чему онда служе ти бриселски преговори, ако тамо није било речи о једној веома важној теми која се тиче свих Срба са КиМ, а

поготово родбине несталих Срба? Сваки дан кад улазим у ову нашу зграду сусрећем се са овим нашим „зидом плача“ на коме су исписана имена несталих особа, од којих су многи моји пријатељи и познаници. Завршили су тако што су им насилно узимани органи. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: Поштовани посланици, пошто су се стекли услови, предлажем да констатујемо потврђивање мандата народном посланику у Народној скупштини за упражњено посланичко место, како бисмо омогућили њено учешће у раду Народне скупштине.

Уручена вам је Одлука Републичке изборне комисије о додели мандата народног посланика ради попуне упражњеног посланичког места у Народној скупштини.

Такође, уручен вам је извештај Одбора за административно-буџетска и мандатно-имунитетска питања, који је утврдио да су се стекли услови за потврђивање мандата народној посланици, са предлогом да Народна скупштина, сходно члану 27. став 5. Закона о избору народних посланика констатује потврђивање мандата народном посланику Славици Живковић, изабраној са Изборне листе Александар Вучић – Србија побеђује.

На основу одлуке Републичке изборне комисије и извештаја и предлога Одбора за административно-буџетска и мандатно-имунитетска питања Народне скупштине, а сходно члану 27. став 5. Закона о избору народних посланика, констатујем потврђивање мандата народној посланици Славици Живковић.

Честитам народној посланици на избору и молим да заједно са мном поновите текст заклетве.

Поштована посланице, сагласно члану 17. Закона о Народној скупштини сада ћемо приступити полагању заклетве.

(Председајућа чита текст заклетве, а народни посланик понавља.)

„ЗАКЛИЊЕМ СЕ ДА ЋУ ДУЖНОСТ НАРОДНОГ ПОСЛАНИКА ОБАВЉАТИ ПРЕДАНО, ПОШТЕНО, САВЕСНО И ВЕРНО УСТАВУ, БРАНИТИ ЉУДСКА И МАЊИНСКА ПРАВА И ГРАЂАНСКЕ СЛОБОДЕ И ПО НАЈБОЉЕМ ЗНАЊУ И УМЕЋУ СЛУЖИТИ ГРАЂАНИМА СРБИЈЕ, ИСТИНИ И ПРАВДИ.“

Хвала.

Молим вас да потпишете текст заклетве.

Честитам вам у име посланика Народне скупштине Републике Србије и желим вам успешан заједнички рад у текућем мандату.

Можемо да наставимо са радом.

На члан 1. амандман је поднела посланица Ивана Динић.

Изволите.

ИВАНА ДИНИЋ: Поштовани грађани и грађанке Републике Србије, уважени министри са сарадницима, колеге народни посланици и посланице,

поднела сам амандман на Предлог закона о људским ћелијама и ткивима. С обзиром на то да је медицина област која се интензивно развија и нуди велике могућности за лечење, што је најважније за живот сваког од нас, утврђена је потреба да се побољшају и прецизирају услови организације и послова у области ћелија и ткива за примену код људи, као и надзор над обављањем послова у поменутој области на територији Републике Србије, односно услови под којима се ти послови могу обављати, након лоше дугогодишње праксе да се у здравственим установама спроводе поступци у овој области, али без дефинисања услова на републичком нивоу како ће се они обављати. На овај начин остала би иза нас дугогодишња лоша пракса да здравствене установе које обављају неке послове у овој области не могу да поднесу захтев за добијање дозволе за обављање тих послова, тако да овим предлогом закона о људским ћелијама и ткивима најпре на прецизан и јасан начин дефинишемо које здравствене установе, заправо, могу поднети захтев за обављање послова из области људских ћелија и ткива.

Поред тога, неопходно је дефинисати регистар давалаца матичних ћелија хематопоезе, који омогућава проналажење несродних давалаца и обезбеђивање ћелија за пресађивање. Постојећи закон није јасно дефинисао постојање регистра као организационе целине.

Такође, овим предлогом закона прописано је доношење програма за пресађивање људских органа у који су укључене људске ћелије и ткива и који ће бити јединствен на територији Републике Србије. Предлог закона прописао је поједностављену процедуру издавања дозволе здравственим установама за обављање послова из области људских ћелија и ткива, као и успостављање јединственог информационог система у поменутој области.

Оно што су главни циљеви доношења оваквог једног закона јесу, осим успостављања високог нивоа безбедности и сигурности у области људских ћелија и ткива, дакле, дефинисање и формирање банке људских ћелија и ткива, дефинисање регистра давалаца матичних ћелија хематопоезе, укључивање у републички програм за пресађивање људских органа на територији Републике Србије, успостављање система квалитета у овој области, увођење јединственог информационог система у области људских ћелија и ткива у свим установама, као и у Управи за биомедицину, и јасан инспекцијски надзор у области људских ћелија и ткива.

За наше грађане је врло битно да знају како ће и на кога ће утицати, заправо, сва ова предложена решења. Битно је да ће утицати најпре на грађане, јер је Предлог закона поједноставио поступак давања пристанка за даривање ткива, затим на пацијенте који се налазе на листама чекања за пресађивање појединих ткива, затим на пацијенте који чекају пресађивање матичних ћелија хематопоезе, затим на повећање броја давалаца у републичком регистру, на здравствене

установе које обављају делатност банке људских ћелија и ткива, на Управу за биомедицину као надлежног органа у области биомедицине и наравно, најважније, утицаће на друштво у целини.

Хвала на оваквом предлогу закона.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 1. амандман је поднела народни посланик Љиљана Михајловић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Весна Николић Вукајловић.

Да ли неко жели реч?

Изволите.

ВЕСНА НИКОЛИЋ ВУКАЈЛОВИЋ: Хвала.

Да почнемо мало од општих животних ствари. Сви знамо да у земљи Србији ако нисмо у напредној странци, не можемо да се запослимо и ако немамо новца, не можемо да се лечимо. Је л' тако, министре? Јесте. Сада ћу да вам кажем зашто тако мислим. То је зато што ми из унутрашњости стварно немамо могућности да се лечимо, немамо доступност нити апарата, нити врхунских лекара и то је наш велики проблем и велики хендикеп. Оно што бих вас питала јесте – шта сте урадили по том питању и да ли сте, откада сте министар, размишљали о проблемима у здравству, али на прави и реалан начин, не онако како ви то изађете на телевизију и отворите неки здравствени центар и онда свима кажете како ће ту бити апарати, овакви, онакви итд. Сви ми знамо каква се корупција врти у Министарству здравља, да преко милијарду евра негде нестане у току године, а сви стрепимо, у ствари, када се отвори неки нови здравствени центар, гледајући и мислећи колико ће још пара из буџета негде да се покраде овом народу.

Оно друго што желим да вас питам јесте – како сте могли да ставите оволико овлашћења сами себи у Предлогу овог закона, а то је, на пример, ево, да се и грађани упознају која су то све овлашћења. Каже: „Условe у погледу кадра, простора, опреме, система квалитета и других услова за обављање послова из члана 8. прописује министар за надлежне послове“, значи ви, па онда „начин и техничке услове за обављање послова добијања, тестирања, обраде, очувања, складиштења и дистрибуције људских ћелија и ткива прописује министар“, па онда „услове у погледу кадра, простора, опреме, система квалитета и других услова за обављање послова из члана 8. прописује министар“, па онда „начин и услове одабира и процене здравственог стања живог даваоца људских ћелија и ткива прописује министар“, па онда „критеријуме за избор умрлог даваоца ткива прописује министар“. Побогу, министре, када ћете ви све то да стигнете да пропишете и када ћете да стигнете да потпишете?

Још нешто, у свему томе што сте толико овлашћења себи дали, питам вас – да ли сте ви превидели једну истину и једну реалност да је Институт за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ једна водећа здравствена установа у Србији и на Балкану, и да сте њој одузели право трансплантације органа? Ја вас молим да одговорите јавности и грађанима Србије зашто сте то урадили, јер када се каже срце, сви мислимо на „Дедиње“. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 1. амандман је поднео Петар Јојић.

Изволите.

ПЕТАР ЈОЈИЋ: Даме и господо народни посланици, поднео сам овај амандман на одредбу предложеног закона и остајем код њега. Здравство у Србији треба да има приоритете над приоритетима. Карактеристика овог закона који је предложен а везан је за ћелије и за ткива, а уједно и овај други део који се односи на прописе који су предложени везано за трансплантацију, по мом мишљењу јесте дискриминација чиста. Шта то значи? Значи да сте одузели лиценцу Институту „Дедиње“, а мислите да ће Клинички центар Србије да подмири све оно што је потребно и да ће свима моћи да пружи услуге. Неће моћи ни за 10 година.

Друго, људи немају где да се лече. Милован Бојић је направио искорак у том правцу. Дакле, ради се о дискриминацији како на политичкој, тако и на личној основи, јер је дискриминација усмерена искључиво на Милована Бојића и на Институт. Према томе, сматрам да је потребно да опстане овај институт, господине министре. Он мора да задовољи потребе грађана Србије јер немају где на другом месту да се лече. Бар у овом тренутку то продужите, а кад Клинички центар Републике Србије буде оспособљен и будете га ставили у функцију сто посто, онда треба размишљати о Институту „Дедиње“.

ПРЕДСЕДНИК: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео Томислав Љубеновић.

Изволите.

ТОМИСЛАВ ЉУБЕНОВИЋ: Хвала.

У члану 1. Предлога закона о људским ћелијама и ткивима дате су основне одредбе у вези са овим законом. Ми из Посланичке групе СРС поднели смо амандман на став 2. овог члана којим смо предложили да се изврше одређене измене. Амандманом смо предложили да у тексту закона који ће бити усвојен уместо речи „даривања“ пише реч „давања“. Сматрамо да овај наш амандман треба да буде прихваћен, имајући у виду важност закона о коме данас водимо расправу.

Врло је важно истаћи да је чланом 15. овог предлога закона прописана обавеза стационираних здравствених установа да учествују у републичком програму за пресађивање људских органа, а који је утврђен законом који уређује област пресађивања људских органа, као и да су у тај програм укључена и ткива давалаца људских органа.

Оно што је заједничко за пресађивање људских органа и ткива јесте да предлагач овим законом покушава да нам их представи као нешто што ће поједноставити процедуре и да ће се избећи финансијски трошкови вођења регистра тако што ће се сагласност подразумевати.

Поновићу став који је Посланичка група СРС изнела и у расправи у начелу, а то је да су овакве одредбе неуставне и да их у овом облику не треба усвајати. Дајемо замерку предлагачу који као један од разлога за доношење овог закона наводи и потребу усаглашавања са законодавством ЕУ, јер је ова област само делимично усаглашена са европском регулативом и постоји потреба да се одређени стручни термини другачије и прецизније дефинишу, а у циљу потпуне хармонизације домаћег права у овој области са правом ЕУ на начин како то препоручује ЕУ.

Српска радикална странка ће увек инсистирати на томе да се у Народној скупштини усвајају закони који ће бити у интересу грађана Републике Србије, а не због намере српске власти да некада Србија постане чланица ЕУ. Неће постати јер, пре свега, ЕУ не жели Србију у свом чланству. Што се СРС тиче, наш став је да и не треба да постанемо чланица ЕУ.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 1. амандман је поднела Марина Ристић.

Да ли жели неко реч? (Да.)

Изволите.

МАРИНА РИСТИЋ: Поштоване даме и господо народни посланици, стање у здравству је алармантно. Немамо опрему, немамо услове, стручни кадар напушта земљу убрзано, недостаје потрошни материјал, нема поверења грађана, а имамо редове, километарске листе чекања и то за рутинске прегледе, корупцију, буразерске дилове, фармацеутску мафију. Од свих ресора здравство је тренутно у најгорем стању и тога је свестан сваки грађанин. Уопште немојте у то да сумњате.

Уместо да прво обезбедите оно основно, да нађете начин да спречите кадрове да одлазе у иностранство, да смањите корупцију и на тај начин да вратите поверење грађана, вама је најхитније да донесете овај закон по директиви ЕУ. Све радите наопако.

Као што је хумано и људски поклонити своје органе, спасити некоме живот, тако је хумано оставити вољу грађана да сами о томе одлучују, а ви када будете средили стање у здравству, реално могли сте, имали сте шест година за то, шест година сте на власти, тада ће се број донорских картица драстично повећати јер основно је да се врати поверење грађана у здравство.

То је најважније код овако осетљивих тема, јер човек када је на ивици живота и смрти, он мора бити сигуран у тог лекара да ће лекар да се бори за његов живот а не за његов орган. Сада тог поверења нема, јер да га има, овај закон не би ни био потребан. Људи би сами потписивали донорске картице, и у томе је највећи проблем.

Доношењем овог репресивног закона ви још више нарушавате поверење грађана и само ће бити обрнут ефекат. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 1. амандман је поднео Момчило Мандић.

Да ли жели неко реч? (Да.)

Реч има народна посланица Весна Ивковић.

ВЕСНА ИВКОВИЋ: Хвала.

Подржавам овај амандман који је поднео мој колега и користићу време посланичке групе.

Разлог за доношење Предлога овог закона, закона о људским ћелијама и ткивима, као и закона о трансплантацији органа садржан је у потреби да се област људских ћелија и ткива заснује на највишим стандардима медицинске науке и праксе који нуде велике могућности за лечење, као и да се здравственим установама које обављају ове послове омогуће бољи услови у складу са савременим достигнућима у овој области.

Област оба ова закона досада је била уређена Законом о трансплантацији ћелија и ткива и Законом о трансплантацији органа из 2009. године и након шест година примене овог закона утврђена је потреба да се побољшају и прецизирају услови организације, као и надзор над обављањем послова у овој области.

Последице неуређеног система у овој области, у којем више трансплантационих центара обавља трансплантацију истих органа а да при томе ниједан не испуњава услове система квалитета, јесте чињеница да се Република Србија налази на дну лествице у Европи по броју реализованих давалаца људских органа после смрти. Наиме, број давалаца је између један и два на милион становника.

Један од основних разлога за доношење Предлога закона о пресађивању људских органа, ткива и ћелија је и повећање кадаверичних даваоца и броја успешно обављених пресађивања људских органа, те смањена листа чекања за пресађивање органа као и неопходност утврђивања основе за успостављање организационог система, утврђивање ефикасне процедуре за даривање, односно прибављање људских органа са умрлих лица у складу са професионалним стандардима, смерницама и етичким начелима, усклађивање са савременим стандардима медицинске науке и праксе као и квалитета безбедности органа за пресађивање.

Овим предлогом закона је на јасан начин извршена подела здравствених установа које ће обављати послове пресађивања, односно узимања људских органа и болница за даривање истих, односно подела послова и обавеза које ће обављати.

Оно што је добро у овом закону то је доношење програма пресађивања људских органа који ће бити јединствен на територији Републике Србије и који ће дефинисати јасне процедуре и поступке у вези организације тимова и

финансирања целокупног поступка и на тај начин су избегнути непотребни финансијски трошкови вођења регистра.

Нови закон је поједноставио поступак давања пристанка за пресађивање, односно претпостављену сагласност, што је свакако најважнија измена коју предвиђа овај закон. Овде је било пуно речи о претпостављеној сагласности, пуно дилема, међутим, морам нагласити да је јавна расправа и те како дуго трајала и да је велики део стручне јавности дао сагласност на исту. Према томе, стварно не видим разлога да више о томе расправљамо. Толико, не бих више о тој претпостављеној сагласности.

Оно што бих још нагласила, то је да предлогом овог закона прецизирана је улога и задаци Управе за биомедицину, као компетентног тела у области биомедицине на нивоу целе Републике Србије. У оквиру Управе формираће се и инспекцијски надзор, едукован и са искуством из ове медицинске области, као и праћења савремених достигнућа науке. Он ће вршити континуирани стручни надзор у овој области, а најмање једном у две године, као и у случају сумњи или сазнања за сваки озбиљан, нежељени догађај или реакцију. Управа за биомедицину ће издавати дозволе здравственим установама на неодређено време, али исто тако и одузимати исте ако открије неправилности у њима као и водити регистар давалаца људских органа и прималаца истих, регистар здравствених установа за послове узимања, тестирања и пресађивања људских органа, вођење регистра озбиљних, нежељених догађаја и реакција као и систем за брзо реаговање и информисање.

Бенефит овог закона је и успостављање јединственог информационог система у области пресађивања људских органа у циљу успостављања и одржавања система следивости. Новина овог закона је могућност пресађивања од живот несродног даваоца у оквиру програма укрштене донације између два или више биолошки инкомпатибилних парова. Наиме, сви пацијенти којима је потребно пресађивање органа не могу имати компатибилног живог даваоца свега због инкомпатибилности крвних група и ХЛА сензибилизације. Програм укрштене донације међу инкомпатибилним паровима омогућава превазилажење крвнотипне баријере и ХЛА сензибилизације без додатне имуносупресивне терапије примаоца, што смањује ризик од компликација код пацијената и истовремено умањује трошкове поступка.

Доношење овог закона повећаће број кадаверичних даваоца људских органа, као и смањити листе чекања за примање истих. Има значајне и здравствене, економске и опште друштвене вредности. Наиме, развојем програма пресађивања људских органа повећава се једина шанса појединих пацијената за преживљавање, а поготово пацијената на листама чекања за пресађивање јетре и срца, јер им једино ова метода спасава живот, као и смањење стопе морталитета за пацијенте на листама чекања.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

На члан 1. амандман је поднео посланик Јосип Броз.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандмане у истоветном тексту поднели су Горица Гајић и Дејан Шулкић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео посланик Зоран Деспотовић.

Изволите.

ЗОРАН ДЕСПОТОВИЋ: Даме и господо народни посланици, Предлог закона о људским ћелијама и ткивима, као и Предлог закона о пресађивању органа представљају веома битне законе јер третирају области које некоме значе нов живот.

Слажемо се да је донирање људских органа и ткива хуман гест, али само онда када је то израз наше слободне воље. То овим предлогом закона неће бити. Овим предлогом се уводи тзв. претпостављена сагласност по којој ће сви грађани бити донори.

Српска радикална странка сматра да донирање органа мора бити слободан избор сваког грађанина Србије, а не законска, репресивна мера, која може бити предмет великих злоупотреба. Зато сматрамо да донирање органа и ткива треба да буде добровољно, да и даље остану донорске картице, а не да грађани Србије стрепе, као што смо више пута чули, да ће их на пешачком прелазу ударити ауто, јер им је баш неки орган потребан и одговарајући.

Министре, критике које вам ми, српски радикали упућујемо, видим да доживљавате лично и да их игноришете, што није својствено једном министру, а наше је посланичко право да вас критикујемо и хвалимо када имамо аргумената за то, што је у вашем случају веома тешко, јер се везујете за бројне злоупотребе у здравству.

Видимо да се овај предлог закона доноси по директиви ЕУ, исте оне којој ви хрлите у загрљај, са свим органима које је та Европска унија 1999. године покушала да отме и уништи. Да ли ви мислите да са оваквом корупцијом у здравству, поменућу и судство, Европска унија хоће... Неће нас прихватити, али ће вероватно сви ти органи Европске уније дотада бити трули. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: По овом амандману, посланиче?

Изволите.

ДУШАН МИЛИСАВЉЕВИЋ: По овом амандману и по неколико амандмана раније, када сам као народни посланик и као лекар чуо да због овог закона постоји страх од завештања органа. Могу да кажем да ми је лично смешно, као лекару, када се каже да ће нас неко јурити аутомобилом и ударити на пешачком прелазу како би узео орган. Ја могу само да вам кажем да ви не можете да замислите колико је компликована процедура провере да ли неком пацијенту

одговара одређени орган. Он мора да прође бројна испитивања и провере, од ХЛА типизације, од крос-мечинга, од крвне групе, тако да је то јако тешко да се измечује да се код одређеног пацијента коме треба орган баш погоди да неко, у тренутку када изгуби живот, да је тај његов орган идентичан и компатибилан са његовим телом.

Не треба да сејемо страх и да људе плашимо да ће нам неко, било ко, узети органе. Ја сам то причао и у преподневном заседању, причам и сада. Важно је да грађанима Србије пошаљемо поруку да желимо да људе који су тренутно невидљиви, који се боре са тешким болестима, који губе битку са тим болестима само зато што ми у Србији немамо довољан број донора, једноставно, они умиру, а мислим да је ово сада сјајна прилика и за здравствени систем, али оно што је важније, и за те пацијенте који чекају на тај орган, и да имају шансу да продуже живот.

Ја сам сваку прилику користио, и у прошлом мандату, чак и пре уласка у Скупштину, а поновним уласком у Скупштину сам рекао да ми је једна од жеља да се у Парламенту усвоји закон који би променио Закон о трансплантацији и ово је тај дан, тако да сам као лекар изузетно задовољан да имамо прилику да урадимо једно системско решење за ове пацијенте.

Као лекара ме није срамота што све ово причамо, већ сам као лекар срећан што имам прилику да у Парламенту причам о овоме. Овај закон не намеће Европска унија. Овај закон је нешто што је добро за пацијенте. Овај закон су правили лекари, стручњаци који се баве својом професијом, који се баве трансплантацијом и, понављам, који су држали и држе предавања на међународним конгресима, писали књиге, из неких књига сам и ја учио од тих професора који су учествовали у писању овог предлога закона, тако да поновим да је мени интерес тих две хиљаде пацијената који чекају орган, мени је интерес да овим предлогом закона омогућимо свим грађанима Србије који имају у једном тренутку проблем, да ли вечерас, да ли сутра, или за месец дана, када добију дијагнозу, или неко њихов ближи добије ту дијагнозу, да има шансу да се лечи у Србији. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Реч има Вјерица Радета.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Цео дан слушамо – ја као лекар, ја као лекар. Хајде, министре, кажите му да ће бити један од начелника у Клиничком центру у Нишу и да завршимо више ово улагивање и понављање цео дан исте приче.

Каже – колико треба времена да се утврди да неки орган неком одговара? Ево, као лекар, др Милошевић каже да половина болница у Србији не испуњава услове за утврђивање могућности смрти и немају ни искуство ни опрему у процесу препознавања и одржавања потенцијалних кадаверичних донора. За то су потребни стручни људи који су у референтним центрима. Јетра мора да се уради

у року од 12 сати, дакле, немате ви сад да измишљате топлу воду, срце у року од седам до осам сати, а бубрези до 48 сати. Наравно, што се пре уради, то је боље. Дакле, пустите то – ја сам лекар, ја сам лекар. Ви овде нисте на клиници него сте народни посланик, као и сви ми. И ми смо се припремили за предлог овог закона и не треба човек бити лекар да би могао као народни посланик да говори о предлогу закона. Дајте неки нови аргумент, немојте вртети цео дан исту причу.

Опет понављам, министре, дајте му да буде један од начелника у нишком клиничком центру и да завршимо с тим.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

На члан 1. амандман је поднела посланица Јасмина Обрадовић.

Изволите.

ЈАСМИНА ОБРАДОВИЋ: Захваљујем.

Поштоване колеге посланици, цењени министре са сарадницима, поштовани грађани, овим предлогом закона о људским ћелијама и ткивима, као и осталим законима из сета закона из сфере здравства, Српска напредна странка са Александром Вучићем на челу наставља са изграђивањем и уређивањем наше заједничке куће, Републике Србије.

Циљ мојих амандмана је да се нагласи тај свеукупни напредак и побољшање медицинског система у Републици Србији. Навешћу неке конкретне примере како ми то у Новом Саду, предвођени градоначелником Милошем Вучевићем, радимо, како се то конкретно побољшава медицински систем.

Пре неких месец дана нови објекат Завода за хитну медицинску помоћ у Новом Саду почео је да ради. Такође, изграђене су интерне саобраћајнице за приступ возила Хитне помоћи гаражи са два улаза. Изграђена је једна заиста светски модерна зграда у којој ће наши лекари пружати медицинску помоћ.

Вредност ове инвестиције је око 340 милиона динара, а купили смо и четири нова возила Хитне помоћи. Током претходне четири године мимо овог пројекта град је уложио 146 милиона динара у Завод за хитну медицинску помоћ.

Важна информација за родитеље је да на овој адреси ради дежурна ноћна педијатрија са најбољим лекарима и опремом.

У новом и одлично опремљеном објекту систем функционисања новосадске Хитне помоћи ће бити много ефикаснији. Ово је пример како треба реализовати овако велику инвестицију, јер цео посао завршен је за мање од годину дана. Успели смо да за две године уложимо више од 3.750.000.000 динара у повећање нивоа здравствене заштите у Војводини.

Верујем да овакви примери постоје и у другим срединама у Републици Србији, свугде где власт врши СНС, али оно у шта не могу да верујем, а то је све оно што сам данас током расправе о амандманима чула. Слажем се, не мора неко да буде доктор, лекар, медицински радник да би имао право да коментарише овај

закон, али исто тако никоме не даје за право чињеница да није здравствени радник да на најгрубљи могући начин оспорава исправност доношења оваквог закона.

Зашто причам на овакав начин? Ја сам неко ко у широј породици има пример трансплантације јетре. Знам како је била дуга ноћ док смо чекали да се читав посао покрене. Знам како је била дуга година опоравка и знам како смо са нестрпљењем ишчекивали пету годину након трансплантације.

Дакле, усклађивање закона са европским законима у овом случају није приоритет. Ја мислим да је ово нешто што Србија чека, што болесни чекају и не видим чему тај параноичан приступ са навођењем примера преласка пешачког прелаза. Сетите се како је оспоравана читава акција донорске картице, како су људи крили да имају картицу јер им је неко рекао – ти ниси нормалан, закуцаће ти на кућу зато што знају да си ти потписао да ћеш након смрти донирати своје органе.

Ја не бих наводила даље примере, осим што молим грађане Србије да схвате да нису сви добронамерни и да није свака дискусија везана за доношење овог закона добронамерна.

Добар део дискусије у овом парламенту данас, хајде, можда није добар део, али један део дискусије знамо на шта је био усмерен – оспорити све оно што ради Влада, иако је доношење овог закона заиста нешто на шта се чека.

Министре, подржавам ово. Наравно да ћу гласати за овај закон, а мислим да ћемо у даљој дискусији на један сасвим другачији начин приступити коментарисању доношења закона. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 1. амандман је поднела народни посланик Љибушка Лакатош.

Изволите.

ЉИБУШКА ЛАКАТОШ: Захваљујем, председнице.

Уважени министре са сарадницима, колеге народни посланици, доношењем закона о људским ћелијама и ткивима уређује се и обезбеђује систем у области здравства.

Један од разлога доношења овог закона јесте потреба да се област људских ћелија и ткива код људи заснива на највишим могућим стандардима медицинске науке и праксе.

Област медицине се интензивно развија, а самим тим нуди и много веће и боље могућности за лечење, а у установама које обављају ове послове морају се омогућити бољи услови у складу са савременим достигнућима из ове области.

Амандманом који сам поднела на члан 1. предложеног закона о људским ћелијама и ткивима додаје се став 3. и гласи – Овим законом подстиче се свеукупни развој Републике Србије са посебним освртом на унапређење медицинског система.

Матичне ћелије су младе, још увек недефинисане ћелије које се у свом даљем развоју могу развити у било коју врсту ткива, што је веома значајно за лечење тешких и ретких обољења.

Широко поље њихове примене може довести до великог напретка у медицинским истраживањима, како у области дијагностике тако и у области лечења. То би подстакло развој свих области здравства, фармацеутске индустрије, области научноистраживачког рада, утицало би на побољшање здравственог стања становништва, што и јесте наш приоритет, а такође и на могућност запошљавања и усавршавања младих кадрова.

Поднетим амандманом се додатно дефинише члан 1. предложеног закона. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Ђорђе Милићевић): На члан 1. амандман је поднео народни посланик Крсто Јањушевић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Крсто Јањушевић.

Изволите.

КРСТО ЈАЊУШЕВИЋ: Хвала, председавајући.

Поштовани министри са сарадницима, уважене колеге, основни циљ овог закона је успостављање новог и знатно вишег нивоа безбедности везано за област матичних ћелија и ткива и најважнији кораци у том циљу су, свакако, формирање и креирање банке за матичне ћелије и ткива, затим креирање заједничког регистра давалаца матичних ћелија, затим уређивање јединственог информационог система и можда најважнији део, а то је јасан инспекцијски надзор у овој области.

Поједине колеге које су ту просуле одређене теорије завере, и те теорије завере су са циљем да лоше утичу на хумане намере и целу идеју, целу хуману идеју овог закона, можда је требало да посматрају целу ову проблематику из угла човека који сада у овом тренутку чека пресађивање ткива, који се пита када ће доћи на ред и која је вероватноћа да ће у неком регистру да се појави одговарајући донор.

Из тог угла, можда не би било лоше, тачније врло опрезно говорим о овоме, да оду код тог човека који у овој сад ситуацији чека на донора, на трансплантацију и да му одрже тај филозофски говор или онај јуначки говор или какавгод. Помоћи му неће, сигурно ће му се стање само погоршати.

Дакле, овим законом и успостављањем јасног и транспарентног система повећавамо поверење грађана. Самим тим имаћемо већи број давалаца, условно речено богатији регистар, а самим тим и већу вероватноћу да онај који чега донора пре дође до здравља, а има ли ишта прече од тога.

Ово је темељ. Наш народ нема проблем да буде хуман, али му треба путоказ. Овај закон је темељ, путоказ, а наш народ на испиту хуманости никада није пао. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Јањушевићу.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Огњен Пантовић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Огњен Пантовић.

ОГЊЕН ПАНТОВИЋ: Хвала.

Даме и господо народни посланици, Предлогом закона о људским ћелијама и ткивима ова област ће се уредити по највишим стандардима, баш онако како треба држави Србији и њеним грађанима.

После низа закона које смо донели овде у Народној скупштини Републике Србије, који ће позитивно утицати на побољшање услова живота наших грађана, стигао је још један предлог закона који прати овај тренд.

Овим законом ће се поједноставити поступак давања пристанка за даривање ткива. Такође, закон је пружио и могућност сваком пунолетном лицу да се писаним или усменим путем изјасни да не жели да дарива органе.

Оно што се такође очекује као позитиван утицај на пацијенте који се налазе на листама чекања за пресађивање ткива јесте то да ће се скратити време чекања, а неопходно ткиво биће чувано, обрађено и дистрибуирано у складу са највишим могућим стандардима.

Један од позитивних ефеката примене овог закона биће и повећање броја давалаца и његовог бржег проналажења у републичком регистру. Потребно је рећи да овај предлог закона подразумева и спровођење промоције добровољног давања.

Ово је један можда и од најбитнијих делова овог закона јер од успеха промоције и тих кампања умногоме ће значити колико ће листе чекања бити дугачке или кратке и колико ће се болести излечити или спасити људских живота.

Мислим да овим решењем, пред нама имамо један потпуно нови закон, Србија ће се придружити развијеним земљама и друштвима Европе и света која се одговорно понашају према својим грађанима спроводећи једну добру здравствену политику. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Оливера Огњановић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народна посланица Оливера Огњановић.

Изволите.

ОЛИВЕРА ОГЊАНОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Остварење права на здравље кључно је за остварење људских права и основа одрживог развоја, те је кључно за благостање људи. Улагање у здравље подстиче економски раст и развој земље.

С обзиром на то да се Предлог закона о људским ћелијама и ткивима односи на решавање и унапређење услова квалитета и сигурности донације ткива

и ћелија, обезбеђује се ефикасна организација здравствених установа које обављају делатности из области људских ћелија и ткива.

У члану 1. овог закона предложила сам да се дода став који указује да се овим законом подстиче одрживост развоја медицинских центара, тиме и свеукупни развој Републике Србије.

Да би се одржао развој медицинских центара, потребна је стандардизација у овој области. Све то је испраћено еврофондовима који ће помоћи да се обезбеди квалитет услуга у погледу прикупљања, тестирања, обраде, складиштења и дистрибуције људских ћелија и ткива.

У Београду имамо за пример КЦ Србије који је добио новоизграђени центар за трансплантацију коштане сржи и омогућено је да се и у КЦ Србије обавља трансплантација матичним ћелијама, што нашим грађанима омогућава да овај вид операција обављају у својој земљи.

Изградњом центра за трансплантацију, потпуно новог стерилног блока, Клиника за хематологију КЦ Србије биће у могућности да на годишњем нивоу уради између 30 и 40 алогених трансплантација, као и 50 аутологних трансплантација. На тај начин ћемо моћи први пут да задовољимо све потребе за овим интервенцијама у нашој земљи.

Уз то морам да додам да је у врло кратком периоду КЦ Србије добио једну од пет најсавременијих биомедицинских лабораторија у свету, последњу реч технологије, где ће се обрађивати 5.000 узорака за сат времена, односно више од 12 милиона анализа годишње. Таквих лабораторија постоји само четири у свету, и то у Немачкој, Енглеској, Белгији и Израелу, што је врло важно да напоменем и да грађани чују, јер су то резултати рада и залагања ове владе.

Стање које је након жуте власти затечено у здравственом систему било је катастрофално. Иако је свеже сећање грађана Србије на чињеницу да су нам болнице биле потпуно запуштене, са застарелом опремом и технологијом, није наодмет да се стално подсећамо, јер смо сада стигли до нивоа када имамо увид у стално унапређење здравствених установа.

Само од јануара до априла ове године у 227 здравствених установа Србије извршена је набавка опреме или инвестициони радови и реално је рећи да смо сви осетили велика побољшања у здравству уз, наравно, одрживе планове развоја којима ће се полако хватати корак са напредним здравственим системима ЕУ.

Очекује нас склапање уговора за реконструкцију клиничких центара у Београду, Новом Саду и Крагујевцу. Потребно је још много улагања, изградње нове и реконструкције постојеће инфраструктуре, побољшање услова рада у здравственом систему и услова за лечење грађана, јер је то једини начин да се настави са развојем медицинских центара, што непосредно утиче на свеукупни развој наше земље.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Јелена Мијатовић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик др Александар Мартиновић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Александар Мартиновић.

Изволите.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Господо народни посланици, један од највећих непријатеља здравља грађана Србије, а поготово здравља деце и омладине, нажалост, јесте злоупотреба наркотика. Због тога мислим да је изузетно важна добра сарадња Министарства здравља са Министарством унутрашњих послова.

Министарство унутрашњих послова на челу са др Небојшом Стефановићем је у последње четири године постигло веома запажене резултате у борби против ове врсте криминала. Од 2014. до 2018. године Министарство унутрашњих послова Републике Србије запленило је 43% више наркотика него у периоду од 2010. до 2014. године. Осим повећаних заплена дроге, и то различитих врста наркотичких средстава, а иначе та заплена дроге износи 13,7 тона у периоду од 2014. до 2018. године, укупан број извршених кривичних дела је смањен за скоро 9% у односу на период од од 2010. до 2014. године. Оно што је такође важно да се нагласи, а повезано је са нарко-трафикингом, јесте да је 17% мање кривичних дела против имовине грађана, као и 19% мање убистава.

Оно што посебно треба нагласити то је да је 2017. године у Републици Србији откривена прва лабораторија екстазија, а значајно је увећана заплена синтетичких дрога и по овим резултатима Србија је међу првим земљама у Европи. У периоду од 2014. до 2018. године одузето је 1.800.000 таблета екстазија, што је три пута више него у периоду од 2010. до 2014. године.

Оно што такође желим да нагласим, што је велики успех Министарства унутрашњих послова, то је да су постигнути изузетни резултати када је у питању борба против нелегалне трговине наркотицима са полицијама Шпаније, Чешке, Немачке и Аустрије. Практично, до 2012, односно до 2014 године Република Србија по овом питању готово да уопште није остваривала међународну полицијску сарадњу.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Миланка Јевтовић Вукојичић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народна посланица Миланка Јевтовић Вукојичић.

Изволите.

МИЛАНКА ЈЕВТОВИЋ ВУКОЈИЧИЋ: Захваљујем.

Поштовани председавајући, уважени министри са сарадницима, колеге посланици и посланице, поштовани грађани Србије, морам да истакнем да је закон о људским ћелијама и ткивима значајан искорак напред ка унапређењу квалитета здравствене заштите, али и ка унапређењу безбедности здравља грађана.

За СНС живот и здравље њених грађана су нешто што је најсветије и свакако све време вршења власти СНС показује својим радом и, пре свега рад Владе показује да ради у интересу свих грађана, а овде конкретно у интересу очувања здравља грађана.

Какво смо здравство затекли? Затекли смо здравство које је, као уосталом и сви други сегменти нашег друштва, доживело један потпуни суноврат и крах. Морам да истакнем да наш здравствени систем у време до 2012. године чак није био ни мерљив јер нису постојали ни параметри, ни показатељи на основу којих је могло бити извршено мерење.

Морам да похвалим вас, министри, Владу на чијем је челу тада био данашњи председник Александар Вучић, да смо ми у периоду од 2015. до 2017. године напредовали за 12 места и сада се налазимо на 24. позицији и испред смо осам земаља ЕУ. Наравно да сталним радом тај напредак у области здравља и здравствене заштите крупним корацима иде напред.

Морам, такође, да истакнем да овај закон о људским ћелијама и ткивима у ствари јесте закон о продужењу живота. Свакако да он у својој основи, сем здравственог аспекта има и дубоко хуманистички карактер. Ја сам једна од оних која је потписала картицу донора својом вољом и о томе, наравно, обавестила и своје потомство.

Сматрам да је најхуманији чин управо чин једног човека да своје органе завешта и да буде у могућности да своје органе дарује оном коме живот може да продужи, а знамо да то најчешће није у питању само један случај, већ више случајева продужења живота.

Овде бих посебно хтела да нагласим враћање вида слепим и слабовидим лицима кроз трансплантацију, односно пресађивање очног ткива, односно рожњаче. Желим да нагласим да на листи чекања слепих и слабовидних, којима је могуће повратити вид путем трансплантације и пресађивања очног ткива, односно рожњаче, има 1.400. Свакако да они гледају овај пренос Народне скупштине и свакако да је враћање вида и те како значајно за њихов квалитет живота, за њихов срећнији живот, али и за срећнији живот њихових породица, јер враћањем вида омогућиће се великом броју деце, односно једном броју деце, да први пут виде своје родитеље, а неким родитељима да први пут виде своју децу.

Оно што такође желим да похвалим, а односи се на овај закон, то је регистар нежељених последица у примени овог закона, а који води Управа за биомедицину, односно Управи за биомедицину су дужне све здравствене

установе и банке ћелија и ткива да достављају такве податке. Зашто је важан регистар нежељених последица? Зато да би се одмах, ургентно, благовремено и адекватно отклонила грешка ако грешке има и да се та иста грешка не би поновила. Такође, желим посебно да нагласим и члан 32 поменутог закона који се односи на промоцију добровољног давалаштва органа, ћелија и ткива. Ту је велика одговорност на Министарству здравља и свакако, Министарство здравља, односно ви, министре, када будете донели план и програм активности у реализацији овог члана закона утицаћете на подизање свести, на разбијање предрасуда, на разбијање стереотипа и сигурно ће број давалаца ћелија и ткива бити већи. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Владимир Орлић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Владимир Орлић.

Изволите.

ВЛАДИМИР ОРЛИЋ: Хвала, господине председавајући.

Даме и господа народни посланици, развој свих оних области које су важне за функционисање друштва, наравно, представља трајно опредељење СНС и управо тај развој представља суштину предложеног амандмана на члан 1. Тај развој се постиже, између осталог, и усвајањем добрих законских решења и када то кажем, пре свега мислим на ове законе о којима расправљамо данас, конкретно овај који се тиче питања људских ћелија и ткива.

Без обзира на све покушаје да се неки делови овог закона оспоре, он је неспорно добар и када кажем неспорно добар, да то буде јасно грађанима који дискусију прате, мислим на чињеницу да на прецизан и јасан начин дефинише које здравствене установе могу да се баве пословима у овако важној области. То је ваљда неспорно и јасно – добро. Дефинише прецизно услове под којима то установе могу да раде. То је ваљда неспорно и јасно – добро. Даље, уводи високе стандарде када је реч о осетљивој и важној области, што је ваљда опет, поново, неспорно и јасно само искључиво добро. Дефинише регистар давалаца матичних ћелија, уводи поједностављену процедуру, односно чини ове поступке који су важни за заштиту здравља и генералног обезбеђивања квалитетнијег живота наших грађана ефикаснијим, што је поново свакоме неспорно и потпуно јасно, искључиво добро за грађане.

Формира се инспекцијски надзор који омогућава да све буде управо у складу са тим стандардима које усвајамо и које ћемо установити када овај закон изгласамо, што је опет неспорно и јасно – добро. Промовише се донаторство. Подиже се свест грађана и уводе се ти најбољи стандарди који су управо на линији актуелне светске науке и праксе. Све саме потпуно чисте, јасне, добре и за грађане корисне ствари.

Не мора човек да буде лекар, и то је потпуно тачно, да би ове ствари разумео и увидео. Међутим, не могу а да не приметим да када добре коректне оцене да је све ово заиста овако како кажем, неспорно и јасно добро, када долазе такве оцене од стране људи који припадају супротном делу политичке сцене и знајући наше друштво и манир да се буде по инерцији против сваког предлога који долази са наше стране, па ипак неко са супротне стране говори афирмативно о овим законима, за мене је, дозволите, то ипак додатни доказ да је ово заиста све добро. Када, приде, то каже неко ко је лекар, за мене је то само доказ више.

Они који не могу да одоле потреби да се тој инерцији препусте, на то наравно имају право, али то је, морам да приметим, штета. Чуло се да је усвајање ових закона лоше зато што то представља европски стандард, зато што је то стандард у земљама ЕУ.

Даме и господо народни посланици, наш интерес је оно што треба нас да занима. Наш интерес јесте да наши грађани живе добро, да обезбедимо квалитет живота, да обезбедимо здравље нашим људима. Ако је то последица европских интеграција, то је неки додатни плус за њих. Ако нема никакве везе са њима, а не мора да има, то је нешто што ми чинимо за своје потребе, за своје људе, за нешто што је ваљда опет неспорно и јасно добро за нас. Дакле, ту никаквог аргумента нема, као ни у тврдњама да грађани немају поверење у лекаре па због тога не треба да изгласамо овај закон.

Нисам срео, нити верујем да ћу у животу срести човека који ће рећи – немам поверења у лекаре и зато не желим да живим или не желим да живи неко мени близак. Таквог човека нећете срести ни ви.

Да нема или има слободне воље не могу до краја да се договоре ни они којима је очигледно, још једном, нажалост главни циљ да данас буду у агенцијским вестима, а сутра у дневним новинама због тога што су нешто крупно и гласно рекли и на неки снажан начин увредили присутног министра, али ту опет никакве суштине и никаквог аргумента нема, као ни у тврдњи да не треба да се гласа за ствари које служе нашим грађанима, које им штите и живот и здравље, због тога што се, како беше, потпуно паушално и ни на чему засновано каже – не знамо да ли ће неко да покраде паре из буџета за здравство.

Даме и господо, нема никакве приче, нити је може бити о некаквим крађама из буџета за здравство у држави која данас толико добро стоји да из тог буџета финансира са преко осам милијарди адаптацију и опремање здравствених установа у целој земљи. Са преко осам милијарди – када је то било? То је данас реалност. Нема приче о тим неким инсинуацијама на тему крађа у држави која данас може око стотину нових санитета да набави, а данас то може и то ради. Нема приче на ту тему у држави која набавља линеарне акцелераторе, а ми смо их набавили више управо да бисмо те редове чекања смањили и то смо успели да постигнемо. Нема приче на ту тему у држави која је преко 4,5 милијарде динара

издвојила за лечење ретких болести наше деце, али и одраслих, а није то могла пре него што је почела да се понаша домаћински и да води рачуна о себи, наравно, пре оних влада које је лично водио Александар Вучић и влада које данас настављају тај заједнички посао. Нема приче на ту тему.

На крају крајева, ако се сва прича сведе на то да ће човек постати киборг, а ово је у ствари добро, али смо ми закаснили и сада јуримо за Хрватском, јасно је потпуно – и они који хоће да критикују, не могу а да ипак не похвале макар несвесно.

Када се црта подвуче, даме и господо народни посланици, ово би требало да подржимо сви. Они који успеју да одоле том пориву и инерцији да само буду против па ипак притисну тастер и гласају за ове законе, будите уверени, не да се неће покајати него ће бити поносни, а вама, министре, још једном сви комплименти за ове предложене законе.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има министар др Златибор Лончар.

ЗЛАТИБОР ЛОНЧАР: Само желим да вас обавестим о нечему што се дешава у претходна два сата у једној болници у Београду и у једној болници ван Београда. Родбина једног пацијента из Београда, где су се стекли услови да буде донор, жели и инсистирала је, дошли су и сами траже да тај пацијент буде донор.

Друга ствар, једно дете од 16 година у болници ван Београда, такође мождано мртво, родитељи су дошли, неће да оду док се не нађе коме ће да се трансплантирају органи.

Толико о ономе о чему сада причамо. Ово се дешава у реалном времену. Ово се дешава сада. Хвала онима који су учествовали у овоме.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 1. амандман је поднела народни посланик Снежана Петровић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Снежана Петровић.

СНЕЖАНА ПЕТРОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Уважени министре, поштоване колеге и колегинице народни посланици, на предложени закон поднела сам амандман на члан 1. у коме се додаје став 3. који гласи да се овим законом подстиче свеукупни развој Републике Србије са посебним освртом на развој здравствених установа.

Уређење система здравствене заштите, организација здравствених служби, брига за здравље становништва, право и обавезе пацијената само су део области, а уједно и најважније које су регулисане Законом о здравственој заштити Републике Србије, које имају велики значај за здравље људи, а самим тим утичу и на квалитет живота становништва. Како би се што боље у пракси спровела основна улога здравствених служби, а то је друштвена брига за здравље људи, неопходно је спроводити мере привредне и социјалне политике којима се стварају

услови за спровођење здравствене заштите а све са циљем очувања и унапређења здравља људи, као и мере којима се усклађује деловање и развој система здравствене заштите.

Друштвена брига за здравље становништва огледа се, поред осталог, у откривању и сузбијању фактора ризика за настанак обољења, стицању навика о здравом начину живота, раном откривању болести правовременом дијагностиком, благовременим лечењем и рехабилитацијом оболелих. Имајући у виду наведено, неопходно је константно радити на побољшању услова за спровођење здравствене заштите становништва, јер на овом пољу може се и треба још много тога урадити и побољшати.

Здравствени центар Ужица, града из кога ја долазим, од свог оснивања 1990. године обезбеђује здравствену заштиту становништву Златиборског округа и то у 10 општина у свим градовима Златиборског округа. Затим, преко три опште болнице у Ужицу и истуреним одељењима у Новој Вароши, Пожези, Сјеници, Прибоју, Пријепољу и предвиђено је планом мреже здравствених установа Здравствени центар Ужице да обавља примарну здравствену заштиту становништва, стационарну здравствену делатност и специјалистичко-консултативну делатност. Запослени Здравственог центра Ужице, на челу са руководством, чине и улажу максималне напоре за унапређење услова рада и пружање здравствених услуга свим онима којима је она потребна. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик проф. др Љубиша Стојмировић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Љубиша Стојмировић.

Изволите.

ЉУБИША СТОЈМИРОВИЋ: Поштоване колегинице и колеге, сврха, односно циљ сваког од закона о коме ми овде расправљамо требало би да буде квалитетнији живот грађана, с друге стране, лакше решавање одређених проблема, ако их имају, и највреднији и најважнији циљ који прокламује свака власт и свака странка, благостање свих грађана Србије. Нема сумње да су закони који су данас на дневном реду испунили ту своју сврху. На нама је да их добро размотримо и да их усвојимо када дође за то време.

Свака земља би морала да поведе рачуна о свим областима, а посебно о образовању и здравству. То су два стуба на којима почива свако друштво. Друштво које има необразоване људе, које нема здраве људе, нема ни перспективу. Данас у Црној Трави је боравио министар Младен Шарчевић, министар просвете, са својим тимом и улио је наду и веру људима у тој општини да држава збиља води рачуна о свим деловима Србије, па самим тим и о оним деловима који су мање развијени.

Министар Шарчевић је обећао доста тога и рекао нам је шта је све министарство урадило и шта ће урадити. Ја преносим поздраве министру Лончару и позивам њега у име свих Црнотраваца да са својом екипом, са својим тимом посети ту општину, да види, јер она је прототип једне општине неразвијене, пограничне, да види у којим условима живе и раде људи у том делу наше земље. Биће им посебно драго и даћете им велику наду и вољу да се боре и даље и да живе у том делу Србије који је мање развијен ако им са својим тимом укажете на одређене ствари које ви радите и на оно што ћете урадити у будућности. То, када ви посетите Црну Траву са својим тимом, много ће значити тим људима. Верујем да ће то бити веома брзо.

Посебно се захваљујем министру Лончару на информацији коју нам је мало пре дао јер је то нешто што је изузетно фино, лепо и добро је када то чујемо. Имао сам једну муку да имам једног грађанина који је дошао пре пар година код мене да се обрати са молбом – треба му бубрег за трансплантацију, никако да дође на ред. И ја сам покушавао, молио сам и колегу Лончара, молио сам и директора Клинике за урологију и они су имали добру вољу да изађу у сусрет. Али шта се дешава? Не могу да се потрефе сви елементи који су битни да се пресади тај орган. Значи, није то тако једноставно, само наћи ћемо, добићемо орган од неког донора и моћи ћемо да дамо ономе коме треба. Треба да се поклопе многи од тих елемената.

Први елемент је овај овде о коме ми расправљамо и о коме говоримо и ако ми овде свесно изгласамо ове законе и ако сви имамо ту свест да је то нешто што је позитивно и добро за наше грађане, биће онда много лакше да се тај проблем реши. Надам се да ћемо сви бити довољно свесни, да ћемо се потрудити да људима којима је та помоћ потребна стигне на време, благовремено и да ту сврху коју смо одредили, испунимо онако како треба. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Младен Лукић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Младен Лукић.

МЛАДЕН ЛУКИЋ: Захваљујем, господине председавајући.

Уважени министре са сарадницима, даме и господо народни посланици, овим законом ова изузетно важна област од чије доследне примене у критичним ситуацијама зависе људски животи у потпуности се регулише након 39 година.

Претходним законом није препознат значај дефинисања и уређења послова у области људских ћелија и ткива за примену код људи, као и услова под којима се ти послови могу обављати, а у које спадају послови даривања, добијања, тестирања, обраде, очувања, складиштења, дистрибуције и примене људских ћелија и ткива од живог или умрлог лица код људи, што је проузроковало лошу дугогодишњу праксу да се у здравственим установама спроводе поступци у овој

области, али без дефинисања услова на републичком нивоу како ће се они обављати.

Предлог закона о људским ћелијама и ткивима најпре на прецизан и јасан начин дефинише које здравствене установе могу поднети захтев за обављање послова из области људских ћелија и ткива, као и које могу бити банке људских ткива, укључујући и све услове које морају да испуне да би добиле дозволу. Овим законским решењем ће се решити лоша пракса из прошлости и смањити листа чекања. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 1. амандман је поднео народни посланик Александар Марковић.

Изволите.

АЛЕКСАНДАР МАРКОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Даме и господо, нисам спреман да прихватим све оне углавном паушалне и неосноване критике које смо у току данашњег дана имали прилике да слушамо када је реч о Предлогу закона. Моја подршка овом закону се огледа, између осталог, и у томе што сам потписник донорске картице са још много народних посланика Посланичке групе СНС.

Моја подршка овом закону се такође огледа и кроз амандман који сам поднео на члан 1. Предлога закона који, између осталог, наглашава и развој медицинских услова. Ово је јако важно имајући у виду да досадашњи закон који је уређивао ову област, дакле, област трансплантације људских ћелија и ткива, није дефинисао на најбољи начин и уредио услове под којима се послови као што су даривање, добијање, тестирање, обрада, очување, складиштење, дистрибуција и примена људских ћелија и ткива обављају.

Овај предлог закона на прецизан и јасан начин дефинише које здравствене установе могу поднети захтев за обављање послова из ових области, укључујући и све услове које морају да испуне да би добиле дозволу. Једном речју, овај закон јасно дефинише ко може да обавља ову делатност, како се она обавља, услове који морају бити испуњени и, што је јако важно, ко и како врши надзор над спровођењем овог закона. Из свих ових разлога желим још једном да истакнем пуну подршку овом предлогу закона. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Ана Чарапић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Ана Чарапић.

Изволите.

АНА ЧАРАПИЋ: Захваљујем, председавајући.

Уважени министри са сарадницима, даме и господо народни посланици, сва законска решења о којима ових дана расправљамо, и наравно Предлог закона о људским ћелијама и ткивима су још један доказ и још једна потврда да је Србија

данас на правом путу и да је Србија земља са убрзаним привредним растом и развојем.

Амандман сам поднела на члан 1. Предлога закона зато што одлика свеукупног привредног развоја сваке државе, па и наше јесу квалитет и услови живота наших грађана и животни стандард наших грађана. Значајну улогу за квалитет и услове живота наших грађана свакако да има систем здравствене заштите. Подсетићу све грађане Србије да претходни режим је показао тоталну небригу о здравственој заштити наших грађана. О томе сведочи стање у здравственом систему које смо затекли 2012. године. Било је катастрофално.

Такође, подсећам грађане Србије да је већина здравствених установа у Србији имала тоалете који нису били у функцији, односно тоалете који нису радили, а да не говоримо о другим стварима.

Данас је потпуно другачије. Данас интензивно улажемо у здравствени систем. Данас смо остварили фантастичне резултате и када је у питању дигитализација здравственог система и када је у питању трансплантација органа и када је у питању скраћење времена чекања на онколошке терапије и многи други резултати на којима би нам позавиделе многе земље у Европи и у свету.

Данас Србија и те како брине о здрављу својих грађана. По први пут смо запослили, односно обезбедили радна места за најбоље дипломе медицинске струке. На тај начин спречавамо одлив најбољих стручњака из наше земље, а и адекватну и квалитетну здравствену заштиту нашим грађанима у будућем периоду.

Предлог закона о људским ћелијама и ткивима, о ком данас расправљамо, за крајњи резултат ће имати смањење листе чекања за трансплантацију органа, а програмима промоције трансплантације пробудићемо свест грађана и подстаћи ћемо наше грађане на најхуманији људски гест, а то је донирање органа.

Још једна предност закона, с обзиром на то да сам економиста, јесте то што ћемо овим законским решењем смањити расходе у буџету Републике Србије, и то оне расходе који се односе на надокнаду за туђу негу и помоћ, зато што ћемо трансплантацијом органа омогућити грађанима којима је то потребно нормалан живот, живот онакав какав заслужују.

Дакле, све оно што спроводи наша влада, ресорно министарство је у функцији побољшања услова живота и квалитета живота наших грађана, али и повећања животног стандарда свих нас. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Ивана Николић.

Реч има народна посланица Ивана Николић.

Изволите.

ИВАНА НИКОЛИЋ: Захваљујем, председавајући.

Поштовани министре са сарадницима, даме и господо народни посланици, Предлог закона какав је данас на дневном реду свакако је резултат детаљног и посвећеног рада Владе Републике Србије и намера је да се оваквим предлогом по највишим стандардима медицинске науке и праксе уреди област људских ћелија и ткива.

Предлог је конципиран тако да се задовоље потребе које намеће ова област медицине, која нуди велике могућности за лечење, а која се интензивно развија.

Такође је важно истаћи да ће применом оваког закона бити омогућени бољи услови за рад здравствених установа које обављају послове из области људских ћелија и ткива.

Данас можемо да говоримо о побољшању услова у области медицине јер је евидентно да је одговорно руководство у Републици Србији у последње четири године зауставило суноврат ове области, и не само да је зауставило такво стање, већ су и постављени темељи у изградњи модерног и функционалног здравственог система. У последње четири године забележена су велика улагања, велике инвестиције у реконструкције и обнову постојеће и изградњу нове инфраструктуре, набавка опреме у циљу модернизације здравства и свакако, побољшање медицинских услова.

Пример такве праксе бележи се и у Дому здравља општине Уб из које долазимо. Посвећеним радом и добром сарадњом руководства у здравственој установи и руководства општине, али и сарадњом на републичком нивоу, почетком ове године завршена је инвестиција, односно реализација пројекта вредног 14 милиона динара, где је половину средстава обезбедила општина, а половину Канцеларија за јавна улагања, а односи се на изградњу и опрему помоћног објекта у Дому здравља у Убу. Дакле, улагање у здравство препознато је као приоритет и тиме се свакако обезбеђују бољи услови за живот грађана у Србији. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 1. амандман је поднео народни посланик Живан Ђуришић.

Реч има народни посланик Живан Ђуришић.

ЖИВАН ЂУРИШИЋ: Поштовани председавајући, поштовани министре са сарадницима, поштовани народни посланици, поднео сам амандман на члан 1. Предлога закона о људским ћелијама и ткивима и амандман гласи – Овим законом подстиче се свеукупни развој Републике Србије с посебним освртом на развој медицинске заштите.

Чланом 1. прописано је да се овим предлогом закона уређују услови за постизање квалитета и сигурности у области људских ћелија и ткива за примену код људи, надзор над спровођењем овог закона и обављање одређених послова државне управе у области људских ћелија и ткива, као и друга питања од значаја за спровођење послова из области људских ћелија и ткива, као и да област

људских ћелија и ткива обухвата послове даривања, добијања, тестирања, обраде, складиштења, дистрибуције и примене људских ћелија и ткива код људи од живог даваоца или од умрлог лица.

Здравствена политика СНС заснива се на основним принципима и вредностима садржаним у међународним документима под окриљем Светске здравствене организације.

Основни циљеви здравствене политике СНС су обнављање становништва и стимулација свих инструмената државне и здравствене политике, очување и унапређење здравственог стања становништва и јачање здравственог потенцијала нације, једнак и правичан приступ здравственој заштити свих грађана Србије, као и унапређење здравствене заштите посебно осетљивих популационих група, постављање пацијента у центар система здравствене заштите, одрживост здравственог система на основу јасно дефинисане политике здравственог планирања развоја и рада, побољшање функционисања, ефикасности и квалитета здравственог система уз дефинисање посебних државних програма у области превенције болести, раног откривања и ефикасног лечења.

У дану за гласање гласаћу за овај предлог закона, као и за остале законе који су на дневном реду овог заседања. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик прим. др Бранимир Ранчић.

Реч има народни посланик Бранимир Ранчић.

Изволите.

БРАНИМИР РАНЧИЋ: Захваљујем.

Уважени председавајући, поштовани министре, поштовани гости из Министарства, поштована господо народни посланици, амандманом који сам поднео на члан 1. додатно се дефинише члан 1. закона о људским ћелијама и ткивима у смислу јачања јавног здравља или народног здравља, друштвеног деловања којим се жели побољшати здравље и квалитет живота и продужити животни век целокупног становништва наше земље промоцијом здравља, превенцијом болести или применом неких других облика здравствене заштите.

Наиме, у основним одредбама овог закона утврђују се услови за постизање квалитета и сигурности у области људских ћелија и ткива за примену код људи, као и надзор над спровођењем овог закона и обављање одређених послова државне управе у области људских ћелија и ткива.

Општи принципи јавног здравља су, под један, одговорност државе и друштва за здравље у смислу успостављања националних приоритета, што ми управо овим законом о ћелијама и ткивима чинимо. Друго, интерсекторски мултидисциплинарни рад јер процес садржан у закону о ћелијама и ткивима

обухвата даривање, добијање, тестирање, обраду, очување, складиштење, примену људских ћелија и ткива код људи од живог даваоца или умрлог лица.

Законом о трансплантацији ћелија и ткива из 2009. године била је уређена област ћелија и ткива, али након примене овог закона у трајању од шест година уочени су недостаци важећих закона, јер није препознат значај дефинисања и уређења делатности у области људских ћелија и ткива за примену код људи.

Значи, овим законом се успоставља висок ниво безбедности и сигурности у области људских ћелија и ткива, врши се промоција здравља која обухвата сарадњу више државних сектора и више научних дисциплина и развијено партнерство између заједнице и здравственог сектора, што у овој области има посебан значај за здравље.

На крају, морам да се захвалим Министарству здравља што су издвојили значајна средства за обнављање и модернизацију највећег дома здравља у Србији, а то је Дом здравља Ниш, који сада, поред стручног кадра и опреме, велелепно изгледа. Хвала лепо.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Жарко Богатиновић.

Реч има народни посланик Жарко Богатиновић.

Изволите.

ЖАРКО БОГАТИНОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Даме и господо народни посланици, поштовани министри Лончар са сарадницима, Општа болница Лесковац је друга по величини у Србији. Збрињава око 220.000 становника Јабланичког округа и 2017. године је проглашена за најбољу регионалну болницу, а директор Опште болнице Лесковац др Небојша Димитријевић за менаџера године од стране Европске пословне асоцијације и комитета „Сократ“. Као и раније, и ове године у марту компанија „Јура“ је донирала нове инструменте за одељење хирургије и ултразвучни апарат служби радиологије, а све у договору са локалном самоуправом и првим човеком Града Лесковца др Гораном Цветановићем, који ову републичку институцију често истиче у први план.

Посебан значај имају нови инструменти за лапароскопску хирургију, чиме је квалитет и број минимално инвазивних процедура значајно порастао. На челу тима за лапароскопску хирургију је доктор Предраг Ивановић, садашњи директор хируршког сектора Опште болнице Лесковац. Заједно са начелником анестезије, специјализантама опште хирургије, инструментаркама, прате се модерни трендови, што истиче у први план квалитет и ефикасност у лечењу хируршких пацијената. Већ дуго су за овај тим операције жучне кесе и слепог црева искључиво предмет лапароскопског приступа лечењу. Такође значајан процена кила предњег трбушног зида и дијагностичких процедура, као и лечење венских улкуса раде се као минимално инвазивне процедуре.

Ови људи, наравно, памте првог учитеља доктора Радована Маркова из Суботице, који је крајем деведесетих и почетком двехиладитих година преносио своје знање и вештину лесковачким хирурзима. Данас имају несебичну помоћ хирурга Благоја Ђукановића, КБЦ „Бежанијска коса“ и Младена Јанића, Општа болница Панчево, у обуци за лапароскопске операције дебелог црева. Овај програм је сада под покровитељством Министарства здравља и вас, министре Лончар. На челу програма је лично водећи европски инструктор проф. др Амцад Первајз из Енглеске, осведочени пријатељ српских хирурга. У плану је и сарадња са проф. др Бјеловићем у лечењу желудачних кила.

Овакви резултати лапароскопског тима су произашли из напорног и преданог рада и учења. Редовне посете воркшоп састанцима, праћење операција уживо и посета курсевима у иностранству спадају у обавезан део активности тима. Такође, сарадња са нашим угледним лекарима Лесковчанима из иностранства додаје посебан квалитет у раду. За крај јула заказан је и састанак у Општој болници Лесковац, на коме ће излагати две хируршке теме из поменуте области и др Предраг Андрејевић, хирург са Малте, уједно и председник Друштва малтешко-српског пријатељства.

Све ово заједно, и посебно кроз тимски рад, дало је значајне резултате и уврстило Општу болницу Лесковац у ред препознатљивих, управо по резултатима из области минимално инвазивне хирургије. У току је инсталирање опреме за тренинг младих лекара специјалиста и лекара за специјализацију. Ради се о лапароскопском стубу из 1999. године, који је освежен новим монитором и који ће послужити као средство у стицању базичних лапароскопских вештина. Сматрамо да ћемо на овај начин драматично променити приступ у лечењу великог броја хируршких пацијената у корист ове толико динамичне гране, где и роботика заузима све значајније место. У Општој болници Лесковац посебно ценимо и допринос гастроентеролошког тима којим руководи др Саша Гргов.

На крају, о позитивним трендовима сведочи интервентна кардиологија, модерна хемодијализа, велики број изведених операција, уградња вештачког кука и колена, изванредна подршка служби дијагностике, као и брза и прецизна патохистологија. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Јелена Жарић Ковачевић.

Реч има народна посланица Јелена Жарић Ковачевић.

Изволите.

ЈЕЛЕНА ЖАРИЋ КОВАЧЕВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Поштовани министре са сарадницима, даме и господо народни посланици, када говоримо о здравственој заштити, морам и желим да поменем Дом здравља у Нишу. То је установа примарне здравствене заштите у којој је приоритет у раду

унапређење превентивне здравствене заштите у циљу очувања и унапређења здравља корисника. Своју делатност обавља кроз организацију 12 служби. Поред централног објекта свој рад организује још у 65 здравствених станица и амбуланти на градском и сеоском подручју. Запослени у Дому здравља Ниш пружају услуге становништву града Ниша, али и околних општина за ниво услуга примарне здравствене заштите које оне нису у могућности да пруже.

У 2017. години Дом здравља у Нишу задржао је лидерску позицију на пољу примарне здравствене заштите у југоисточној Србији. Пружено је 5.400.000 услуга за 260.000 становника, што је 23% више од плана. У првој половини 2018. године пружено је више од 2.800.000 услуга, што је за 35% више од плана за овај период. Дом здравља Ниш у просеку сваке године забележи 1.800.000 посета.

Оно што се, такође, односи на побољшање здравствене заштите јесте и активност директора и руководства, али и запослених у Дому здравља у Нишу, без чега ова установа не би могла да функционише на овако добар начин. Организују се бројне превентивно-промотивне активности у којима учествују све службе Дома здравља. Остварена је добра сарадња са локалном самоуправом и бројним установама у граду и околини у организацији, као и реализацији пројеката као што су „Приближимо се пацијентима“, „Здравље за све“, „Базар здравља“, „Отворена врата“ и бројне акције по календару здравља.

У току 2017. године реализовано је више од 290 промотивних активности, од тога је 200 акција организовано на сеоском подручју у 64 села. У току акција прегледано је преко 6.600 пацијената и пружено више од 14.500 здравствених услуга. Повећан је обим услуга Саветовалишта за младе, као и Саветовалишта за глауком, деменцију, депресију и дијабетес. Посебно треба истаћи рад Саветовалишта за дијабетес, Развојног саветовалишта и Саветовалишта за психофизичку припрему трудница за порођај и Саветовалишта за одвикавање од пушења. Велики допринос у превентивном раду и бројним акцијама како у објекту, тако и на терену дао је Центар за превентивне здравствене услуге.

Веома значајна посета остварена је јула 2017. године када је председник Републике Србије Александар Вучић у склопу своје званичне дводневне посете у Нишу обишао завршне радове на реконструкцији Дома здравља. Ово је прва посета на највишем државном нивоу од изградње и пуштања у рад централног објекта Дома здравља Ниш. У току посете председник Александар Вучић се упознао са организацијом рада и кадровском структуром запослених, а имао је и прилику да разговара са пацијентима који су у том тренутку остваривали здравствену заштиту.

Велики је значај здравствене заштите коју пружа ова установа, не само за грађане Ниша, већ и за читаву југоисточну Србију. Јако је важна подршка Министарства здравља и Владе Републике Србије. Искористићу ову прилику да се на тој подршци вама, министре, и захвалим. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Марко Зељуг.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Марко Зељуг.

Изволите.

МАРКО ЗЕЉУГ: Захваљујем, председавајући.

Поштовани министре, колеге посланици, на Предлог закона о људским ћелијама и ткивима поднео сам амандман на члан 1. који има за циљ анализу утицаја закона на укупан развој Републике Србије.

Досадашњи Закон о трансплантацији ћелија и ткива, као и подзаконски акти који произилазе из постојећег закона нису препознали значај дефинисања и утицаја послова из области људских ћелија и ткива за примену код људи, као и услове под којима се ти послови могу обављати, а у које спадају послови донирања, тестирања, обраде, очувања, складиштења, дистрибуције и примене људских ћелија и ткива, како од живог лица, тако и од кадавера.

Нови закон о коме расправљамо дефинише установу која треба да буде банка људских ткива и која ће на основу јасних критеријума обављати послове из области обраде, тестирања, дистрибуције и примене људских органа. Такође, Предлог закона прописује поједностављену процедуру издавања дозволе здравственим установама за обављање послова из области људских ћелија и ткива, као и успостављање јединственог система из поменуто области.

Најважнија одредба овог закона дефинише и омогућава примену трансплантације органа и ткива са кадавера и даје прилику великом броју пацијената који нису услед болести могли да обављају или отежано су обављали основне активности због немогућности проналажења компатибилних органа од донора. Употребом органа, ћелија и ткива који су здрави и функционални узети од кадавера омогућиће се неким људима, после дугог низа година ношења са болестима, почетак нормалног и здравијег живота, као и укључивање особа са којима је извршена трансплантација у све друге активности.

Уједно, мање важна ствар од очувања људског живота је и финансијски ефекат који би био отклоњен после трансплантације на оболело лице које је имало потребу за константним терапијама у периоду одржавања здравственог стања.

Закон ће уједно својом применом омогућити већи број трансплантација у здравственим установама у Републици Србији које су се до сада вршиле у иностранству.

Због свих позитивних ефеката које Предлог закона доноси, Посланичка група Српске напредне странке ће у дану за гласање подржати Предлог закона, а колеге посланике позивам да подрже мој амандман.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Бобан Бирманчевић.

Реч има народни посланик Бобан Бирманчевић.

Изволите.

БОБАН БИРМАНЧЕВИЋ: Поштовани председавајући, поштовани министре са сарадницима, поштоване колеге посланици, поштовани грађани Србије, изузетно значајан закон, односно сет закона, који управо показује да је Србија на правом путу, а Србија је на путу којим крупним корацима иде напред.

Један од закона за који, ево, ја сам у другом мандату народни посланик, тврдим и сигуран сам да ћу и после неколико година, десетина година, бити поносан или можда најпоноснији на закон од свих које смо до сада гласали и о којима ћемо у будућности гласати.

Нисам лекар, али сигуран сам да, да би неко био хуман, то може да буде и ако није лекар и може да схвати, без обзира на ниво образовања, степена животног учења и услова у којима живи да овај закон има само један циљ, а то је да помогне живот и то је закон који сви они који мисле добро Србији, који мисле добро својим грађанима, једноставно морају да подрже.

Овај закон нема алтернативу и као такав није ни закон ЕУ, није ни закон неке друге државе, ово је закон Републике Србије, закон који је предложило Министарство здравља и ова влада, и хвала вам заиста на овом закону. Ово је закон грађана Србије и као такав сигуран сам да ће имати јако велике резултате управо у помоћи онима којима је помоћ најпотребнија.

Сви они који оспоравају и који измишљају разлоге да овај закон не буде прихваћен, нека обиђу оне који умиру и који чекају на органе, нека им објасне зашто не подржавају нешто што је у основи пре свега и само у циљу поштовања живота.

Немогуће је заборавити неке резултате који су били постигнути у претходном периоду, али управо резултати које ћемо постићи усвајањем овог закона показате да је Министарство здравља на добром путу и да је донело један прави закон.

Мој амандман који сам поднео, пре свега се односи на медицинске услуге и сигуран сам да ће сет закона који буде усвојен идуће недеље, уз промене које ће амандмани донети, те медицинске услуге подићи на један виши ниво.

Оно што бих свакако замолио министра, то је да покуша да помогне пре свега грађанима Шапца јер, верујте, у овом тренутку имам информацију, која је и званична информација, да у Дому здравља „Др Драга Љочић“ у Шапцу, од 1. августа 2017. године имамо запосленог ветеринарског техничара и тај ветеринарски техничар ни мање ни више био је на одборничкој листи управо „Западне Србије“ Немање Пајића, која у овом тренутку прави одборничку већину у Скупштини града Шапца и као такав је морао да буде запослен, ни мање ни више него у Дому здравља „Др Драга Љочић“ у Шапцу.

Ја вас молим да са нивоа Министарства, колико сте у могућности, једноставно спречите злоупотребе, а управо запошљавање ветеринарског техничара у Дому здравља у Шапцу говори и о самом дому здравља и о градоначелнику Зеленовићу, који једноставно сва запошљавања... У току је и ревизија запошљавања у Градској управи и свим јавним предузећима од стране буџетске инспекције Министарства финансија, али ја се надам да је ово јединствен пример у Министарству здравља. За утеху је да није на буџету Министарства здравља, јер сигурно није добио одобрење ни од Министарства здравља, нити од Комисије за запошљавање ветеринарског техничара у Шапцу. Али, оно што није добро, а то је да управо менаџмент Градске управе предвођен Небојшом Зеленовићем, који је и у процесима за злоупотребе од пет милиона евра из буџета потрошио за 2015. годину за куповину гласова у предизборној кампањи 2016. године и низ малверзација...

Али, пошто смо у домену закона који третирају пре свега Министарство здравља, молим вас да као министар предузмете одговарајуће кораке и спречите злоупотребе ове врсте.

Оно што ћу за крај поновити то је помоћ онима којима је помоћ потребна и која је немерљива, а пре свега резултат те помоћи је продужавање живота и то је разлог који и мени и члановима Посланичке групе СНС, али и другим колегама из Скупштине, даје за право, али и обавезу да подрже овај закон. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Драган Савкић.

Реч има народни посланик Драган Савкић.

Изволите.

ДРАГАН САВКИЋ: Захваљујем, председавајући.

Поштовани министре са сарадницима, поштоване колеге народни посланици, поднео сам амандман на члан 1. Предлога закона о људским ћелијама и ткивима који гласи – овим законом подстиче се свеукупни развој Републике Србије са посебним освртом на напредак медицинских установа.

Медицина је област која веома брзо напредује и која се интензивно развија, зато је усвајање Предлога закона о ћелијама и ткивима од изузетне важности како би у нашем систему предвидели најновија достигнућа и омогућили примену нових метода у лечењу. На овај начин се стварају услови да се ова област заснује на највишим стандардима медицинске науке и праксе, да се прецизирају и побољшају услови и да се законодавни оквир у овој области усагласи са правним решењима Европске уније.

Досадашњи закон није дефинисао послове и услове под којима се ти послови могу обављати у области људских ћелија и ткива, а који се односе на даривање, добијање, тестирање, очување, складиштење и примену људских ћелија и ткива. Такође, није постојала јасна дефиниција која установа може бити

банка људских ткива. То је узроковало лошу дугогодишњу праксу у здравственим установама. Сви ови недостаци су отклоњени Предлогом закона о ћелијама и ткивима.

Зато, имајући у виду да је Предлог закона заснован на највишим стандардима праксе и науке и позитиван ефекат који остварује у могућности лечења, те се овим предлогом закона значајно доприноси свеукупном развоју Републике Србије и напретку медицинских установа, сматрам да то мора бити изричито наглашено у члану 1. Предлога закона и то је циљ амандмана који предлажем. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Милимир Вујадиновић.

Реч има народни посланик Милимир Вујадиновић.

МИЛИМИР ВУЈАДИНОВИЋ: Хвала, председавајући.

Уважени чланови Владе, поштоване колеге, члан овог закона начелно говори на шта се овај законски предлог односи и говори о томе да се њиме утврђују услови за подизање квалитета и сигурности у области људских ћелија и ткива, али и послови државне управе везани за ову област.

Дефинисан је, такође, и циљ закона који каже да је то успостављање високог нивоа безбедности и сигурности у области људских ћелија ткива, али и сви они кораци који претходе остварењу тог циља па је то, на пример, дефинисање и формирање банке људских ћелија, увођење јединственог информационог система у области људских ћелија, јасан инспекцијски надзор и други елементи који су неопходни за остварење циља.

Заиста један обиман и озбиљан посао са становишта медицинског рада, али и са становишта рада државне управе. Добро је што у области медицине пратимо савремене трендове и савремене стандарде развијеног дела света и тешко да неко данас у Србији може имати нешто против овог законског предлога, осим ако је он злонамеран или осим ако је велики популиста.

Ми знамо колико је тежак посао који радите, господине министре. Подржавамо вас на том вашем послу, али заиста тежак посао је пред вама. Зашто? Па да бисте обезбедили у медицини и овај квалитет и сигурност о којој говорите у 1. члану неопходно је, прво, да обезбедите, као предуслов свега тога, озбиљне медицинске установе, а имајући у виду све оно што вас је сачекало када сте преузимали функцију у овој влади заједно са ондашњим премијером Александром Вучићем, то је онда још теже.

Знамо ми сви у овој сали који седимо, било да долазимо из власти или из опозиције, какви су то услови са којима сте се сусрели, али све оно што ми знамо потребно је да знају и грађани Србије.

Ја ћу чисто ради њих рећи неке ствари и навести један пример. Наиме, до уназад нешто мање од две године на северу Србије власт су вршили они који су

припадали ДОС-у, данашњем тзв. „Савезу за Србију“, добро их је дефинисала премијерка „савезу за себе“. Нису прошле ни целе две године како су напустили север Србије, тј. та владајућа структура.

Пример пројекта који су они водили у медицини је „Каменица 2“, пројекат који је био замишљен као болница у којој ће се лечити 1.400 људи, колика је процена да на годишњем нивоу у Војводини оболи од карцинома. Изградња „Каменице 2“ почиње 2008. године са планом да буде завршена 2009. године. Првобитна вредност пројекта била је 16.000.000 евра. Шта је епилог? Градња траје до 2016. године. Пројекат је у међувремену волшебно надуван на читавих 35.000.000 евра, 19.000.000 више. Изгубили смо седам година, изгубили смо 19.000.000, изгубили смо вероватно хиљаде живота, јер људи нису стигли да дођу на лечење у ту болницу.

Ви сте тај посао крајем 2016. године завршили заједно са Покрајинском владом, односно Покрајинским секретаријатом и заиста све честитке. Још доста сте ви послова завршили у области тих медицинских установа. Ја ћу нешто касније говорити, то јест у сутрашњем дану и у Суботици, на пример, одакле долазим. Стога мислим, враћам се на почетак, да је заиста тежак посао пред вама, а мој амандман као трећи став овог члану је симболичан подсетник на тежину посла који радите и признање за све оно што сте урадили у области медицине заједно са ондашњим премијером, данашњим председником и свим владама које је он досада водио. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Блажа Кнежевић.

Реч има народни посланик Блажа Кнежевић.

Изволите.

БЛАЖА КНЕЖЕВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Поштовани министри са сарадницима, потреба доношења новог закона јесте да се област примене људских ћелија и ткива код људи заснује на највишим стандардима медицинске науке и праксе, јер је то област која се пре свега интензивно развија, а што је приоритетно, нуди велике могућности за лечење.

Да би се ова област развила по највишим стандардима, неопходно је дефинисати регистар давалаца матичних ћелија који омогућава проналажење несродних давалаца и обезбеђивање ћелија за пресађивање, што постојећи закон није јасно дефинисао.

Нови закон уређује активности у овој области, што ће допринети бржем остваривању здравствене заштите у овој области.

Нови закон је такође прописао поједностављену процедуру издавања дозвола здравственим установама за обављање послова из области људских ћелија и ткива и оно што је такође веома важно, успостављање јединственог информационог система у овој области. Ово је пре свега добар и значајан закон,

јер ће се његовим доношењем створити услови за промоцију давалаштва и подизања свести грађана о значају давања.

Данас смо, иначе, имали прилику да чујемо како се води најгора и најмрачнија кампања против свега што је добро у Србији. Чули смо истовремено и велику количину незнања, али исто тако и велику количину мржње и не зна се шта је од тога опасније. Све ово говори да је здравствени систем у Србији, који је годинама урушаван, бољи него икада и да све ово што се улаже у здравствени систем може само здрава, јака, фискално консолидована земља, земља са јаком економијом каква је Србија.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Маријан Ристичевић.

Реч има народни посланик Маријан Ристичевић.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Даме и господа народни посланици, не постоји начин да они који су рођени избегну смрт. Тај начин не постоји, али се то да одгодити, наравно, уз добру здравствену негу.

Ми смо у последњих неколико година напредовали за 14 места на европској лествици. Били смо 2012. године 34. од 34 земље. То најбоље знају ови који сада нису ту, који се погађају за неке нове мандате.

Па, драги грађани, када се већ погађају за нове мандате, погледајте прво како користе ове. Ове празне клупе најбоље говоре о томе колико је њих то уопште занимало.

Саграђену кућу може свако да критикује, али не може свако да је сагради. Неки су нас овде критиковали, неки уопште нису дошли. Ти што нису дошли ме мало више забрињавају. Више сам захвалан на критикама отвореним, него на тајним критикама, на договорима са страним силама које договарате само да бисте поделили неке мандате или да бисте власт преузели на улици.

У ове три године сам био у Управном одбору РФЗО испред осигураника пољопривредника и поносан сам на тај период зато што сам био део система који је набавио нову опрему, зато што сам био део система који је завршио „Каменицу 2“, која је требало да буде готова 2010. године или 2009. године, али је завршена тек после промена 2016. године и опремљена.

Они су неколико пута губили по шест месеци до годину дана за набавку линеарних акцелератора, зато што су отворено муљали и отворено намештали јавне набавке и с тим у вези су на десетине људи, који су чекали на зрачење у Сремској Каменици, одвели у смрт. Само зато што је нису завршили шест година, питање је колико је људи платило животом њихов немар и њихову намеру за отворену корупцију која је коштала, чини ми се 12 милиона више евра од онога што је било планирано.

Дакле, напредак је био очигледан. Не тврдим да то не може боље и верујем и желим да убудуће радимо још боље и да на тој европској листи напредујемо

што више можемо, а да ми у привреди за здравствене центре, за болнице, за клиничке центре зарадимо што више новца. Када зарадимо и направимо што већи БДП онда ће, сходно проценту, и за здравство остати више, а тиме и за плате здравствених радника, што највише желим. Биће новца да се ти лични дохоци увећају сразмерно њиховим заслугама које свакако у здравству Републике Србије постоје.

Хоћу да кажем на крају, драги грађани, немојте да гласате за оне који не користе своје мандате, а овде је очигледно да ови жути Кмери уопште не долазе на седнице, већ се иза леђа погађају за неке друге мандате који треба да им донесу плате и личне дохотке за нерад који је очигледан. Иза њих стоје дела и недела која ће ова и будуће генерације покушати да отплате. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Даме и господо народни посланици, овим бисмо завршили данашњи рад.

Са радом настављамо сутра, дакле у петак, 20. јула, са почетком у 10.00 часова. Хвала.

(Седница је прекинута у 19.30 часова.)